

URZĄD STATYSTYCZNY W OPOLU

**RYNEK PRACY
W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM
W 2006 R.**

analizy
statystyczne

wrzesień
2007

Opracowanie publikacji: Urząd Statystyczny w Opolu:
Wydział Statystyki Społecznej,
Wydział Analiz, Wydział Badań Ankiety
oraz Ośrodek Statystyki Pracy

pod kierunkiem: Małgorzaty Kuźniak
kierownika Wydziału Analiz

Recenzenci: Prof. zwyczaj. dr hab. Zbigniew Mikołajewicz
dr Aleksandra Piasecka

Redakcja merytoryczna: Małgorzata Kania
Elwira Kunicka
Maria Mołodowicz

**Grafika
i skład komputerowy:** Jolanta Bardoń
Małgorzata Kotowska
Magdalena Skalik

Druk: Urząd Statystyczny we Wrocławiu
Wydział Poligrafii w Legnicy

Nakład: 70 egz. Format: A5

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

- Kreska (–) – zjawisko nie wystąpiło.
- Kropka (.) – szacunek mniejszy niż 5 tysięcy, konkretna wartość niepodana ze względu na wysoki losowy błąd próby.
- Znak * – oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.
- Znak Δ – oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.
- Znak # – oznacza, że dane nie mogą być publikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej.
- „W tym” – oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

- tys. = tysiąc
- zł = złoty
- ha = hektar
- r. = rok
- cd. = ciąg dalszy
- dok. = dokończenie
- nr (Nr) = numer
- poz. = pozycja
- pkt = punkt
- tabl. = tablica
- Dz.U. = Dziennik Ustaw
- m.in. = między innymi
- np. = na przykład
- tj. = to jest
- PKD = Polska Klasyfikacja Działalności

Przy publikowaniu danych US – prosimy o podanie źródła

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Opolu przekazuje Państwu kolejną edycję publikacji „Rynek pracy w województwie opolskim w 2006 r.” zawierającą informacje dotyczące zagadnień pracy i wynagrodzeń.

Publikacja składa się z trzech części, tj. uwag metodycznych, części analitycznej oraz tablic statystycznych.

Opracowanie zawiera informacje dotyczące:

- *pracujących – według płci, sektorów, form własności, sekcji PKD, powiatów i gmin;*
- *bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy – według płci, wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy, powiatów i gmin;*
- *przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto – według sektorów, sekcji PKD, stanowisk robotniczych i nierobotniczych oraz powiatów;*
- *aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej obejmującej pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo;*
- *warunków pracy – zagrożeń, wypadków przy pracy i poszkodowanych według sektorów własności, sekcji PKD i powiatów.*

Obecna edycja została wzbogacona o informacje dotyczące popytu na pracę, tj. o wolnych miejscach pracy według zawodów, sektorów własności, sekcji PKD i powiatów.

Wyrażam nadzieję, że niniejsza publikacja spotka się z zainteresowaniem wielu odbiorców, a zaprezentowane w niej dane okażą się pomocne w analizach rynku pracy oraz podejmowaniu decyzji społeczno-gospodarczych. Będziemy zobowiązani za wszelkie uwagi i sugestie, mogące się przyczynić do udoskonalenia i wzbogacenia treści kolejnych jej edycji.

*Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Opolu*

Grażyna Suchy

Opole, wrzesień 2007 r.

SPIS TREŚCI

	Tabl.	Str.
Uwagi metodyczne	x	5
Wprowadzenie	x	16
Uwagi analityczne	x	19
Podsumowanie	x	79
TABLICE		
Wybrane dane mające wpływ na sytuację na rynku pracy w województwie opolskim (2000, 2005, 2006)	1(1)	80
Pracujący		
Pracujący według płci i sektorów własności (2005, 2006)	1(2)	81
Pracujący według sektorów własności, sekcji i działów (2005, 2006)	2(3)	82
Pracujący według sektorów własności i powiatów (2005, 2006)	3(4)	84
Pracujący według płci, sektorów ekonomicznych, powiatów i gmin w 2006 r.	4(5)	85
Wolne miejsca pracy według sektorów własności i sekcji (2005, 2006)	5(6)	89
Wolne i nowo utworzone miejsca pracy według powiatów (2005, 2006)	6(7)	89
Wolne miejsca pracy według wybranych zawodów i sekcji (2005, 2006)	7(8)	90
Bezrobocie rejestrowane		
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia (2005, 2006)	1(9)	91
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani (2005, 2006)	2(10)	91
Bezrobotni zarejestrowani według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia oraz stażu pracy w 2006 r.	3(11)	92
Bezrobotni zarejestrowani według wybranych kategorii, powiatów i gmin w 2006 r.	4(12)	93
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, powiatów i gmin w 2006 r.	5(13)	97
Bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia, powiatów i gmin w 2006 r.	6(14)	101
Bezrobotni zarejestrowani według stażu pracy, powiatów i gmin w 2006 r.	7(15)	105
Bezrobotni zarejestrowani będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy według powiatów w 2006 r.	8(16)	109
Wynagrodzenia		
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według stanowisk i sekcji (2005, 2006)	1(17)	110
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sektorów własności i sekcji (2005, 2006)	2(18)	110
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji i powiatów w 2006 r.	3(19)	111
Aktywność ekonomiczna ludności		
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej (2005, 2006)	1(20)	112
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia w IV kwartale 2006 r.	2(21)	112
Warunki pracy. Wypadki przy pracy		
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według sekcji (2005, 2006)	1(22)	113
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według powiatów (2005, 2006)	2(23)	114
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (2005, 2006)	3(24)	115
Poszkodowani w wypadkach przy pracy oraz liczba dni niezdolności do pracy spowodowanych wypadkami według powiatów w 2006 r.	4(25)	116

UWAGI METODYCZNE

Pracujący

1. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
- pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- osoby wykonujące pracę nakładczą;
- agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych, innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną, spółdzielni kółek rolniczych).

Prezentowane dane dotyczą pracujących w jednostkach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących (bez jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego oraz bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie; bez organizacji społecznych, fundacji, stowarzyszeń).

2. Dane dotyczące **pracujących** podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

3. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu** ujmują wyłącznie osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz w niepełnym, po przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

4. Dane o **zatrudnionych na podstawie stosunku pracy** dotyczą:

- zatrudnienia według stanu osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczenia na pełnozatrudnionych;
- przeciętnego zatrudnienia pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub w przedłużonym czasie pracy, np. dozorca mienia. **Niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

5. Do osób wykonujących **pracę nakładczą** zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonywanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej wykonanie pracy poza jej terenem.

6. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną, umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

7. Za **osoby zatrudnione za granicą**, zaliczone do pracujących, przyjęto osoby wykonujące pracę poza granicami kraju na rzecz krajowych jednostek, w których zostały zatrudnione np. przy realizacji budów eksportowych, jako pracownicy polskich przedstawicielstw dyplomatycznych, a także osoby skierowane za granicę w celach szkoleniowych i badawczych.

Nie zalicza się do pracujących w Polsce tych osób, które pracują za granicą na rzecz zagranicznych firm i instytucji.

8. **Cudzoziemcy** zaliczeni do pracujących w Polsce to osoby, które zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 IV 2004 r. (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późniejszymi zmianami) zostały zatrudnione przez zakłady pracy lub osoby fizyczne.

9. **Niepełnosprawni** to osoby, w stosunku do których orzeczono niepełnosprawność na podstawie ustawy z dnia 27 VIII 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 z późniejszymi zmianami).

10. Informacje o **osobach wykonujących pracę w porze nocnej** dotyczą osób, dla których praca nocna wynika z obowiązującego w zakładzie pracy rozkładu czasu pracy, a więc nie jest świadczona incydentalnie. Do kategorii tej zaliczono wszystkie osoby zgodnie z ewidencją, tzn. nawet jeśli były nieobecne w pracy w danym dniu (np. z powodu urlopu, zwolnienia lekarskiego, delegacji służbowej).

11. Informacje o **ruchu zatrudnionych** dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy łącznie ze zwolnieniami grupowymi, osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także – ze względów ewidencyjnych – osoby zmarłe.

Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i bezpłatne) w danym roku do liczby pełnozatrudnionych (bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo) według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedniego.

12. Popyt na pracę jest to liczba miejsc pracy, które oferuje gospodarka w określonych warunkach społeczno-ekonomicznych.

Przez popyt na pracę rozumie się:

- zagospodarowane miejsca pracy, określone aktualną liczbą pracujących,
- wolne miejsca pracy.

Dane o wolnych miejscach pracy uzyskano z badania popytu na pracę, którym objęto jednostki lokalne o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

13. Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych, bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nie obsadzone,
- pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
- w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

14. Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

15. Wskaźnik wykorzystania wolnych miejsc pracy jest to stosunek wolnych miejsc pracy do zagospodarowanych i niezagospodarowanych miejsc pracy.

16. Dane o liczbie pracujących w tablicach nr: 3(4) i 4(5) prezentowane są **według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika i rodzaju działalności**.

Natomiast w tablicach nr: 1(2) i 2(3) dane prezentowane są **według siedziby jednostek prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej (przedsiębiorstw)** oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i prowadzonego rodzaju działalności zgodnie z nadanym numerem identyfikacyjnym REGON.

Bezrobocie rejestrowane

1. Dane o bezrobotnych zarejestrowanych obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz. U. Nr 99 poz. 1001 z późniejszymi zmianami), określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną – zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole,

z wyjątkiem szkół dla dorosłych lub szkół wyższych w systemie wieczorowym, zaocznym, lub eksternistycznym, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

- ukończyła 18 lat;
- kobieta nie ukończyła 60 lat, a mężczyzna – 65 lat;
- nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, nie pobiera: świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego;
- nie jest właścicielem lub posiadaczem (samoistnym lub zależnym) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych, nie podlega ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;
- nie podjęła pozarolniczej działalności lub nie podlega – na podstawie odrębnych przepisów – obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników;
- nie jest tymczasowo aresztowana lub nie odbywa kary pozbawienia wolności.

Od 1997 r. za bezrobotnego nie uważa się osoby odbywającej szkolenie, staż u pracodawcy oraz od 1 VI 2004 r. – również młodocianego absolwenta oraz osoby odbywającej przygotowanie zawodowe w miejscu pracy.

2. Stopa bezrobocia rejestrowanego obliczona została jako procentowy udział liczby bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

3. Bezrobotni do 25 roku życia to osoby bezrobotne, które do dnia zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyły 25 roku życia. Do października 2005 r. były to osoby, które w roku kalendarzowym nie ukończyły 25 lat.

4. Bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą do 27 roku życia to osoby bezrobotne w okresie do upływu 12 m-cy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, które nie ukończyły 27 roku życia.

5. Długotrwale bezrobotni to osoby bezrobotne pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, (od listopada 2005 r.) z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

6. Bezrobotni powyżej 50 roku życia to osoby bezrobotne, które do dnia zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy ukończyły co najmniej 50 lat życia. Do października 2005 r. były to osoby, które w roku kalendarzowym ukończyły co najmniej 50 rok życia.

7. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych to osoby bezrobotne nieposiadające kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu. Od listopada 2005 r. – łącznie z osobami z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

8. Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia to osoby bezrobotne samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko w tym wieku, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

9. Napływ bezrobotnych oznacza liczbę osób zarejestrowanych w ciągu miesiąca, kwartału i roku w powiatowych urzędach pracy.

Odplyw bezrobotnych oznacza liczbę osób, które w ciągu roku zostały wykreślone z ewidencji urzędów pracy z różnych przyczyn, m.in. w związku z podjęciem pracy stałej, sezonowej, interwencyjnej lub robót publicznych, w wyniku niepotwierdzenia gotowości do pracy, podjęcia nauki, nabycia praw emerytalnych itd.

10. Oferty pracy są to zgłoszone przez pracodawców wolne miejsca zatrudnienia i miejsca przygotowania zawodowego na stanowisku pracy oraz przyjęte do realizacji miejsca pracy w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych i stażu, a także w ramach umów zlecenia i umów o dzieło.

11. Aktywne formy pomocy bezrobotnym to działania zmierzające do ograniczenia wielkości bezrobocia na danym terenie. Wśród nich wyróżnia się w szczególności: szkolenia, staż u pracodawcy, prace interwencyjne i roboty publiczne.

Szkolenia oznaczają pozaszkolne zajęcia edukacyjne mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych oraz ogólnych potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia.

Staż u pracodawcy oznacza nabywanie umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą.

Prace interwencyjne oznaczają zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Prace te są częściowo finansowane przez urzędy pracy.

Roboty publiczne to prace organizowane dla bezrobotnych przez organy samorządu terytorialnego, administracji rządowej lub instytucje użyteczności publicznej na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy. Prace te są częściowo finansowane przez urzędy pracy.

Informacje o bezrobociu rejestrowanym pochodzą z rejestrów Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu.

Wynagrodzenia

1. **Wynagrodzenia** obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Prezentowane dane dotyczą wynagrodzeń pracowników w jednostkach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących (bez jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego; bez Polskich Kolei Państwowych; bez organizacji społecznych, fundacji i stowarzyszeń).

2. Do **wynagrodzeń osobowych** zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze.

Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

3. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie** przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą;
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach;
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej;
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

4. Dane o wynagrodzeniach podaje się w **ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)** przeprowadzanego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby w wieku 15 lat i więcej, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, z wyjątkiem osób nieobecnych powyżej 2 miesięcy, jeżeli ich nieobecność nie wynikała z charakteru wykonywanej pracy. Badanie nie obejmuje gospodarstw domowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania. Badanie prowadzi się metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną ludności bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

- do **pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:
 - wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
 - nie wykonywały pracy (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych), ale formalnie miały pracę;
- za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
 - w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
 - aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni – tydzień badania) aby znaleźć pracę,
 - były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Klasyfikacja statusu zatrudnienia wyróżnia następujące kategorie pracujących:

- **pracodawca** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i zatrudnia co najmniej jednego pracownika najemnego;
- **pracujący na własny rachunek** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i nie zatrudnia pracowników lub jest właścicielem (dzierżawcą) indywidualnego gospodarstwa rolnego (działki rolnej), w którym pracuje;
- **pracownik najemny** – osoba zatrudniona na podstawie stosunku pracy w przedsiębiorstwie publicznym lub u pracodawcy prywatnego;
- **pomagający bezpłatnie członek rodziny** – osoba, która bez umownego wynagrodzenia pomaga w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej, w tym również w prowadzeniu gospodarstwa rolnego (działki rolnej).

4. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

5. Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

6. Stopę bezrobocia w badanym okresie obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo ogółem oraz danej grupy.

Warunki pracy. Wypadki przy pracy

1. Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia obejmują zatrudnionych w jednostkach zaliczanych do sekcji: rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz gospodarki łowieckiej, hodowli i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową), rybactwo (bez rybołówstwa w wodach morskich), górnictwo, przetwórstwo

przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę, budownictwo, handel i naprawy, transport, gospodarka magazynowa i łączność, obsługa nieruchomości i firm (w zakresie wynajmu maszyn i urządzeń bez obsługi oraz wypożyczania artykułów użytku osobistego i domowego, informatyki i działalności pokrewnej oraz prac badawczo-rozwojowych w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych), edukacja (w zakresie szkolnictwa wyższego), ochrona zdrowia i pomoc społeczna (bez opieki wychowawczej i społecznej), działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała (w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków, gospodarowania odpadami, pozostałych usług sanitarnych i pokrewnych).

Dodatkowym kryterium jest liczba pracujących wynosząca powyżej 9 osób.

2. Dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych:

- **ze środowiskiem pracy** (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwłókniające, hałas, wibracja, gorący lub zimny mikroklimat itp.);
- **z uciążliwością pracy** (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.);
- **z czynnikami mechanicznymi** związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

3. Pracownicy zatrudnieni w warunkach zagrożenia ujęci zostali tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego (związanego ze środowiskiem pracy, z uciążliwością pracy, z maszynami szczególnie niebezpiecznymi), tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy.

4. **Osobozagrożenie** jest to suma szkodliwych czynników działających na pracownika. Jeżeli na każdego pracownika działa tylko jeden czynnik szkodliwy, wówczas suma osobozagrożeń jest równa liczbie osób narażonych na czynniki szkodliwe.

5. **Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych** są to wypłaty należne pracownikom, którzy doznali uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, a także członkom rodzin pracowników zmarłych wskutek takiego wypadku lub choroby.

6. **Ocena ryzyka zawodowego** to kompleksowe oszacowanie kombinacji prawdopodobieństwa wystąpienia urazu ciała lub pogorszenia stanu zdrowia i ich ciężkości, w sytuacji zagrożenia w środowisku pracy, dokonywane w celu wyboru właściwych środków bezpieczeństwa. Oceniać i dokumentować ryzyko zawodowe jest obowiązany pracodawca.

7. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy. Prezentowane dane nie obejmują wypadków przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, a w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane opracowano na podstawie statystycznych kart wypadków przy pracy.

Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie podróży służbowej;
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za **jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby, poszkodowanej zarówno w wypadku indywidualnym jak i zbiorowym**.

8. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

9. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika).

10. Przyczyny wypadku są to wszelkie braki i nieprawidłowości, które bezpośrednio lub pośrednio przyczyniły się do powstania wypadku, związane z czynnikami materialnymi (technicznymi), z ogólną organizacją pracy w zakładzie lub organizacją stanowiska pracy oraz związane z pracownikiem.

11. Wydarzenie będące odchyleniem od stanu normalnego to wydarzenie niezgodne z właściwym przebiegiem procesu pracy, które wywołało wypadek.

12. Wydarzenie powodujące uraz opisuje, w jaki sposób poszkodowany doznał urazu (fizycznego lub psychicznego) spowodowanego przez czynnik materialny.

Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków.

13. Czynność wykonywana przez poszkodowanego w chwili wypadku to czynność wykonywana przez poszkodowanego w sposób zamierzony, bezpośrednio przed wypadkiem.

14. Czynniki materialny:

- **związany z czynnością** wykonywaną przez poszkodowanego w chwili wypadku to maszyna, narzędzie lub inny obiekt używany przez poszkodowanego w chwili, gdy uległ on wypadkowi;
- **związany z odchyleniem** to maszyna, narzędzie, inny obiekt lub czynnik środowiska, który ma bezpośredni związek z wydarzeniem będącym odchyleniem od stanu normalnego;
- **będący źródłem urazu** to maszyna, narzędzie, inny obiekt lub czynnik środowiska, z którym kontakt stał się przyczyną urazu (fizycznego lub psychicznego).

* * *

Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników z tytułu zaokrągleń mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

W stosunku do obowiązującej Polskiej Klasyfikacji Działalności, w publikacji dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem: „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę” oraz pod pojęciem sektorów ekonomicznych: **sektor rolniczy** – sekcje: „Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo” oraz „Rybacko”; **sektor przemysłowy** – sekcje: „Górnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę” oraz „Budownictwo”; **sektor usług rynkowych** – sekcje: „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego”, „Hotele i restauracje”, „Transport, gospodarka magazynowa i łączność”, „Pośrednictwo finansowe”, „Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”, „Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała”, „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników” oraz „Organizacje i zespoły eksterytorialne”; **sektor usług nierynkowych** – sekcje: „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne”, „Edukacja” oraz „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”.

Dane w publikacji zaprezentowano również według sektorów własności:

- **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego;
- **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszana” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

Jednostka **lokalna** jest to zorganizowana całość (zakład, oddział, filia) położona w miejscu zidentyfikowanym odrębnym adresem, pod którym prowadzona jest działalność przez co najmniej jedną osobę pracującą.

Ponadto zastosowano podane niżej skróty (oznaczone w tablicach znakiem „Δ”):

skrót	pełna nazwa
sekcje PKD	
Handel i naprawy	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego
Obsługa nieruchomości i firm	Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne
działy PKD	
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich	Produkcja skór wyprawionych i wyrobów ze skór wyprawionych
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny	Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz z korka (z wyłączeniem mebli), wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
Produkcja masy włóknistej oraz papieru	Produkcja masy włóknistej, papieru oraz wyrobów z papieru
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	Wytwarzanie koksu, produktów rafinacji ropy naftowej i paliw jądrowych
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej	Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna	Produkcja mebli; działalność produkcyjna, gdzie indziej niesklasyfikowana
Handel hurtowy i komisowy	Handel hurtowy i komisowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi i motocyklami
Handel detaliczny; naprawa artykułów użytku osobistego i domowego	Handel detaliczny, z wyłączeniem sprzedaży pojazdów samochodowych, motocykli; naprawa artykułów użytku osobistego i domowego

WPROWADZENIE

Rynek pracy jest jednym z wielu elementów prawidłowo funkcjonującej gospodarki opartej na zasadach rynkowych. Obejmuje on całokształt zagadnień związanych z kształtowaniem podaży pracy, popytu na pracę oraz wynagrodzeń. Sytuacja na rynku pracy uzależniona jest od wielu czynników, m.in. demograficznych, społecznych oraz gospodarczych. Od rozwoju demograficznego, społecznego i gospodarczego, zależą m.in.: liczba ludności, cechy kwalifikacyjne osób w wieku produkcyjnym oraz liczba i struktura miejsc pracy.

Istotną rolę w kształtowaniu sytuacji na lokalnym rynku pracy odgrywa liczba i struktura demograficzna ludności. Począwszy od 1996 r. obserwuje się spadek ludności, a według prognoz malejący trend będzie się nadal utrzymywał. Przewiduje się, że w 2030 r. w województwie opolskim liczba mieszkańców będzie mniejsza o ponad 16% w stosunku do roku 2006.

Dokonując analizy wpływu struktury demograficznej społeczeństwa na kształtowanie się sytuacji na rynku pracy należy wziąć pod uwagę przede wszystkim ekonomiczne grupy wieku. W ostatnich latach obserwuje się tendencje wskazujące na starzenie się społeczeństwa. Świadczy o tym m.in. wzrost udziału osób w wieku produkcyjnym niemobilnym oraz poprodukcyjnym w ogólnej populacji. Prognozuje się, że w 2030 r. w odniesieniu do 2006 r. udział osób w wieku produkcyjnym zmniejszy się o 7,4 pkt, natomiast odsetek osób w wieku poprodukcyjnym wzrośnie o 12,5 pkt.

Czynnikiem demograficznym wpływającym na sytuację na lokalnym rynku pracy są również migracje ludności. W 2006 r. analogicznie jak w kraju odpływ ludności z województwa opolskiego przewyższał jej napływ, czego efektem było ujemne saldo migracji. Coraz więcej ludzi migruje za granicę, głównie do krajów europejskich. W 2006 r. około 71% wszystkich wyjazdów na pobyt stały za granicę stanowiły wyjazdy do Niemiec.

Obok czynników demograficznych na współtworzenie i realizację polityki rynku pracy mają wpływ również podmioty gospodarki narodowej działające na lokalnym rynku pracy. W 2006 r. utrzymała się tendencja wzrostowa liczby podmiotów. Nadal przeważała liczba podmiotów nowo zarejestrowanych nad liczbą podmiotów wyrejestrowanych. Pomimo wzrostu liczby podmiotów nadal utrzymywał się niski wskaźnik liczony liczbą podmiotów gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców. Na koniec 2006 r. na 1000 ludności przypadało 89 podmiotów. Poziom tego wskaźnika świadczy o niskim nasyceniu przedsiębiorczością w województwie (10 miejsce w kraju). Podobnie

jak w poprzednich latach dominowały jednostki sektora prywatnego, które skupiały 94,3% wszystkich podmiotów działających na terenie województwa. Największa koncentracja działalności podmiotów gospodarki narodowej wystąpiła w sekcjach: handel i naprawy (29,8%) oraz obsługa nieruchomości i firm (18,6%).

Od 2005 r. w województwie opolskim notuje się poprawę wykorzystania zasobów pracy, spowodowaną wzrostem liczby pracujących. Podobnie jak w latach ubiegłych większość osób pracowała w sektorze prywatnym. Liczba pracujących według faktycznego miejsca pracy w tym sektorze w porównaniu z 2005 r. zwiększyła się o 4,2%, a w stosunku do 2000 r. o 1,4%. W strukturze pracujących największy odsetek – podobnie jak w roku poprzednim – stanowiły osoby pracujące w przemyśle, edukacji oraz handlu i naprawach. W dalszym ciągu ponad połowę pracujących stanowili mężczyźni, którzy przede wszystkim pracowali w sektorze prywatnym, podczas gdy większość kobiet pracowała w sektorze publicznym. W końcu 2006 r. liczba pracujących na 100 osób w wieku produkcyjnym ukształtowała się na poziomie 28 osób, tj. o 5 pkt niższym niż w kraju.

Istotnym zjawiskiem w rozwoju lokalnych rynków pracy jest przyrost nowych miejsc pracy. W 2006 r. średnie i duże podmioty województwa opolskiego utworzyły 7,4 tys. nowych miejsc pracy, czyli o 0,6% więcej niż w 2005 r.

Bezrobocie jest jednym z podstawowych czynników, który kształtuje sytuację społeczno-gospodarczą województwa i dlatego stanowi główny element analizy rynku pracy. W 2006 r. pomimo trwającej tendencji spadkowej, nadal utrzymał się wysoki poziom bezrobocia. Świadczy o tym m.in. stopa bezrobocia rejestrowanego, która na koniec 2006 r. była o 1,4 pkt wyższa niż w kraju. W strukturze bezrobotnych w dalszym ciągu dominowały kobiety, których udział wzrósł w stosunku do 2005 r. o 3,2 pkt, a w porównaniu z 2000 r. o 0,9 pkt. Zmieniła się nieznacznie struktura bezrobotnych według wieku. W przeciwieństwie do poprzedniego roku dominującą grupą bezrobotnych były osoby w wieku 45–54 lata. Natomiast podobnie kształtowała się struktura bezrobotnych ze względu na poziom wykształcenia. Nadal większość bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy stanowiły osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy legitymowały się wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz zasadniczym zawodowym. Znaczna część bezrobotnych to osoby z krótkim okresem stażu pracy lub bez doświadczenia zawodowego. Podobnie jak w latach poprzednich wśród bezrobotnych najwyższy udział – 20,3% stanowiły osoby ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat. Negatywnym zjawiskiem był wysoki udział osób poszukujących pracy ponad 12 miesięcy. Na koniec 2006 r. prawie połowa (46,5%) bezrobotnych pozostawała bez pracy dłużej niż 1 rok.

Istotnym zagadnieniem w analizie rynku pracy są wynagrodzenia. W 2006 r. w województwie opolskim przeciętne miesięczne wynagrodzenie wzrosło o 5,2% w porównaniu z 2005 r. i o 30,7% w stosunku do 2000 r. Pracownicy sektora publicznego zarabiali o 26,8% więcej niż w sektorze prywatnym. W korzystniejszej sytuacji były osoby zatrudnione na stanowiskach nierobotniczych, które zarabiały przeciętnie więcej o 70,8% niż osoby na stanowiskach robotniczych. Najlepiej wynagradzane były osoby zatrudnione w pośrednictwie finansowym oraz administracji publicznej i obronie narodowej, obowiązkowych ubezpieczeniach społecznych i zdrowotnych.

Obserwacje rynku pracy prowadzone są również w oparciu o Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), które realizowane jest na reprezentacyjnej grupie gospodarstw domowych. W IV kwartale 2006 r. odnotowano wzrost liczby aktywnych zawodowo w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku przy jednoczesnym spadku liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia. Ludność w wieku produkcyjnym, tzw. potencjał zasobów pracy, stanowiła 73,6% osób, które ukończyły 15 lat i więcej. Utrzymywała się niekorzystna sytuacja ludzi młodych na rynku pracy, pomimo znacznego spadku (o 11,2 pkt) stopy bezrobocia osób w wieku 15–24 lata, jej poziom był znacznie wyższy niż w pozostałych grupach wiekowych.

W 2006 r. pogorszyła się sytuacja na rynku pracy w zakresie warunków pracy. Zwiększyła się liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia w porównaniu z 2005 r. o 11,3%, a w odniesieniu do 2000 r. o 1,5%. Liczba zlikwidowanych lub ograniczonych osobozagrożeń zmniejszyła się zarówno w porównaniu z 2005 r. jak i 2000 r., jednocześnie zwiększyła się liczba ujawnionych osobozagrożeń. Odnotowano również wzrost liczby wypadków przy pracy. W porównaniu z 2005 r. liczba wypadków przy pracy oraz osób poszkodowanych w wypadkach zwiększyła się po 12,4%.

UWAGI ANALITYCZNE

1. Pracujący

Zasoby pracy są jednym z najistotniejszych czynników warunkujących sytuację na lokalnym rynku pracy. Praca, kwalifikacje pracowników, przedsiębiorczość i kreatywność ludzi określają w dużej mierze efekty gospodarowania. Mechanizmy rynku pracy powinny zapewnić optymalne dostosowanie zasobów pracy do potrzeb gospodarki.

Na koniec 2006 r. w województwie opolskim było 172,6 tys. **pracujących według siedziby zarządu zakładów w głównym miejscu pracy**. W 2006 r. nadal utrzymała się rozpoczęta w poprzednim roku tendencja wzrostowa liczby pracujących. W porównaniu z 2005 r. ich liczba zwiększyła się o 0,5 tys., tj. o 0,3% (w kraju o 2,6%). Natomiast w stosunku do 2000 r. liczba pracujących zmniejszyła się o 28,7 tys., tj. o 14,3%. Średnie roczne tempo spadku liczby pracujących w latach 2000–2006 wyniosło 2,5%.

Na wzrost liczby pracujących w województwie w porównaniu z 2005 r. miało wpływ zwiększenie liczby osób pracujących w sektorze prywatnym o 1,9 tys. osób. Jednocześnie wystąpił dalszy spadek liczby pracujących w sektorze publicznym o 1,4 tys. osób.

Udział sektora prywatnego w 2006 r. wyniósł 57,1% (w kraju – 58,7%) i w stosunku do 2005 r. wzrósł o 1,0 pkt, a do 2000 r. o 7,6 pkt. Większość (74,9%) w tym sektorze pracowała w jednostkach stanowiących własność krajową. W podmiotach stanowiących własność zagraniczną pracowało 18,1% osób, a w jednostkach „własności mieszanej” – 7,0%. W 2006 r. w porównaniu z 2005 r. odnotowano wzrost liczby pracujących w jednostkach własności zagranicznej i w jednostkach własności prywatnej krajowej odpowiednio: o 3,4% i o 2,9%, natomiast spadek w jednostkach „własności mieszanej” – o 10,0%.

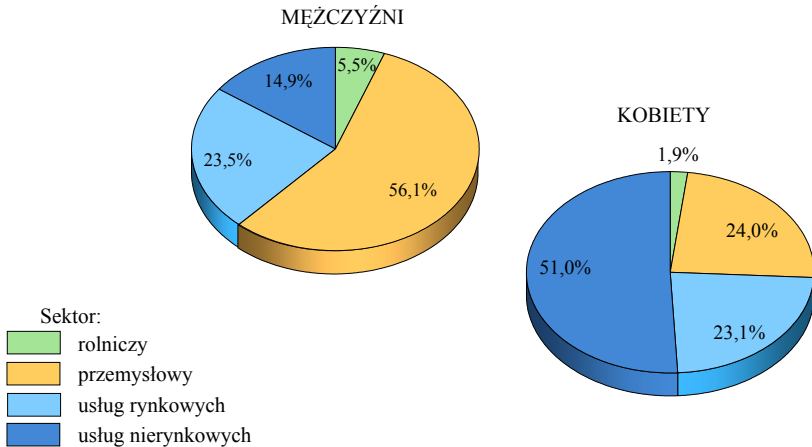
W sektorze publicznym na koniec 2006 r. pracowało 74,1 tys. osób, tj. o 1,8% mniej niż w 2005 r., a w porównaniu z 2000 r. – o 27,0%. Ponad połowa (63,8%) pracowała w jednostkach samorządu terytorialnego, a 34,3% w jednostkach stanowiących własność państwową. W stosunku do 2005 r. ich liczba zmniejszyła się odpowiednio: o 0,1% i o 4,5%.

Analogicznie jak w roku poprzednim w końcu grudnia 2006 r. w strukturze pracujących ponad połowę (55,1%) stanowili pracujący w sektorze usługowym, z czego na sektor usług nierynkowych przypadało 31,8% pracujących, czyli o 0,1 pkt mniej niż w ub. roku. Pracujących w sektorze przemysłowym było 41,1%, natomiast w rolniczym – 3,8%. W porównaniu z 2005 r. liczba pracujących w sektorze przemysłowym zwiększyła się o 0,4%, natomiast w rolniczym zmniejszyła się o 2,9%.

W 2006 r. podobnie jak w roku poprzednim, spośród wszystkich pracujących kobiet najczęściej odnotowano w usługach nierynkowych – 51,0% (o 0,7 pkt więcej niż w 2005 r.). Wśród pracujących mężczyzn najczęściej, tj. 56,1% pracowało w sektorze przemysłowym i w porównaniu z 2005 r. ich udział zmniejszył się o 0,1 pkt. Udział pracujących według płci i sektorów ekonomicznych ilustruje poniższy wykres.

STRUKTURA PRACUJĄCYCH WEDŁUG PŁCI I SEKTORÓW EKONOMICZNYCH W 2006 R.

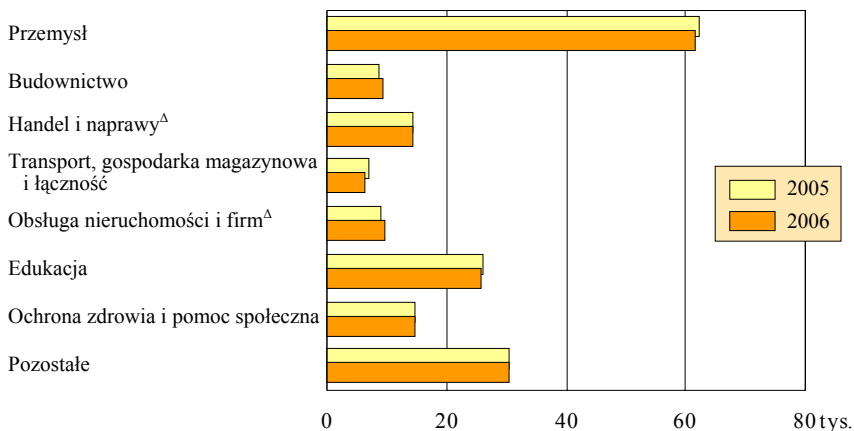
Stan w dniu 31XII

Zgodnie z podziałem PKD w końcu grudnia 2006 r. w województwie opolskim, analogicznie jak w ub. roku, najczęściej osób pracowało w przemyśle – 61,6 tys. oraz w edukacji – 25,7 tys. W porównaniu z 2005 r. w 6 sekcjach odnotowano wzrost liczby pracujących, najwyższy w budownictwie – o 9,2%. Największy spadek liczby pracujących odnotowano w transporcie, gospodarce magazynowej i łączności – o 7,1%. W stosunku do 2000 r. w 4 sekcjach zwiększyła się liczba pracujących, najwyższy wzrost wystąpił w administracji publicznej i obronie narodowej, obowiązkowych ubezpieczeniach społecznych i zdrowotnych – o 16,8%. W pozostałych sekcjach odnotowano spadek, największy podobnie jak w 2005 r. w transporcie, gospodarce magazynowej i łączności – o 49,2%. Zmiany liczby pracujących według sekcji w porównaniu z 2005 r. ilustruje wykres na str. 21.

PRACUJĄCY WEDŁUG SEKCJI

Stan w dniu 31XII

W województwie opolskim wśród pracujących w 2006 r. przeważali mężczyźni, którzy stanowili 53,2% wszystkich pracujących. W stosunku do 2005 r. liczba pracujących mężczyzn zwiększyła się o 1,7%, a ich udział wzrósł o 0,8 pkt. Natomiast liczba pracujących kobiet zmniejszyła się o 1,3%.

Wśród pracujących w sektorze publicznym większy udział miały kobiety – 61,9%. Natomiast w sektorze prywatnym przeważali mężczyźni (64,5%). Analogicznie jak w 2005 r. największy odsetek pracujących kobiet odnotowano w jednostkach stanowiących własność samorządu terytorialnego (42,5%). Najwięcej mężczyzn pracowało w jednostkach sektora prywatnego stanowiących własność krajową (52,1%). Spośród 80,8 tys. pracujących kobiet najczęściej odnotowano w edukacji – 25,0%, natomiast wśród pracujących mężczyzn najwyższy udział wystąpił w przemyśle – 46,8%.

Z ogólnej liczby pracujących, 20,3 tys., tj. 11,8% pracowało w **porze nocnej**, w tym 8,3 tys. kobiet. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba pracujących w porze nocnej zwiększyła się o 1,0 tys. osób, tj. o 5,3%. Analogicznie jak w 2005 r. najczęściej na nocnych zmianach pracowano w przemyśle (50,6%) oraz w ochronie zdrowia i pomocy społecznej (23,4%).

Pracujących, pobierających jednocześnie **emeryturę lub rentę**, w końcu grudnia 2006 r. było 4,5 tys., tj. o 25,1% więcej niż w 2005 r. Udział kobiet w tej grupie zmalał o 2,0 pkt w porównaniu z ub. rokiem i wyniósł 38,6%. Najwięcej emerytów i rencistów pracowało w obsłudze nieruchomości i firm (34,5%) oraz w przemyśle (18,1%).

W końcu 2006 r. odnotowano 0,3 tys. pracujących **cudzoziemców**, z czego 39,0% pracowało w przemyśle, a 29,3% w edukacji. Liczba pracujących cudzoziemców w województwie opolskim zwiększyła się w stosunku do 2005 r. o 73,8%.

Niepełnosprawnych pracujących było 5,3 tys. osób, co stanowiło 3,1% ogółu pracujących. Ich liczba w porównaniu z 2005 r. wzrosła o 22,1%. Osoby niepełnosprawne pracowały przede wszystkim w sektorze prywatnym (83,6%). Najwięcej niepełnosprawnych było w obsłudze nieruchomości i firm (46,1%) oraz w przemyśle (31,2%).

Wśród 172,6 tys. pracujących w końcu 2006 r. najliczniejszą grupę, tj. 97,5% stanowili zatrudnieni na podstawie stosunku pracy.

Właściciele, współwłaściciele oraz pomagających członków rodzin było 1,1% pracujących i w porównaniu z 2005 r. liczba ich zwiększyła się o 0,1%. Spośród omawianej grupy pracujących największy odsetek odnotowano w handlu i naprawach – 31,3% oraz w przemyśle – 29,8%. Mężczyźni częściej niż kobiety byli właścicielami, współwłaścicielami czy pomagającymi członkami rodzin.

Najmniejszą grupę wśród ogółu pracujących stanowili agenci – 0,3% oraz członkowie spółdzielni produkcyjno-rolniczych – 1,1%.

Zatrudnionych na podstawie stosunku pracy było 168,2 tys. osób i w stosunku do 2005 r. liczba ich zwiększyła się o 0,1%, a w porównaniu z 2000 r. zmniejszyła się o 14,2%. Ponad połowa (55,9%) pracowała w sektorze prywatnym i ich liczba wzrosła o 1,6 tys. w stosunku do roku poprzedniego. Liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według płci i sektorów własności przedstawia poniższa tablica.

Tabl. 1.1. **Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy według płci i sektorów własności**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2006		
		w osobach	2000=100	2005=100
Ogółem	168018	168244	85,8	100,1
w tym kobiety	80563	79488	83,9	98,7
Sektor publiczny	75504	74114	73,0	98,2
w tym kobiety	46908	45841	77,8	97,7
Sektor prywatny	92514	94130	99,5	101,7
w tym kobiety	33655	33647	94,1	99,9

W końcu grudnia 2006 r. wśród zatrudnionych na podstawie stosunku pracy 47,2% stanowiły kobiety (w 2005 r. – 47,9%). W sektorze publicznym ich odsetek, podobnie jak w poprzednim roku był znacznie wyższy niż w sektorze prywatnym i wyniósł 61,9%.

Spośród ogółu zatrudnionych, 155,2 tys. osób (92,2%) pracowało w **pełnym wymiarze czasu pracy** łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo, w tym 42,5% kobiet. Liczba **niepełnozatrudnionych** wyniosła 13,1 tys., w tym ponad połowę (61,3%) stanowiły kobiety. W stosunku do 2005 r. liczba osób zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy zmniejszyła się o 0,7%. Spadek dotyczył wyłącznie pracujących kobiet, których było o 1,9% mniej niż w 2005 r., a udział ich w ogólnej liczbie niepełnozatrudnionych był niższy o 0,8 pkt. Ponad połowa (52,3%) ogółu pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy zatrudniona była w sektorze publicznym. Liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy przedstawia poniższa tablica.

Tabl. 1.2. **Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2006		
		w osobach	2000=100	2005=100
Ogółem	168018	168244	85,8	100,1
w tym kobiety	80563	79488	83,9	98,7
Pełnozatrudnieni	154858	155173	84,5	100,2
w tym kobiety	72396	71474	82,0	98,7
Niepełnozatrudnieni	13160	13071	104,3	99,3
w tym kobiety	8167	8014	106,1	98,1

W 2006 r. liczba zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy zwiększyła się o 0,2% w stosunku do 2005 r. Wzrost ten dotyczył wyłącznie mężczyzn, których liczba zwiększyła się o 1,5%. Więcej pełnozatrudnionych było w sektorze prywatnym (87,9 tys.) i ich liczba wzrosła o 1,8% w porównaniu z 2005 r. W sektorze publicznym pracowało 67,3 tys. osób w pełnym wymiarze czasu pracy, tj. o 1,9% mniej niż w 2005 r.

Sytuacja na rynku pracy uzależniona jest m.in. od rotacji zatrudnionych. Płynność kadr jest nieuniknionym procesem na rynku pracy i oznacza liczbę przyjęć i zwolnień w danym okresie.

W 2006 r. w województwie opolskim **przyjęto do pracy** 40,2 tys. osób. Liczba przyjęć do pracy pracowników pełnozatrudnionych w okresie styczeń-grudzień 2006 r. zwiększyła się o 11,6% w porównaniu z analogicznym okresem 2005 r., a w stosunku do 2000 r. o 3,2%. Podobnie jak w latach poprzednich ponad połowę zatrudnianych stanowili mężczyźni (64,0%). Większą liczbę przyjęć odnotowano w sektorze prywatnym, w którym pracę otrzymało 31,2 tys. osób, tj. 77,5% wszystkich przyjętych do pracy w 2006 r. Wzrost liczby przyjęć w porównaniu z 2005 r. odnotowano w 8 sekcjach,

najwyższy w obsłudze nieruchomości i firm – o 1,2 tys. osób (o 42,4%). Wśród kobiet liczba przyjęć wzrosła w większości sekcji, najwyższy wzrost wystąpił również w obsłudze nieruchomości i firm – o 0,8 tys. (o 92,4%). Liczbę pełnozatrudnionych pracowników przyjętych oraz zwolnionych w ciągu roku przedstawia poniższa tablica.

Tabl. 1.3. **Przyjęcia i zwolnienia pracowników pełnozatrudnionych**

Wyszczególnienie	2005	2006		
	w osobach		2000=100	2005=100
OGÓLEM				
Pracownicy przyjęci	36030	40225	103,2	111,6
w tym kobiety	12918	14478	99,1	112,1
Pracownicy zwolnieni	34795	39069	79,4	112,3
w tym kobiety	12733	14751	73,8	115,8
w tym SEKTOR PRYWATNY				
Pracownicy przyjęci	26837	31170	118,8	116,1
w tym kobiety	7842	9252	118,3	118,0
Pracownicy zwolnieni	25501	29774	96,6	116,8
w tym kobiety	7409	9378	95,3	126,6

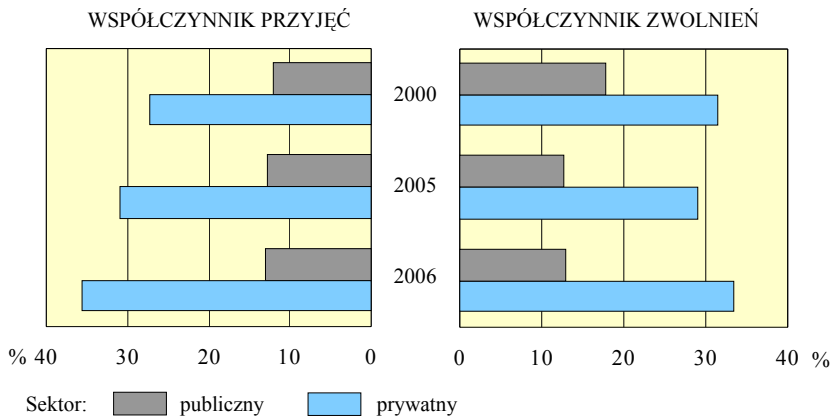
Współczynnik przyjęć w 2006 r. w województwie wynosił 25,6% i był o 2,8 pkt wyższy niż w 2005 r. W sektorze publicznym był niższy o 22,5 pkt niż w prywatnym i wynosił 13,0%. Najwyższy współczynnik odnotowano w sekcji budownictwo (63,7%), a najniższy w edukacji (10,4%). Współczynnik przyjęć dla nowo zatrudnianych kobiet w województwie w 2006 r. wynosił 19,5% i był o 2,4 pkt wyższy w porównaniu z 2005 r. Najwyższy odnotowano w obsłudze nieruchomości i firm (50,1%), najniższy – w sekcji edukacja (10,1%).

Spośród ogółu przyjętych pracowników 19,4% to osoby, które poprzednio pracowały, a przerwa w pracy nie była dłuższa niż 1 miesiąc. Natomiast osoby podejmujące pracę po raz pierwszy stanowiły 15,3% wszystkich przyjętych pracowników, a 13,7% to absolwenci.

Od stycznia do grudnia 2006 r. **zwolniono** 39,1 tys. pracowników pełnozatrudnionych. Liczba zwolnień zwiększyła się o 12,3% w stosunku do 2005 r., a zmniejszyła się o 20,6% w porównaniu z 2000 r. Więcej zwolnień odnotowano w sektorze prywatnym (76,2%). Analogicznie jak w latach poprzednich zwolnienia dotyczyły w większym stopniu mężczyzn niż kobiet. W 2006 r. pracę straciło 24,3 tys. mężczyzn, co stanowiło ponad połowę (62,2%) wszystkich zwolnień. W 2006 r. wzrost zwolnień w stosunku do 2005 r. wystąpił w 8 sekcjach, najwyższy w przemyśle, tj. o 2,1 tys. (o 16,1%). Wśród kobiet liczba zwolnień wzrosła w 7 sekcjach, najwyższy wzrost wystąpił również

w przemyśle – o 0,9 tys. (o 21,6%). Współczynniki przyjęć i zwolnień według sektorów własności ilustruje poniższy wykres.

WSPÓLCZYNNIK PRZYJĘĆ I ZWOLNIEŃ WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI

W 2006 r. **współczynnik zwolnień** wyniósł w województwie 24,5% i był o 2,7 pkt wyższy niż w 2005 r. W sektorze publicznym był niższy o 20,5 pkt niż w prywatnym i wynosił tak samo jak współczynnik przyjęć w tym sektorze, tj. 13,0%. Analogicznie jak współczynnik przyjęć, najwyższy współczynnik zwolnień występował w budownictwie (59,6%), a najniższy w edukacji (11,8%). Dla kobiet współczynnik zwolnień kształtował się na poziomie 19,3%, najwyższy w obsłudze nieruchomości i firm (46,3%), a najniższy – w edukacji (11,2%).

Spśród ogółu zwolnień wypowiedzenia przez zakład pracy stanowiły 15,7%, a przez pracownika 19,0%. Na emeryturę przeniesiono 5,6% osób, a 3,5% otrzymało urlopy wychowawcze i bezpłatne. Liczbę pracowników pełnozatrudnionych zwolnionych z pracy przedstawia poniższa tablica.

Tabl. 1.4. **Pełnozatrudnieni zwolnieni z pracy według przyczyn**

Wyszczególnienie	2005	2006		
		w osobach	2000=100	2005=100
Ogółem	34795	39069	79,4	112,3
w tym kobiety	12733	14751	73,8	115,8
W tym zwolnieni z pracy:				
w drodze wypowiedzenia	11260	13568	64,8	120,5
przez: zakład pracy	6001	6150	40,7	102,5
pracownika	5259	7418	127,4	141,1
przeniesieni na emeryturę	1774	2189	132,4	123,4
z tytułu niezdolności do pracy i rehabilitacji	391	433	53,1	110,7

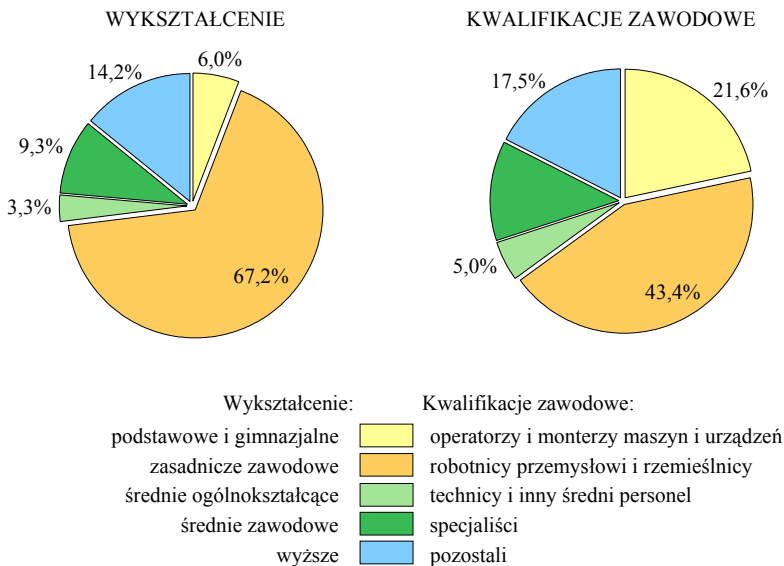
Wśród kobiet 11,9% stanowiły zwolnienia w drodze wypowiedzenia przez zakład pracy, a 18,2% przez pracownika. Przeniesionych na emeryturę zostało 1,6 tys. kobiet, a 1,0 tys. otrzymało urlopy wychowawcze i bezpłatne.

Jednym z elementów kształtowania rynku pracy jest popyt na pracę, czyli miejsca pracy oferowane przez pracodawców. Na koniec 2006 r. w województwie opolskim 0,4 tys. jednostek dysponowało **wolnymi miejscami pracy**, tj. o 57,8% więcej w porównaniu z rokiem poprzednim. Liczba tych miejsc wyniosła 2,3 tys., tj. o 1,2 tys. więcej niż w 2005 r. W sektorze prywatnym oferowano prawie 5-krotnie więcej miejsc pracy niż w publicznym. Na koniec 2006 r. sektor prywatny dysponował 1,9 tys. miejsc pracy, co stanowiło 81,8% wszystkich wolnych miejsc pracy.

Podstawowe znaczenie dla pracodawców mają kwalifikacje zawodowe pracowników poszukiwanych do pracy. Najliczniejsze oferty dotyczyły pracowników o niższych kwalifikacjach zawodowych, 43,4% stanowiły oferty skierowane do robotników przemysłowych i rzemieślników, a 21,6% do operatorów, monterów maszyn i urządzeń. Dla specjalistów o wysokich kwalifikacjach przeznaczonych było 0,3 tys., tj. 12,5% wolnych miejsc pracy. Wolne miejsca pracy według wymaganego poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych ilustruje poniższy wykres.

STRUKTURA WOLNYCH MIEJSC PRACY WEDŁUG WYMAGANEGO POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH W 2006 R.

Stan w dniu 31XII

Poza czynnikami zawodowymi mającymi zasadniczy wpływ na kształtowanie popytu na pracę istotne znaczenie odgrywa poziom wykształcenia potencjalnych pracowników. Najwięcej wolnych miejsc pracy na koniec 2006 r. przeznaczonych było dla pracowników z wykształceniem zasadniczym zawodowym (67,2%), a następnie dla pracowników z wykształceniem wyższym (14,2%).

Największą liczbę wakatów odnotowano w przemyśle oraz budownictwie odpowiednio: 51,8% i 16,4%. Biorąc pod uwagę przekrój terytorialny najwięcej wolnych miejsc pracy było w Opolu (mieście na prawach powiatu) – 40,9% i w powiecie opolskim – 16,6%.

Wskaźnik wykorzystania wolnych miejsc pracy określający liczbę wolnych miejsc pracy przypadającą na zagospodarowane i niezagospodarowane miejsca pracy wyniósł w województwie 1,4% wobec 0,7% w 2005 r. W przekroju powiatowym wskaźnik ten w 2006 r. wahał się od 0,3% w powiecie głubczyckim i prudnickim do 2,2% w powiecie opolskim.

W ciągu 2006 r. powstało 7,4 tys. **nowych miejsc pracy**, w tym 78,6% w sektorze prywatnym. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba nowo utworzonych miejsc pracy nieznacznie wzrosła, tj. o 0,6%. Nowe miejsca pracy tworzone przede wszystkim w podmiotach prowadzących działalność w zakresie przemysłu – 35,2% ogółu nowych miejsc pracy, budownictwa – 15,4% oraz obsługi nieruchomości i firm – 11,3%. W 2006 r. najwięcej nowych miejsc pracy powstało w Opolu (mieście na prawach powiatu) – 2,1 tys. i powiecie krapkowickim – 1,1 tys., najmniejszy udział w tworzeniu miejsc pracy miał powiat głubczycki i namysłowski – po 0,1 tys. Spośród 7,4 tys. nowo utworzonych miejsc pracy 0,3 tys. nie zostało obsadzonych, głównie w budownictwie – 0,1 tys.

W ciągu 2006 r. w województwie opolskim **zlikwidowano** 2,7 tys. miejsc pracy, tj. o 4,5% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Podobnie jak w ub. roku większość (80,8%) miejsc pracy została zlikwidowana w sektorze prywatnym (w 2005 r. – 71,0%).

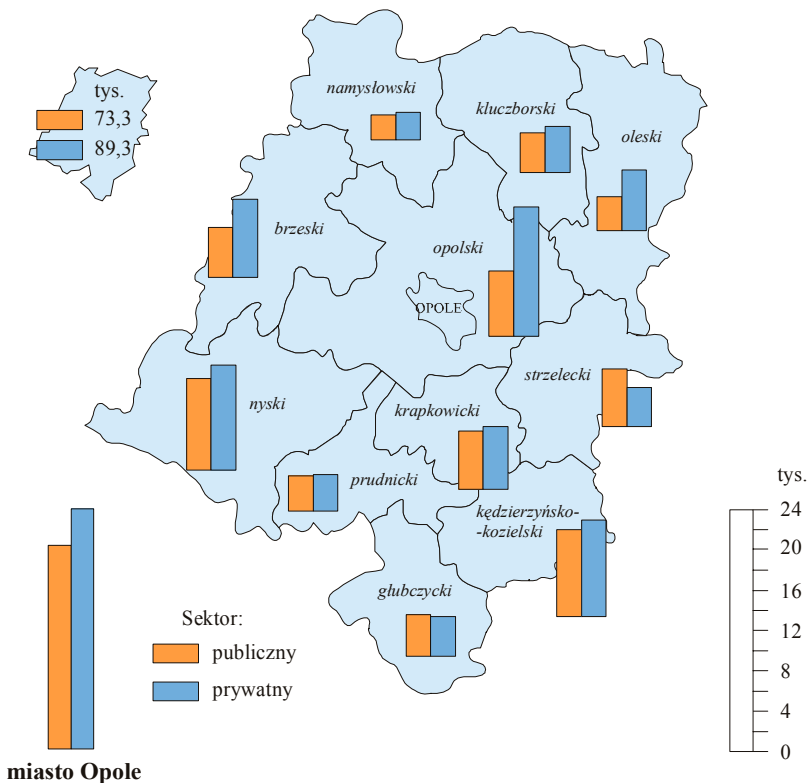
Przeciętne zatrudnienie w województwie opolskim w 2006 r. wynosiło 162,5 tys. osób i zmniejszyło o 0,4% w porównaniu z 2005 r., a w stosunku do 2000 r. o 13,9%.

W sektorze publicznym przeciętna liczba zatrudnionych wynosiła 73,3 tys. osób, a w sektorze prywatnym – 89,3 tys. W porównaniu z 2005 r. wystąpił spadek przeciętnego zatrudnienia w sektorze publicznym o 2,7% oraz wzrost o 1,5% w sektorze prywatnym.

Spadek przeciętnego zatrudnienia wystąpił w 6 sekcjach i wahał się od 17,7% w transporcie, gospodarce magazynowej i łączności do 0,2% w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych ubezpieczeniach społecznych i zdrowotnych. W pozostałych sekcjach odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia i wynosił od 2,7% w obsłudze nieruchomości i firm do 0,3% w budownictwie. Najwięcej zatrudnionych

było w przemyśle – 60,2 tys. (37,0%) oraz w edukacji – 25,6 tys. (15,7%), najmniej w sekcji hotele i restauracje – 1,4 tys. (0,9%) i pośrednictwo finansowe – 3,2 tys. (2,0%). Biorąc pod uwagę przekrój terytorialny województwa należy stwierdzić, że podobnie jak w latach poprzednich utrzymywało się duże przestrzenne zróżnicowanie przeciętnego zatrudnienia. W 6 powiatach odnotowano jego wzrost w porównaniu z 2005 r., najwyższy w powiecie opolskim – o 5,2%. Natomiast w pozostałych 6 powiatach wystąpił spadek, największy w powiecie namyślowskim – o 9,8%. W 2006 r. w województwie opolskim spośród 162,5 tys. zatrudnionych najczęściej pracowało w Opolu (mieście na prawach powiatu) – 27,1% oraz w powiecie nyskim i opolskim – po 10,9%, a najmniej w powiecie namyślowskim – 2,9%. Przestrzenne zróżnicowanie przeciętnego zatrudnienia z uwzględnieniem sektorów własności przedstawia poniższa mapa.

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI I POWIATÓW W 2006 R.

Spośród ogółu zatrudnionych w województwie ponad połowa (52,7%), podobnie jak w 2005 r. pracowała na **stanowiskach robotniczych**. Najwyższy udział odnotowano w przemyśle – 54,5%. Przeciętne zatrudnienie na **stanowiskach nierobotniczych** wynosiło 76,8 tys. W porównaniu z 2005 r. przeciętne zatrudnienie zmniejszyło się zarówno na stanowiskach robotniczych i nierobotniczych, tj. odpowiednio: o 0,1 tys. i o 0,5 tys. Zmiany poziomu przeciętnego zatrudnienia według stanowisk i sekcji w porównaniu z 2005 r. przedstawia poniższa tablica.

Tabl. 1.5. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia według stanowisk i sekcji w 2006 r.**

Sekcje	Ogółem	Stanowiska	
		robotnicze	nierobotnicze
	2005=100		
Ogółem	99,6	99,8	99,3
Przemysł	100,7	100,8	100,3
Budownictwo	100,3	100,9	98,2
Handel i naprawy ^Δ	101,4	99,8	104,1
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	82,3	91,2	67,0
Edukacja	99,6	99,7	99,6
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	100,6	99,8	100,9
Pozostałe sekcje	100,1	99,1	100,6

W 2006 r. przeciętne **zatrudnienie poza granicami kraju** wynosiło 2,7 tys. osób, tj. o 2,3% mniej niż w 2005 r. Wszyscy zatrudnieni poza granicami kraju pracowali w sektorze prywatnym, najwięcej w budownictwie, tj. 76,2%.

Przy pracach interwencyjnych i robotach publicznych zatrudnionych było 0,2 tys. osób, wszyscy pracowali w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych ubezpieczeniach społecznych i zdrowotnych. W porównaniu z 2005 r. ich liczba zmniejszyła się o 49,3%.

Przeciętne zatrudnienie **uczniów** wynosiło 2,2 tys. osób i w stosunku do roku poprzedniego było niższe o 7,4%.

Na koniec 2006 r. w województwie było 192,2 tys. pracujących według **faktycznego, stałego miejsca pracy**, tj. o 2,1% więcej niż w 2005 r., a o 9,0% mniej w odniesieniu do 2000 r. Średnie roczne tempo spadku liczby pracujących w faktycznym miejscu pracy w latach 2000–2006 wynosiło 1,6%.

Udział pracujących w sektorze prywatnym wyniósł 56,1% wobec 55,0% w 2005 r., a 50,3% w 2000 r. Liczba pracujących w sektorze prywatnym zwiększyła się w stosunku do 2005 r. o 4,2%, natomiast w sektorze publicznym zmniejszyła się o 0,5%. Najwięcej

pracujących w województwie odnotowano w sektorze przemysłowym – 74,5 tys. (38,7%). W usługach rynkowych pracowało 54,6 tys. osób (28,4%), a w nierynkowych – 55,8 tys. (29,0%). Zmiany w liczbie pracujących według płci i sekcji w porównaniu z 2005 r. i 2000 r. prezentuje poniższa tablica.

Tabl. 1.6 **Pracujący według płci i sekcji**
Stan w dniu 31 XII

Sekcje	2005	2006		
		w osobach	2000=100	2005=100
OGÓLEM				
Ogółem	188352	192237	91,0	102,1
w tym:				
Przemysł	64085	64598	87,6	100,8
Budownictwo	9231	9893	67,6	107,2
Usługi	107501	110409	98,3	102,7
rynkowe	51741	54610	102,4	105,5
nierynkowe	55760	55799	94,6	100,1
w tym KOBIEITY				
Razem	89360	90333	90,6	101,1
w tym:				
Przemysł	19581	19329	79,9	98,7
Budownictwo	806	851	49,6	105,6
Usługi	67168	68392	96,8	101,8
rynkowe	25695	26852	102,7	104,5
nierynkowe	41473	41540	93,2	100,2

Kobiety stanowiły 47,0% wszystkich pracujących w województwie. W stosunku do 2005 r. ich liczba zwiększyła się o 1,1%. Ponad połowa (55,3%) kobiet pracowała w sektorze publicznym. Podobnie jak w 2005 r., spośród ogółu pracujących kobiet najwięcej, tj. 46,0% odnotowano w usługach nierynkowych. W porównaniu z 2005 r. wystąpił nieznaczny (o 0,2%) wzrost liczby pracujących kobiet w tym sektorze. O 4,5% więcej niż w 2005 r. kobiet pracowało w usługach rynkowych, natomiast o 1,0% mniej w sektorze przemysłowym.

Na koniec 2006 r. w miastach pracowało 79,2% ogółu pracujących, z czego w sektorze prywatnym 55,0%, a na wsi w tym sektorze 60,4%. Kobiety stanowiły 47,3% ogółu pracujących w miastach i 45,9% na wsi.

W przekroju powiatowym najwyższy udział w ogólnej liczbie pracujących na koniec 2006 r. wystąpił w Opolu (mieście na prawach powiatu) – 24,9%, w powiecie nyskim – 11,7% oraz kędzierzyńsko-kozielskim – 10,6%.

Sytuację na powiatowych rynkach pracy obrazuje w pewnym stopniu wskaźnik wyrażony liczbą pracujących na 100 osób w wieku produkcyjnym. W województwie opolskim na koniec 2006 r. wyniósł on identycznie jak w roku poprzednim, czyli 28 osób pracujących przypadają na 100 osób w wieku produkcyjnym. Najtrudniejsza sytuacja w 2006 r. wystąpiła w powiecie opolskim, strzeleckim, namysłowskim i oleskim. Natomiast najkorzystniejszy wskaźnik odnotowano dla Opola (miasta na prawach powiatu), powiatu krapkowickiego i kędzierzyńsko-kozielskiego. W porównaniu z analogicznym okresem 2005 r. w 6 powiatach poprawiła się wartość omawianego wskaźnika (najwyższy wzrost w powiecie krapkowickim – o 2,0 pkt.). Liczbę pracujących ogółem oraz na 100 osób w wieku produkcyjnym przedstawia poniższa tablica.

Tabl. 1.7. **Pracujący według faktycznego miejsca pracy i powiatów**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2006		2005	2006	
	w osobach		lokata	na 100 osób w wieku produkcyjnym		lokata
Województwo	188352	192237	x	28	28	x
powiaty:						
Brzeski	13800	14500	6	23	24	5
Głubczycki	8451	8708	10	27	27	4
Kędzierzyńsko-kozielski	20289	20316	3	31	31	3
Kluczborski	10167	10304	8	23	23	6
Krapkowicki	13884	14799	5	31	33	2
Namysłowski	5978	6250	12	21	22	7
Nyski	22451	22501	2	24	24	5
Oleski	9490	9646	9	22	22	7
Opolski	17938	18069	4	20	20	9
Prudnicki	8377	8509	11	22	23	6
Strzelecki	10341	10806	7	20	21	8
Miasto na prawach powiatu – Opole	47186	47829	1	54	55	1

W przekroju powiatowym w 2006 r. w porównaniu z 2005 r. odnotowano wzrost liczby pracujących we wszystkich powiatach. Najwyższy wzrost wystąpił w powiecie krapkowickim – o 6,6%, brzeskim – o 5,1% i namysłowskim – o 4,6%. W sektorze publicznym w 5 powiatach odnotowano wzrost liczby pracujących, najwyższy w powiecie brzeskim – o 1,5%. W pozostałych powiatach wystąpił spadek, największy w powiecie nyskim i oleskim – po 2,4%. Liczba pracujących sektora prywatnego w 2006 r. wzrosła we wszystkich powiatach. Procentowo najwyższy wzrost wystąpił w powiecie krapkowickim (o 10,5%), strzeleckim (o 10,0%) i namysłowskim (o 8,6%).

2. Bezrobocie rejestrowane

Bezrobocie jest pojęciem ściśle związanym z zagadnieniem pracy, a w szczególności z rynkiem pracy i oznacza stan nierównowagi pomiędzy popytem na pracę a podażą pracy. Zjawisko bezrobocia to nadwyżka podaży pracy reprezentowanej przez osoby jej poszukujące nad popytem na pracę, zgłaszanym przez pracodawców poszukujących pracowników. W gospodarkach rynkowych niskie natężenie bezrobocia w granicach 3–5% jest zjawiskiem naturalnym i nieuniknionym oraz świadczącym o zmianach statusu na rynku pracy lub zmianach miejsca pracy. Natomiast, gdy bezrobocie przekroczy ten poziom staje się problemem ekonomicznym oraz dotkliwym problemem społecznym.

W województwie opolskim, podobnie jak w kraju, pomimo trwającej tendencji spadkowej, nadal utrzymywał się wysoki poziom bezrobocia.

W końcu 2006 r. bez pracy było 60,1 tys. osób (w kraju – 2,3 mln), a stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie – 16,3% (w kraju – 14,9%). Analogicznie jak w latach poprzednich ponad połowę (59,0%) bezrobotnych stanowiły kobiety. Zarówno w stosunku do 2005 r. jak i 2000 r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się po 9,3 tys. osób. Średnie roczne tempo spadku bezrobocia w latach 2000–2006 wynosiło 2,4%. Rok 2006 był już czwartym z kolei, w którym odnotowano spadek rejestrowanego bezrobocia.

Najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych w końcu grudnia 2006 r. było w powiecie nyskim – 12,5 tys., brzeskim – 7,9 tys., opolskim i w Opolu (mieście na prawach powiatu) po 5,8 tys. Bezrobotni zarejestrowani w tych powiatach stanowili ponad połowę (53,3%) liczby zarejestrowanych bezrobotnych w województwie.

W porównaniu z 2005 r. prawie we wszystkich powiatach odnotowano spadek liczby bezrobotnych, największy w powiecie kluczborskim – o 21,8%. Jedynie w powiecie prudnickim zwiększyła się liczba bezrobotnych – o 1,5%.

Sytuację na rynku pracy w poszczególnych powiatach charakteryzuje dodatkowo wskaźnik liczony liczbą zarejestrowanych bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym. Najtrudniejsza sytuacja zarówno w 2006 r. jak i 2005 r. pod względem tego wskaźnika wystąpiła w powiecie brzeskim, namysłowskim i nyskim (po 13 osób). Natomiast pierwsze lokaty zajmowały powiaty: oleski, krapkowicki i strzelecki, w których omawiany wskaźnik był 2-krotnie niższy niż w powiatach o najwyższych wskaźnikach.

Na koniec 2006 r. w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku w 9 powiatach, odnotowano poprawę omawianego wskaźnika w przedziale od 4 pkt w powiecie nyskim do 1 pkt w powiatach: krapkowickim, oleskim i strzeleckim. Liczbę zarejestrowanych bezrobotnych ogółem i na 100 osób w wieku produkcyjnym przedstawia tablica nr 2.1.

Tabl. 2.1. **Bezrobotni zarejestrowani według powiatów**
Stan w dniu 31 XII

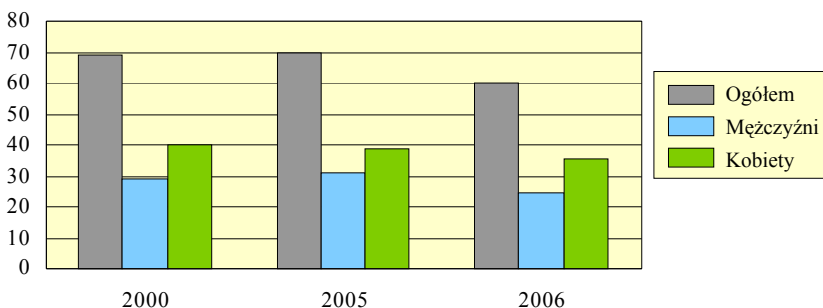
Wyszczególnienie	2005	2006		2005	2006	
	w osobach		lokata	na 100 osób w wieku produkcyjnym		lokata
Województwo	69396	60058	x	10	9	x
powiaty:						
Brzeski	9021	7927	11	15	13	7
Głubczycki	3953	3305	4	12	10	5
Kędzierzyńsko-kozielski	5712	4925	8	9	7	3
Kluczborski	4774	3731	5	11	8	4
Krapkowicki	3059	2644	2	7	6	2
Namysłowski	4275	3807	6	15	13	7
Nyski	15832	12488	12	17	13	7
Oleski	2769	2368	1	6	5	1
Opolski	6304	5812	10	7	7	3
Prudnicki	4080	4141	7	11	11	6
Strzelecki	3484	3105	3	7	6	2
Miasto na prawach powiatu – Opole	6133	5805	9	7	7	3

Spadek liczby bezrobotnych zarówno w porównaniu z 2005 r., jak i 2000 r. dotyczył w większym stopniu mężczyzn niż kobiet. W stosunku do 2005 r. liczba mężczyzn zarejestrowanych w urzędach pracy zmniejszyła się o 19,8%, a kobiet o 8,5%. Jednocześnie w porównaniu z 2000 r. liczba bezrobotnych mężczyzn zmniejszyła się o 15,3%, natomiast kobiet o 11,9%. Zmiany poziomu bezrobocia według płci w porównaniu z 2005 r. i 2000 r. ilustruje poniższy wykres.

ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI

Stan w dniu 31XII

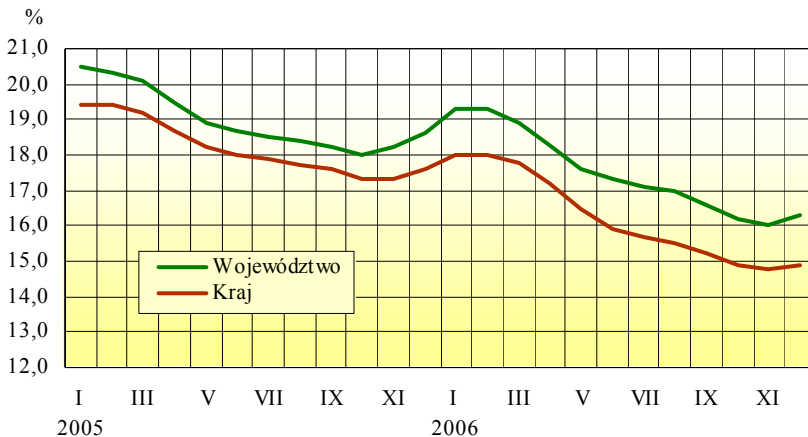
tys.

O skali bezrobocia i tempie jego zmian świadczy **stopa bezrobocia**, mierzona udziałem liczby bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo. W porównaniu z 2005 r. stopa bezrobocia była niższa o 2,4 pkt, natomiast w stosunku do 2000 r. wyższa o 0,6 pkt. Wskaźnik ten w kraju w omawianym okresie był niższy odpowiednio: o 2,7 pkt i o 0,2 pkt. Ukształtowanie się stopy bezrobocia w latach 2005–2006 ilustruje poniższy wykres.

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Stan w końcu miesiąca

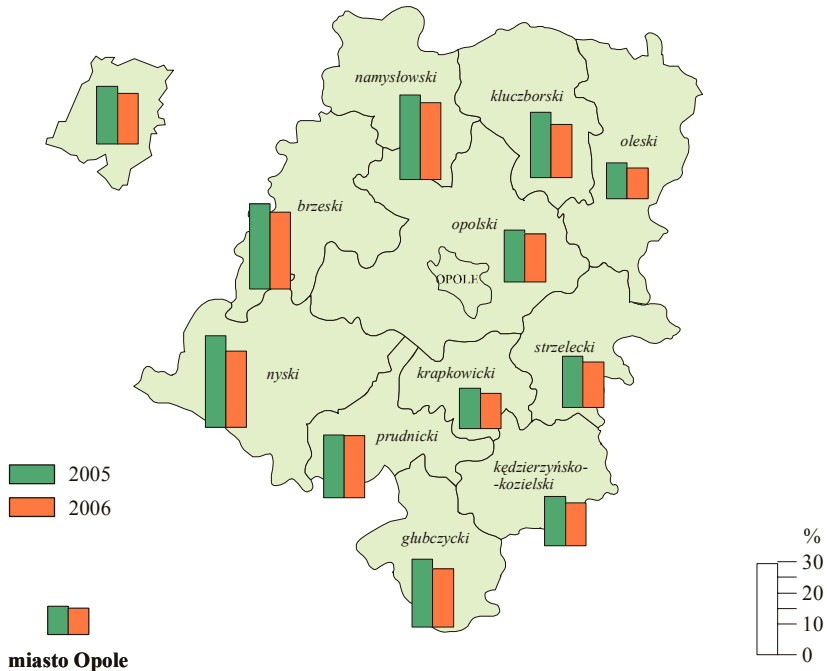
W analizowanym okresie stopa bezrobocia w województwie opolskim była wyższa niż przeciętnie w kraju. Na koniec 2006 r. województwo opolskie znajdowało się, analogicznie jak w 2005 r., na 8 miejscu w kraju pod względem wartości tego wskaźnika.

W dalszym ciągu w województwie występowało duże przestrzenne zróżnicowanie stopy bezrobocia od 24,8% w powiecie brzeskim do 8,5% w Opolu (mieście na prawach powiatu). Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia należały również powiaty: namysłowski – 24,7% i nyski – 24,5%.

W porównaniu z końcem 2005 r. we wszystkich powiatach odnotowano spadek stopy bezrobocia, największy w powiecie nyskim – o 5,0 pkt i kluczborskim – o 4,0 pkt, a najmniejszy w powiecie prudnickim – o 0,1 pkt i w Opolu (mieście na prawach powiatu) – o 0,6 pkt. Przestrzenne zróżnicowanie stopy bezrobocia przedstawia mapka na str. 35.

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW

Stan w dniu 31XII

O poziomie bezrobocia oraz płynności rynku pracy decyduje m.in. rotacja, czyli **napływ i odpływ** bezrobotnych.

W ciągu 2006 r. zarejestrowano 78,2 tys. osób i jednocześnie wykreślono z ewidencji urzędów pracy 87,5 tys. bezrobotnych. W porównaniu z 2005 r. jak i 2000 r., zwiększyła się liczba osób, które uzyskały status bezrobotnego, odpowiednio: o 1,5% i o 12,2%. Równocześnie wzrosła liczba osób wyrejestrowanych z ewidencji, w stosunku do 2005 r. o 6,5%, a w porównaniu z 2000 r. o 46,3%.

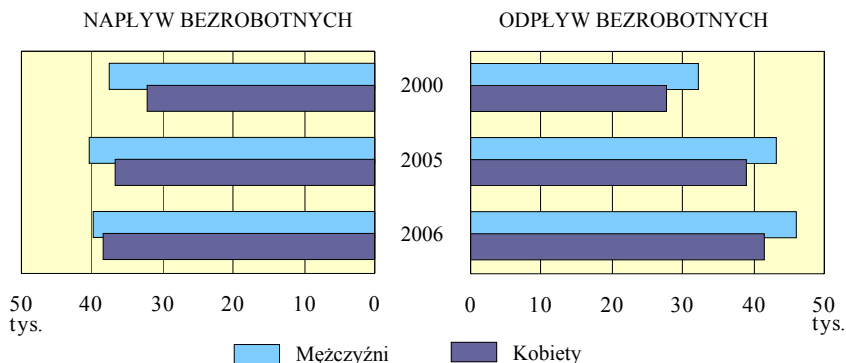
Podobnie jak w latach poprzednich ponad połowę (51,0%) wśród nowo rejestrujących się stanowili mężczyźni, jednocześnie ich udział zmniejszył się w stosunku do 2005 r. o 1,4 pkt. Znaczącą grupę, tj. 80,4% bezrobotnych nowo zarejestrowanych stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny. Ich liczba w porównaniu z 2005 r. wzrosła o 3,1 tys., tj. o 5,1%. Spośród nowo zarejestrowanych bezrobotnych w 2006 r. osoby dotychczas niepracujące stanowiły 25,6% (przed rokiem – 26,3%). Osób młodych do 25 roku życia, zarejestrowanych w 2006 r. było 26,8 tys. i stanowiły one 34,2%

ogólnej liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych. W dalszym ciągu wśród nowo zarejestrowanych uległa zmniejszeniu liczba osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Wynosiła ona 1,2 tys., tj. mniej o 0,1 tys. w porównaniu z 2005 r. i o 4,8 tys. w stosunku do 2000 r.

Najwięcej bezrobotnych zarejestrowało się w styczniu 2006 r. (8,8 tys. osób), a najmniej w kwietniu (5,0 tys. osób).

Największy napływ odnotowano w powiecie nyskim (17,7 tys. osób) i brzeskim (12,0 tys. osób), a najmniejszy w powiecie oleskim (2,7 tys. osób). Napływ oraz odpływ bezrobotnych według płci w poszczególnych latach ilustruje poniższy wykres.

BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI

Ponad połowę (52,5%) wyrejestrowanych bezrobotnych stanowili mężczyźni. Główną przyczyną wyrejestrowania było podjęcie pracy – 37,3 tys., tj. 42,6% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych. Ich liczba w porównaniu z 2005 r. zwiększyła się o 3,4%. Gotowości do pracy nie potwierdziło 21,9 tys. osób, tj. o 21,6% mniej niż w 2005 r. Natomiast o 1,4 tys., tj. o 19,5% w porównaniu z 2005 r. wzrosła liczba bezrobotnych wyrejestrowanych z powodu rozpoczęcia szkolenia oraz stażu pracy. Dobrowolnie ze statusu bezrobotnego zrezygnowało 4,9 tys. osób, przed rokiem 4,2 tys.

Najwięcej bezrobotnych wyrejestrowano w październiku 2006 r. (9,2 tys. osób), a najmniej w styczniu (5,4 tys. osób).

Największy odpływ zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w powiecie nyskim (21,0 tys. osób) i brzeskim (13,1 tys. osób), a najmniejszy w powiecie oleskim (3,1 tys. osób). Napływ oraz odpływ bezrobotnych z ewidencji urzędów pracy przedstawia tablica nr 2.2.

Tabl. 2.2. **Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani według powiatów**

Wyszczególnienie	2005	2006		2005	2006	
		napływ	wzrost (+) spadek (-)		odpływ	wzrost (+) spadek (-)
Województwo	77016	78208	+1192	82173	87546	+5373
powiaty:						
Brzeski	9895	11982	+2087	11018	13076	+2058
Głubczycki	3718	4168	+450	4038	4816	+778
Kędzierzyńsko-kozielski	5882	5588	-294	5787	6375	+588
Kluczborski	5727	5853	+126	6580	6896	+316
Krapkowicki	4024	4450	+426	4140	4865	+725
Namysłowski	4390	4533	+143	4700	5001	+301
Nyski	18215	17683	-532	19534	21027	+1493
Oleski	3002	2726	-276	3136	3127	-9
Opolski	6081	6109	+28	6684	6601	-83
Prudnicki	4270	4184	-86	4182	4123	-59
Strzelecki	4465	4159	-306	4409	4538	+129
Miasto na prawach powiatu – Opole	7347	6773	-574	7965	7101	-864

O zmianach na rynku pracy świadczy również **wskaźnik płynności rynku pracy**, wyrażający w procentach stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym do liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych. W 2006 r. wynosił on 47,6%, czyli więcej o 0,8 pkt niż przed rokiem i o 5,3 pkt niż w 2000 r.

W przekroju terytorialnym jedne z najwyższych wartości wskaźnika płynności ukształtowały się w powiatach o wysokiej stopie bezrobocia, głównie w powiecie namysłowskim (55,8%) i nyskim (52,9%). Jednak najwyższy wskaźnik płynności wystąpił w powiecie oleskim (56,3%), gdzie stopa bezrobocia była jedną z najniższych.

Sytuację na rynku pracy charakteryzuje nie tylko poziom, ale również struktura bezrobocia, która jest silnie zróżnicowana pod względem cech demograficznych i społecznych. Zagrożenie bezrobociem i szanse na uzyskanie nowego lub pierwszego zatrudnienia nie są jednakowe dla wszystkich. Zależy to m.in. od płci, wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy oraz od miejsca zamieszkania.

Podobnie jak w latach ubiegłych wśród bezrobotnych nadal **przeważały kobiety**, które w końcu 2006 r. stanowiły 59,0% ogółu bezrobotnych (w kraju – 56,5%). Na koniec 2006 r. na 100 bezrobotnych mężczyzn przypadały 144 bezrobotne kobiety, przy czym w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na 100 mężczyzn przypadało 95 kobiet.

Udział bezrobotnych kobiet wzrósł zarówno w porównaniu z 2005 r. (o 3,2 pkt) jak i 2000 r. (o 0,9 pkt). Jednak ich liczba zmniejszyła się w stosunku do 2005 r. o 8,5%, a w porównaniu z 2000 r. o 11,9%. Liczbę zarejestrowanych bezrobotnych kobiet ogółem oraz na 100 kobiet w wieku produkcyjnym przedstawia poniższa tablica.

Tabl. 2.3. **Bezrobotne kobiety według powiatów**
Stan w dniu 31XII

Wyszczególnienie	2005	2006		2005	2006	
	w osobach		lokata	na 100 kobiet w wieku produkcyjnym		lokata
Województwo	38725	35445	x	12	11	x
powiaty:						
Brzeski	4971	4600	11	17	16	8
Głubczycki	2240	2030	4	15	14	6
Kędzierzyńsko-kozielski	3382	3133	8	11	10	3
Kluczborski	2715	2303	6	12	11	4
Krapkowicki	1964	1773	2	9	8	2
Namysłowski	2428	2340	7	18	17	9
Nyski	8013	6735	12	18	15	7
Oleski	1566	1443	1	8	7	1
Opolski	3830	3606	10	9	8	2
Prudnicki	1960	2153	5	11	12	5
Strzelecki	2100	1938	3	8	8	2
Miasto na prawach powiatu – Opole	3556	3391	9	8	8	2

Najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych kobiet, podobnie jak ogółem zarejestrowanych bezrobotnych, odnotowano w powiecie nyskim – 6,7 tys., brzeskim – 4,6 tys., opolskim – 3,6 tys. i w Opolu (mieście na prawach powiatu) – 3,4 tys. Powiaty te skupiały ponad połowę (51,7%) wszystkich bezrobotnych kobiet w województwie opolskim.

Najwyższy udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych w danym powiecie na koniec 2006 r. odnotowano w powiecie krapkowickim (67,1%) i kędzierzyńsko-kozielskim (63,6%), a najniższy w powiecie prudnickim (52,0%).

W porównaniu z 2005 r. prawie we wszystkich powiatach, z wyjątkiem prudnickiego (wzrost o 9,8%), odnotowano spadek liczby bezrobotnych kobiet. Największy procentowy spadek wystąpił w powiecie nyskim – o 15,9% i kluczborskim – o 15,2%.

Wskaźnik liczony liczbą bezrobotnych kobiet na 100 kobiet w wieku produkcyjnym, w porównaniu z 2005 r. zmniejszył się o 1 pkt i na koniec 2006 r. wyniósł 11 osób.

Największy spadek wskaźnika w województwie wystąpił w powiecie nyskim (o 3 pkt). Najkorzystniejsza sytuacja dla bezrobotnych kobiet pod względem omawianego wskaźnika wystąpiła w powiecie oleskim – 1 lokata w województwie, krapkowickim, opolskim i strzeleckim oraz w Opolu (mieście na prawach powiatu) – 2 lokata.

Istotnym czynnikiem mającym wpływ na sytuację bezrobotnych na rynku pracy jest **wiek** osób pozostających bez pracy. W najtrudniejszej sytuacji w 2006 r. na rynku pracy znajdowały się osoby w wieku 45–54 lata, które stanowiły 26,3% wszystkich bezrobotnych. Ich liczba zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 1,9 tys., tj. o 10,6%, a wzrosła o 3,0 tys., tj. o 23,8% w stosunku do 2000 r. Drugą pod względem liczebności grupą byli bezrobotni w wieku 25–34 lata, ich udział wyniósł 25,9%, tj. o 0,4 pkt mniej niż w 2005 r. Podobnie sytuacja przedstawiała się w kraju, dwie najliczniejsze grupy bezrobotnych to osoby w wieku 25–34 lata (27,8%) oraz 45–54 lata (25,0%).

Najwyższy udział bezrobotnych w wieku 45–54 lata w ogólnej liczbie bezrobotnych w danym powiecie na koniec 2006 r. odnotowano w Opolu (mieście na prawach powiatu) – 28,6% i w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim – 28,5%. Natomiast największa liczba bezrobotnych w tym wieku wystąpiła w powiecie nyskim (3,4 tys.) i brzeskim (2,2 tys.).

Liczbę zarejestrowanych bezrobotnych w wieku 45–54 lata oraz ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych przedstawia poniższa tablica.

Tabl. 2.4. **Bezrobotni zarejestrowani w wieku 45–54 lata według powiatów**
Stan w dniu 31XII

Wyszczególnienie	2005	2006		2005	2006	
	w osobach		lokata	w % ogółu bezrobotnych		lokata
Województwo	17689	15812	x	25,5	26,3	x
powiaty:						
Brzeski	2450	2188	11	27,2	27,6	8
Głubczycki	908	785	4	23,0	23,8	1
Kędzierzyńsko-kozielski	1508	1406	8	26,4	28,5	9
Kluczborski	1174	970	6	24,6	26,0	6
Krapkowicki	720	660	2	23,5	25,0	4
Namysłowski	978	955	5	22,9	25,1	5
Nyski	4001	3404	12	25,3	27,3	7
Oleski	702	593	1	25,4	25,0	4
Opolski	1524	1409	9	24,2	24,2	2
Prudnicki	1058	1019	7	25,9	24,6	3
Strzelecki	852	765	3	24,5	24,6	3
Miasto na prawach powiatu – Opole	1814	1658	10	29,6	28,6	10

W analizowanej grupie wiekowej we wszystkich powiatach w porównaniu z 2005 r. odnotowano spadek liczby bezrobotnych, największy procentowy spadek wystąpił w powiecie kluczborskim – o 17,4% oraz oleskim – o 15,5%.

W dalszym ciągu na rynku pracy poprawiała się sytuacja ludzi młodych do 24 roku życia. Ich udział wśród bezrobotnych na koniec 2006 r. wyniósł 19,7% wobec 20,5% w 2005 r. W kraju odsetek ten ukształtował się na poziomie 20,6%. Liczba bezrobotnych tej grupy w końcu 2006 r. wyniosła 11,8 tys., tj. o 17,2% mniej niż przed rokiem.

W porównaniu z 2005 r. prawie we wszystkich powiatach odnotowano spadek liczby bezrobotnych do 24 lat. Największy procentowy spadek wystąpił w powiecie kluczborskim (o 31,6%) oraz kędzierzyńsko-kozielskim (o 25,7%). Jedyne w powiecie prudnickim wrosła liczba młodych bezrobotnych (o 10,1%).

Najmniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 55 lat i więcej. Jednak ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wzrastał z roku na rok. Ponadto stosunkowo mała skłonność bezrobotnych w tej grupie wiekowej do zmian zawodu i kwalifikacji stanowi dość istotne utrudnienie i zmniejsza szanse na znalezienie pracy. Na koniec 2006 r. było ich 4,9 tys. osób i stanowili 8,1% ogółu bezrobotnych. W kraju odsetek tej grupy bezrobotnych wyniósł 6,7%. W porównaniu z 2005 r. liczba bezrobotnych w wieku 55 lat i więcej wzrosła w województwie opolskim o 0,5 tys., tj. o 12,4%. Liczbę zarejestrowanych bezrobotnych w wieku 55 lat i więcej oraz ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych przedstawia poniższa tablica.

Tabl.2.5. **Bezrobotni zarejestrowani w wieku 55 lat i więcej według powiatów**
Stan w dniu 31XII

Wyszczególnienie	2005	2006		2005	2006	
	w osobach		lokata	w % ogółu bezrobotnych		lokata
Województwo	4346	4886	x	6,3	8,1	x
powiaty:						
Brzeski	535	623	9	5,9	7,9	5
Głubczycki	244	258	3	6,2	7,8	4
Kędzierzyńsko-kozielski	351	413	7	6,1	8,4	7
Kluczborski	281	296	4	5,9	7,9	5
Krapkowicki	188	202	1	6,1	7,6	3
Namysłowski	270	303	5	6,3	8,0	6
Nyski	924	924	11	5,8	7,4	2
Oleski	163	202	1	5,9	8,5	8
Opolski	371	442	8	5,9	7,6	3
Prudnicki	287	376	6	7,0	9,1	9
Strzelecki	190	223	2	5,5	7,2	1
Miasto na prawach powiatu – Opole	542	624	10	8,8	10,7	10

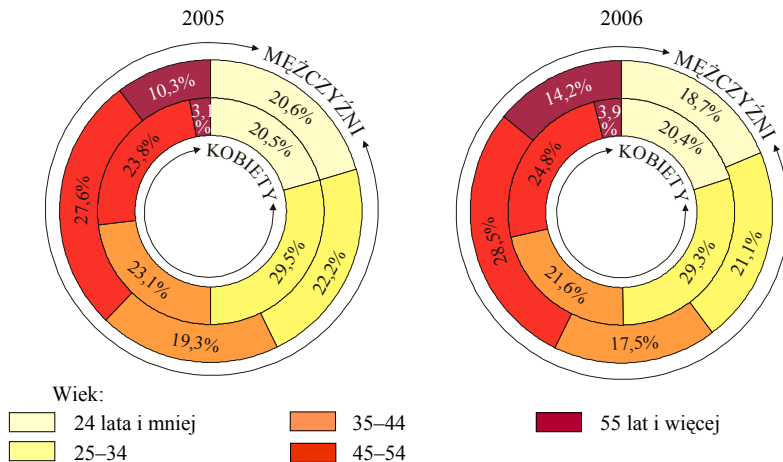
Najwyższy udział bezrobotnych w wieku 55 lat i więcej w ogólnej liczbie bezrobotnych w danym powiecie na koniec 2006 r. odnotowano w Opolu (mieście na prawach powiatu) – 10,7% i w powiecie prudnickim – 9,1%, a najniższy w powiecie strzeleckim – 7,2%.

Najwięcej bezrobotnych w tym wieku zarejestrowanych było w powiecie nyskim – 0,9 tys. oraz w powiecie brzeskim i w Opolu (mieście na prawach powiatu) – po 0,6 tys. W porównaniu z 2005 r. prawie we wszystkich powiatach odnotowano wzrost w tej grupie bezrobotnych, najwyższy w powiecie prudnickim – o 31,0% oraz oleskim – o 23,9%. Jedynie w powiecie nyskim liczba bezrobotnych w wieku 55 lat i więcej nie uległa zmianie, ukształtowała się na poziomie roku poprzedniego i wyniosła 0,9 tys. osób.

Nadal bezrobotni mężczyźni byli nieco starsi niż kobiety. Wśród bezrobotnych mężczyzn osoby w wieku powyżej 45 lat stanowiły 42,7% ogółu bezrobotnych mężczyzn, tj. o 4,8 pkt więcej niż w 2005 r. Analogiczny odsetek dla kobiet wyniósł 28,7%, tj. o 1,8 pkt więcej niż przed rokiem. Zmiany w strukturze bezrobotnych mężczyzn i kobiet według wieku ilustruje poniższy wykres.

STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Stan w dniu 31XII

Ważną cechą decydującą o sytuacji i szansach bezrobotnych na rynku pracy jest **poziom wykształcenia**, od którego zależy zarówno umiejętność skutecznego poszukiwania pracy, jak i umiejętność dostosowywania się do zmian na rynku pracy. Poziom wykształcenia jest istotnym czynnikiem wpływającym na status osób bezrobotnych. Bezrobocie zazwyczaj dotyczy w niewielkim stopniu osób o wysokich kwalifikacjach zawodowych, które nawet jeśli tracą pracę, to mają większą szansę na jej ponowne

podjęcie. Największe problemy ze zmianą statusu bezrobotnego mają osoby o niskim poziomie wykształcenia i bez kwalifikacji pożądanых na rynku pracy.

Struktura bezrobotnych na koniec 2006 r. według poziomu wykształcenia w stosunku do lat poprzednich utrzymała się na podobnym poziomie. Większość bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy to w dalszym ciągu osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia, które mają największe trudności ze znalezieniem pracy. Najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych, analogicznie jak w 2005 r. stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym (66,3% ogólnej liczby bezrobotnych; w 2005 r. – 68,2%). W kraju analogiczny odsetek wyniósł 63,4%.

Udział bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych w większości powiatów był wyższy niż średnio w województwie. Najwyższy wystąpił w powiecie krapkowickim – 71,9% i strzeleckim – 70,9%, najniższy w Opolu (mieście na prawach powiatu) – 52,3%. Natomiast największą liczbę bezrobotnych z takim poziomem wykształcenia odnotowano w powiecie nyskim (8,5 tys.) i brzeskim (5,1 tys.). W stosunku do 2005 r. we wszystkich powiatach zmniejszyła się liczba omawianych bezrobotnych. Największy procentowy spadek odnotowano w powiecie kluczborskim – o 24,1% i nyskim – o 23,6%. Liczbę zarejestrowanych bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym oraz ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych przedstawia poniższa tablica.

Tabl. 2.6. **Bezrobotni zarejestrowani z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym według powiatów**
Stan w dniu 31XII

Wyszczególnienie	2005	2006		2005	2006	
	w osobach		lokata	w % ogółu bezrobotnych		lokata
Województwo	47311	39790	x	68,2	66,3	x
powiaty:						
Brzeski	5938	5095	11	65,8	64,3	3
Głubczycki	2768	2277	4	70,0	68,9	8
Kędzierzyńsko-kozielski	4085	3469	9	71,5	70,4	10
Kluczborski	3263	2475	5	68,3	66,3	4
Krapkowicki	2213	1900	2	72,3	71,9	12
Namysłowski	2970	2607	6	69,5	68,5	7
Nyski	11067	8460	12	69,9	67,7	5
Oleski	1727	1402	1	62,4	59,2	2
Opolski	4477	3975	10	71,0	68,4	6
Prudnicki	2924	2895	7	71,7	69,9	9
Strzelecki	2574	2201	3	73,9	70,9	11
Miasto na prawach powiatu – Opole	3305	3034	8	53,9	52,3	1

Wzrost liczby bezrobotnych w stosunku do 2005 r. odnotowano jedynie wśród osób z wykształceniem ogólnokształcącym, ich liczba wzrosła o 0,1 tys., tj. o 1,8%, natomiast w kraju zmniejszyła się o 16,7 tys., tj. o 7,9%.

Wzrost liczby osób z wykształceniem ogólnokształcącym odnotowano w 7 powiatach, procentowo najwyższy wystąpił w powiecie prudnickim (o 34,4%). W pozostałych 5 powiatach wystąpił spadek, największy w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim (o 13,6%) oraz brzeskim (o 9,4%).

Nadal w najkorzystniejszej sytuacji na rynku pracy były osoby z wykształceniem wyższym pomimo nieznacznego wzrostu ich udziału w porównaniu z 2005 r. (o 0,5 pkt) w ogólnej liczbie bezrobotnych. W końcu 2006 r. wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 5,4% wobec 4,9% na koniec 2005 r. (w kraju wyniósł odpowiednio: 6,1% i 5,5%).

W przekroju terytorialnym najwyższy udział bezrobotnych z wykształceniem wyższym w ogólnej liczbie bezrobotnych w danym powiecie na koniec 2006 r. wystąpił w Opolu (mieście na prawach powiatu) – 14,2% oraz w powiecie oleskim – 7,4%. Liczbę zarejestrowanych bezrobotnych z wykształceniem wyższym i ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych przedstawia poniższa tablica.

Tabl.2.7. **Bezrobotni zarejestrowani z wykształceniem wyższym według powiatów**
Stan w dniu 31XII

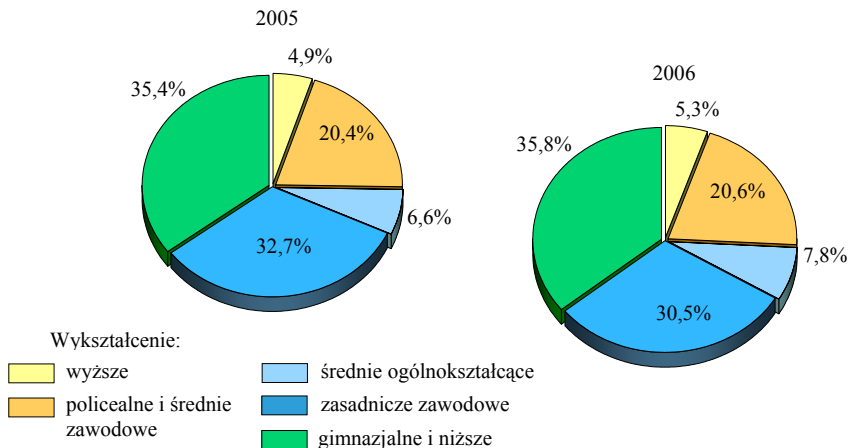
Wyszczególnienie	2005	2006		2005	2006	
		w osobach	lokata	w % ogółu bezrobotnych		lokata
Województwo	3366	3218	x	4,9	5,4	x
powiaty:						
Brzeski	347	322	10	3,8	4,1	3
Głubczycki	118	86	1	3,0	2,6	1
Kędzierzyńsko-kozielski	241	223	8	4,2	4,5	6
Kluczborski	168	157	5	3,5	4,2	4
Krapkowicki	143	132	3	4,7	5,0	7
Namysłowski	141	136	4	3,3	3,6	2
Nyski	616	557	11	3,9	4,5	6
Oleski	175	175	6	6,3	7,4	9
Opolski	304	296	9	4,8	5,1	8
Prudnicki	163	184	7	4,0	4,4	5
Strzelecki	128	128	2	3,7	4,1	3
Miasto na prawach powiatu – Opole	822	822	12	13,4	14,2	10

W porównaniu z 2005 r. w 8 powiatach zmniejszyła się liczba bezrobotnych z wykształceniem wyższym (największy procentowy spadek wystąpił w powiecie głubczyckim o 27,1%), w 3 powiatach utrzymała się na tym samym poziomie, a w powiecie prudnickim wzrosła o 12,9%.

Bezrobotne kobiety były lepiej wykształcone niż bezrobotni mężczyźni. Wykształcenie wyższe i średnie zawodowe łącznie z policealnym posiadało 10,7 tys. kobiet pozostających bez pracy (w 2005 r. – 11,6 tys.), podczas gdy mężczyzn o tym samym poziomie wykształcenia było 4,9 tys. (w 2005 r. – 5,9 tys.). Zmiany w porównaniu z 2005 r. w strukturze bezrobotnych według poziomu wykształcenia ilustruje poniższy wykres.

STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Stan w dniu 31XII

Sytuacja bezrobotnych na rynku pracy zależy m.in. od posiadanego doświadczenia. Biorąc pod uwagę to kryterium można wyróżnić osoby, które **dotychczas nie pracowały** i nie posiadają żadnego stażu oraz osoby, które **poprzednio pracowały** i obecnie poszukują nowej pracy. Z analizy bezrobocia według stażu pracy wynika, że w końcu grudnia 2006 r. w urzędach pracy województwa opolskiego wśród zarejestrowanych bezrobotnych przeważały osoby, które już pracowały zawodowo – 80,0% (w kraju – 76,4%), a ich liczba ukształtowała się na poziomie 48,1 tys. W analogicznym okresie 2005 r. udział tych osób był nieco wyższy i wyniósł 80,8%. W końcu grudnia 2006 r. największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych odnotowano wśród osób ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat (20,3%). Ponad połowę (58,5%) tych osób stanowiły kobiety.

W przekroju terytorialnym najwyższy udział bezrobotnych ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat w ogólnej liczbie bezrobotnych w danym powiecie na koniec 2006 r. wystąpił w powiecie namysłowskim – 21,4% oraz głubczyckim i oleskim – po 21,2%, a najniższy w Opolu (mieście na prawach powiatu – 18,1%.

Najwięcej bezrobotnych z omawianym stażem pracy zarejestrowanych było w powiecie nyskim (2,6 tys.) i brzeskim (1,7 tys.). W porównaniu z 2005 r. prawie we wszystkich powiatach odnotowano spadek w tej grupie bezrobotnych, największy procentowo w powiecie nyskim – o 22,6% oraz kluczborskim – o 21,8%. Jedyne w powiecie prudnickim liczba bezrobotnych ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat wzrosła o 3,0%. Liczbę zarejestrowanych bezrobotnych ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat i ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych przedstawia poniższa tablica.

Tabl.2.8. **Bezrobotni zarejestrowani ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat według powiatów**
Stan w dniu 31XII

Wyszczególnienie	2005	2006		2005	2006	
	w osobach		lokata	w % ogółu bezrobotnych		lokata
Województwo	14412	12208	x	20,8	20,3	x
powiaty:						
Brzeski	1928	1654	11	21,4	20,9	8
Głubczycki	891	702	4	22,5	21,2	9
Kędzierzyńsko-kozielski	1204	1007	8	21,1	20,4	5
Kluczborski	926	724	5	19,4	19,4	2
Krapkowicki	638	518	2	20,9	19,6	3
Namysłowski	992	814	6	23,2	21,4	10
Nyski	3305	2557	12	20,9	20,5	6
Oleski	611	503	1	22,1	21,2	9
Opolski	1287	1199	10	20,4	20,6	7
Prudnicki	825	850	7	20,2	20,5	6
Strzelecki	731	629	3	21,0	20,3	4
Miasto na prawach powiatu – Opole	1074	1051	9	17,5	18,1	1

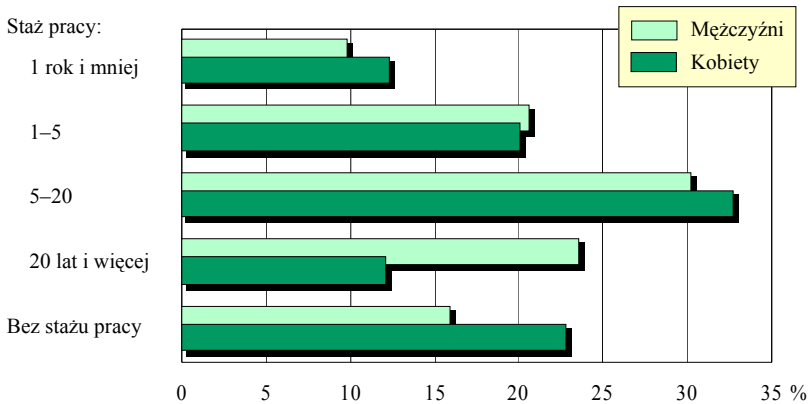
Najmniej liczną grupę stanowiły osoby, które przepracowały 30 lat i więcej. Ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 3,0%. W porównaniu z 2005 r. liczba tych osób zmniejszyła się nieznacznie, tj. o 0,8%, przy jednoczesnym wzroście udziału o 0,4 pkt.

W końcu grudnia 2006 r. najwięcej osób bezrobotnych według **rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy** zatrudnionych było w przemyśle (26,2%) oraz handlu i naprawach (16,8%). Większość (66,8%) bezrobotnych poprzednio pracujących zatrudniona była w sektorze prywatnym.

Udział osób bez zawodu wyniósł 12,5% ogólnej liczby bezrobotnych. Spośród pozostałych bezrobotnych najczęściej posiadało następujące zawody i specjalności: sprzedawca – 11,5%, robotnik gospodarczy – 5,0% oraz murarz – 2,5%. Liczbę bezrobotnych według płci i stażu pracy ilustruje poniższy wykres.

STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG PŁCI ORAZ STAŻU PRACY W 2006 R.

Stan w dniu 31XII

W niekorzystnej sytuacji na rynku pracy znajdowały się osoby **bez stażu pracy**. Na koniec 2006 r. było tych osób 12,0 tys., co stanowiło 20,0% ogółu bezrobotnych (w kraju – 23,6%). W porównaniu z 2005 r. ich liczba zmniejszyła się o 9,7%, a udział wzrósł o 0,8 pkt.

Najwyższy odsetek osób dotychczas niepracujących w ogólnej liczbie bezrobotnych w danym powiecie wystąpił w powiecie strzeleckim – 28,4% i oleskim – 22,2%, a najniższy w powiecie opolskim i w Opolu (mieście na prawach powiatu) – po 17,4%.

W porównaniu z 2005 r. w 9 powiatach odnotowano spadek liczby bezrobotnych bez stażu pracy, największy procentowy spadek wystąpił w powiecie kluczborskim (o 25,3%) i nyskim (o 20,8%). Natomiast w 3 pozostałych powiatach odnotowano wzrost w tej grupie osób odpowiednio: w prudnickim – o 17,5%, w strzeleckim – o 0,3% i w oleskim – o 0,2%. Liczbę zarejestrowanych bezrobotnych bez stażu pracy i ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych przedstawia tablica nr 2.9.

Tabl. 2.9. **Bezrobotni zarejestrowani bez stażu pracy według powiatów**
Stan w dniu 31XII

Wyszczególnienie	2005	2006		2005	2006	
	w osobach		lokata	w % ogółu bezrobotnych		lokata
Województwo	13305	12008	x	19,2	20,0	x
powiaty:						
Brzeski	1858	1685	11	20,6	21,3	6
Głubczycki	813	723	4	20,6	21,9	9
Kędzierzyńsko-kozielski	1226	1064	10	21,5	21,6	7
Kluczborski	1032	771	5	21,6	20,7	4
Krapkowicki	592	555	2	19,4	21,0	5
Namysłowski	726	681	3	17,0	17,9	3
Nyski	2772	2196	12	17,5	17,6	2
Oleski	525	526	1	19,0	22,2	10
Opolski	1073	1014	9	17,0	17,4	1
Prudnicki	766	900	7	18,8	21,7	8
Strzelecki	880	883	6	25,3	28,4	11
Miasto na prawach powiatu – Opole	1042	1010	8	17,0	17,4	1

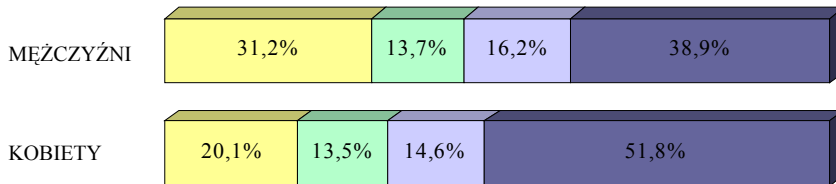
Czas pozostawania bez pracy jest jednym z czynników określających sytuację na rynku pracy. Długi okres poszukiwania pracy wyraźnie zmniejsza szanse na ponowne zatrudnienie.

Na koniec 2006 r. liczba osób poszukujących pracy ponad 12 miesięcy wyniosła 27,9 tys. i była o 15,5% niższa niż przed rokiem (w kraju spadek o 18,1%). Jednocześnie zmniejszył się o 1,1 pkt udział tej grupy osób wśród ogółu bezrobotnych i wyniósł 46,5%. Nadal większość (67,5%) w tej grupie bezrobotnych stanowiły kobiety.

Wśród osób pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy przeważały osoby w wieku 45–54 lata (31,4%). Spośród omawianej grupy bezrobotnych 72,1% legitymowało się wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym, a 29,3% posiadało, co najwyżej 5-letni staż pracy, natomiast 18,4% było bez stażu pracy. Udział bezrobotnych mężczyzn i kobiet według okresu pozostawania bez pracy ilustruje wykres na str. 48.

**STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG PŁCI
ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY W 2006 R.**

Stan w dniu 31XII

Czas pozostawania bez pracy:

 do 3 miesięcy

 6-12

 3-6

 powyżej 12 miesięcy

W przekroju powiatowym najwyższy udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych w danym powiecie wystąpił w powiecie opolskim – 53,3% i w Opolu (mieście na prawach powiatu) – 52,8%, a najniższy w powiecie nyskim – 39,0%. W porównaniu z 2005 r. w 10 powiatach odnotowano spadek tej grupy bezrobotnych, największy procentowo wystąpił w powiecie nyskim – o 32,0% i kluczborskim – o 29,5%. Natomiast wzrost odnotowano w powiecie prudnickim – o 7,7% i w Opolu (mieście na prawach powiatu) – o 6,3%. Liczbę zarejestrowanych bezrobotnych poszukujących pracy ponad 12 miesięcy i ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych przedstawia poniższa tablica.

Tabl. 2.10. Bezrobotni zarejestrowani pozostający bez pracy ponad 12 miesięcy według powiatów
Stan w dniu 31XII

Wyszczególnienie	2005	2006		2005	2006	
		w osobach	lokata	w % ogółu bezrobotnych		lokata
Województwo	33055	27938	x	47,6	46,5	x
powiaty:						
Brzeski	4462	3714	11	49,5	46,9	5
Głubczycki	2176	1685	5	55,0	51,0	10
Kędzierzyńsko-kozielski	2802	2451	8	49,1	49,8	9
Kluczborski	2190	1544	4	45,9	41,4	3
Krapkowicki	1353	1073	1	44,2	40,6	2
Namysłowski	2093	1869	6	49,0	49,1	7
Nyski	7163	4871	12	45,2	39,0	1
Oleski	1279	1165	2	46,2	49,2	8

Tabl. 2.10. **Bezrobotni zarejestrowani pozostający bez pracy ponad 12 miesięcy według powiatów (dok.)**
Stan w dniu 31XII

Wyszczególnienie	2005	2006		2005	2006	
		w osobach	lokata	w % ogółu bezrobotnych	lokata	
Opolski	3261	3099	10	51,7	53,3	12
Prudnicki	1875	2020	7	46,0	48,8	6
Strzelecki	1517	1382	3	43,5	44,5	4
Miasto na prawach powiatu – Opole	2884	3065	9	47,0	52,8	11

W dalszym ciągu w województwie opolskim większość bezrobotnych **nie posiadała prawa do zasiłku**. W końcu grudnia 2006 r. bez prawa do zasiłku było 52,3 tys. osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 87,1% i był wyższy o 0,5 pkt niż w 2005 r. i o 6,6 pkt w porównaniu z 2000 r. W kraju bezrobotni bez prawa do zasiłku stanowili 86,5% wszystkich bezrobotnych. Liczbę bezrobotnych nieposiadających prawa do pobierania zasiłku przedstawia poniższa tablica.

Tabl. 2.11. **Bezrobotni bez prawa do zasiłku**
Stan w dniu 31XII

Wyszczególnienie	2005	2006	2005	2006
	w osobach		w % ogółem	
Ogółem	60107	52326	100,0	100,0
Mężczyźni	25302	20509	42,1	39,2
Kobiety	34805	31817	57,9	60,8
z ogółem:				
Poprzednio pracujący	47145	40621	78,4	77,6
Zamieszkali na wsi	27538	24418	45,8	46,7
Niepełnosprawni	1469	1473	2,4	2,8

W końcu 2006 r. na 100 osób zarejestrowanych w urzędach pracy województwa opolskiego (identycznie jak w kraju) zaledwie 13 osób otrzymywało zasiłek dla bezrobotnych. Ponad połowę (60,8%) bezrobotnych bez prawa do zasiłku stanowiły kobiety. Ich udział w porównaniu z 2005 r. wzrósł o 2,9 pkt, natomiast zmniejszył się o 1,4 pkt w stosunku do 2000 r. Wśród ogółu bezrobotnych nie mających prawa do zasiłku 73,9% stanowili długotrwale bezrobotni, 46,7% zamieszkali na wsi, a 35,6% było bez kwalifikacji zawodowych.

Najtrudniejsza sytuacja w grupie bezrobotnych bez prawa do zasiłku wystąpiła w powiecie głubczyckim (92,6% ogółu bezrobotnych w powiecie) oraz strzeleckim (92,3%). W porównaniu z 2005 r. prawie we wszystkich powiatach odnotowano spadek liczby bezrobotnych bez prawa do zasiłku, największy procentowo – w powiecie nyskim (o 23,1%) i kluczborskim (o 21,6%). Jedynie w powiecie prudnickim odnotowano wzrost tej grupy bezrobotnych – o 5,2%. Liczbę zarejestrowanych bezrobotnych nieposiadających prawa do zasiłku i ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych przedstawia poniższa tablica.

Tabl. 2.12. **Bezrobotni zarejestrowani bez prawa do zasiłku według powiatów**
Stan w dniu 31XII

Wyszczególnienie	2005	2006		2005	2006	
	w osobach		lokata	w % ogółu bezrobotnych		lokata
Województwo	60107	52326	x	86,6	87,1	x
powiaty:						
Brzeski	7486	6556	11	83,0	82,7	2
Głubczycki	3631	3059	4	91,9	92,6	12
Kędzierzyńsko-kozielski	5200	4472	8	91,0	90,8	8
Kluczborski	4290	3364	6	89,9	90,2	6
Krapkowicki	2746	2381	2	89,8	90,1	5
Namysłowski	3547	3179	5	83,0	83,5	3
Nyski	12945	9954	12	81,8	79,7	1
Oleski	2406	2093	1	86,9	88,4	4
Opolski	5696	5360	10	90,4	92,2	10
Prudnicki	3565	3750	7	87,4	90,6	7
Strzelecki	3183	2866	3	91,4	92,3	11
Miasto na prawach powiatu – Opole	5412	5292	9	88,2	91,2	9

Nadal na terenie województwa opolskiego utrzymywało się wysokie bezrobocie wśród osób **zamieszkałych na wsi**. Na koniec 2006 r. stanowili oni 46,4% zarejestrowanych bezrobotnych w województwie (w kraju – 43,5%), a ich udział wzrósł o 0,9 pkt w porównaniu z 2005 r. i o 1,1 pkt w stosunku do 2000 r. Kobiety bezrobotne na wsi stanowiły 59,7% wszystkich bezrobotnych mieszkańców wsi.

W 2006 r. zarejestrowało się 33,5 tys. bezrobotnych zamieszkałych na wsi, tj. 42,8% ogółu zarejestrowanych w ciągu roku w województwie opolskim. Natomiast z ewidencji urzędów pracy wyrejestrowanych zostało 37,1 tys., tj. 42,4% tej grupy bezrobotnych.

Z powodu podjęcia pracy wykreślono 15,3 tys. osób, tj. 41,1% ogółu wyrejestrowanych z tego tytułu w województwie.

Analogicznie jak w 2005 r., wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi przeważały osoby w wieku 25–34 lata (26,1%), osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (38,2%) oraz zasadniczym zawodowym (34,2%). Bezrobotni ze stażem pracy co najwyżej 5-letnim stanowili 31,9% wszystkich bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich.

Najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych zamieszkałych na wsi było w powiecie nyskim – 6,2 tys. oraz opolskim – 4,9 tys., a najmniej w powiecie krapkowskim – 1,1 tys. i oleskim – 1,3 tys. Z analizy wskaźnika (liczba bezrobotnych na wsi na 100 osób w wieku produkcyjnym na wsi) wynika, że w 2006 r. najgorsza sytuacja wystąpiła w powiecie brzeskim i namysłowskim, w którym 15 bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym było bez pracy. Podobna sytuacja wystąpiła w powiecie nyskim, w którym omawiany wskaźnik ukształtował się na poziomie 14 osób. Natomiast najniższy wskaźnik odnotowano w powiecie oleskim i strzeleckim (1 lokata). Liczbę zarejestrowanych bezrobotnych zamieszkałych na wsi przedstawia poniższa tablica.

Tabl. 2.13. **Bezrobotni zarejestrowani zamieszkali na wsi według powiatów**
Stan w dniu 31XII

Wyszczególnienie	2005	2006		2005	2006	
	w osobach		lokata	na 100 osób w wieku produkcyjnym		lokata
Województwo	31557	27885	x	10	9	x
powiaty:						
Brzeski	4000	3639	9	16	15	7
Głubczycki	1958	1703	6	12	10	5
Kędzierzyńsko-kozielski	1606	1507	3	7	7	3
Kluczborski	2237	1837	7	10	9	4
Krapkowski	1164	1080	1	6	6	2
Namysłowski	2929	2641	8	17	15	7
Nyski	7714	6217	11	18	14	6
Oleski	1500	1301	2	6	5	1
Opolski	5298	4878	10	7	6	2
Prudnicki	1478	1564	5	8	9	4
Strzelecki	1673	1518	4	6	5	1

Wśród bezrobotnych będących w **szczególnej sytuacji na rynku pracy** znaczącą grupę w końcu 2006 r. stanowili długotrwale bezrobotni (64,9%), czyli pozostający bez pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w ciągu ostatnich 2 lat. W porównaniu z 2005 r. ich liczba zmniejszyła się o 6,5 tys. osób, tj. o 14,3%. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych również należą do grupy znajdującej się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. Na koniec 2006 r. było ich 20,5 tys. i stanowili 34,1% ogółu bezrobotnych. Do analizowanej grupy bezrobotnych zaliczane są także osoby w wieku do 25 roku życia i powyżej 50 roku życia, których udział wyniósł odpowiednio: 19,7% i 21,1%. Zarejestrowanych bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy przedstawia poniższa tablica.

Tabl. 2.14. **Bezrobotni zarejestrowani będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2005			2006		
	ogółem	męż- czyźni	kobiety	ogółem	męż- czyźni	kobiety
Bezrobotni zarejestrowani						
ogółem	69396	30671	38725	60058	24613	35445
z ogółem w %:						
Do 25 roku życia	20,5	20,6	20,5	19,7	18,7	20,3
Do 27 roku życia, którzy ukoń- czyli szkołę wyższą	0,9	0,7	1,0	0,7	0,7	0,8
Powyżej 50 roku życia	18,1	23,9	13,5	21,1	28,8	15,7
Bez kwalifikacji zawodowych	24,5	24,4	24,7	34,1	33,9	34,3
Długotrwale bezrobotni	65,6	59,3	70,6	64,9	58,8	69,2
Samotnie wychowujący co naj- mniej 1 dziecko do 7 roku życia	3,8	0,5	6,4	4,5	0,6	7,2
Niepelnospawni	2,5	2,8	2,3	3,0	3,4	2,7

W województwie opolskim, podobnie jak w kraju, w miarę możliwości budżetowych w celu złagodzenia skutków bezrobocia, promowania aktywności zawodowej, umożliwiania dostosowania kwalifikacji do wymagań rynku pracy podejmowane były różne formy przeciwdziałania bezrobociu. Miały one na celu polepszenie sytuacji na rynku pracy oraz podtrzymanie aktywności zawodowej bezrobotnych. Powiatowe urzędy pracy w ramach form przeciwdziałania bezrobociu gromadzą i opracowują informacje o zawodach, rynku pracy, szkołą osoby bezrobotne, udzielają porad w wyborze zawodu, prowadzą warsztaty przygotowujące do skutecznego poszukiwania pracy.

Jednym z działań prowadzonych przez urzędy pracy jest **pośrednictwo pracy**, polegające na rozpoznawaniu rynku, pozyskiwaniu ofert pracy oraz ich zagospodarowaniu.

Od stycznia do grudnia 2006 r. do powiatowych urzędów pracy zgłoszono 28,0 tys. **ofert zatrudnienia**, tj. o 9,2 tys. więcej niż w 2005 r. W stosunku do 2000 r. liczba zgłoszonych ofert pracy zwiększyła się o 8,3 tys. Ponad połowa (56,9%) ofert pochodziła z sektora prywatnego. Najwięcej wolnych miejsc pracy odnotowano w sekcjach: administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne – 6,9 tys. ofert, przemysł – 5,5 tys. oraz działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała – 3,2 tys. Natomiast najmniej w sekcjach: hotele i restauracje – 0,4 tys., rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo oraz transport, gospodarka magazynowa i łączność po 0,5 tys.

Najwięcej ofert zatrudnienia zgłoszono w powiecie nyskim – 5,7 tys. i w Opolu (mieście na prawach powiatu) – 4,3 tys., a najmniej w powiecie prudnickim i oleskim – po 0,8 tys. Spośród wszystkich ofert 23,0% dotyczyło pracy społecznie użytecznej, 18,4% – stażu, a 4,9% – przygotowania zawodowego w miejscu pracy. Dla osób niepełnosprawnych przeznaczonych było 3,1% ofert pracy, a 2,7% adresowanych było do osób, które w okresie ostatnich 12 miesięcy ukończyły naukę.

W końcu grudnia 2006 r. nierozdysponowanych pozostało 1,2 tys. miejsc pracy, co oznacza, że na 1 niewykorzystaną ofertę przypadało 51 bezrobotnych (w 2005 r. – 224).

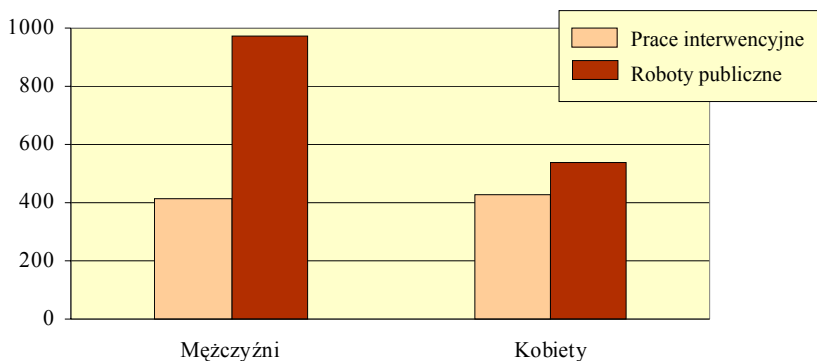
Obok pośrednictwa pracy metodą służącą ograniczaniu bezrobocia jest subsydiowanie miejsc pracy, tj. kierowanie bezrobotnych m.in. do **prac interwencyjnych i robót publicznych**. Liczbę bezrobotnych skierowanych do prac interwencyjnych i robót publicznych przedstawia poniższa tablica.

Tabl. 2.15. **Bezrobotni zarejestrowani skierowani do prac interwencyjnych i robót publicznych**

Wyszczególnienie	2005	2006	2005	2006
	prace interwencyjne		roboty publiczne	
Ogółem	1217	844	3067	1514
z ogółem:				
Kobiety	595	427	1327	540
Zamieszkali na wsi	509	383	1449	693
Do 25 roku życia	377	296	492	116
Powyżej 50 roku życia	237	200	719	567
Długotrwale bezrobotni	861	537	2176	1319

W okresie styczeń-grudzień 2006 r. do prac interwencyjnych skierowano o 0,4 tys. osób mniej, tj. o 30,6% niż w analogicznym okresie 2005 r. W ramach prac interwencyjnych zatrudnienie znalazło 0,8 tys. osób, w tym 0,4 tys. kobiet. Spośród ogółu skierowanych 45,4% stanowili bezrobotni zamieszkali na wsi (w 2005 r. – 41,8%), bezrobotni do 25 roku życia – 35,1% (w 2005 r. – 31,0%), a długotrwale bezrobotni – 63,6% (w 2005 r. – 70,7%). Natomiast do robót publicznych w 2006 r. skierowano 1,5 tys. osób, tj. o 50,6% mniej niż w 2005 r. Z ogółu skierowanych 35,7% stanowiły kobiety. W ramach robót publicznych zatrudnienie znalazło 45,8% bezrobotnych mieszkańców wsi, a 87,1% długotrwale bezrobotnych. Liczbę zarejestrowanych osób korzystających z aktywnych form pomocy oferowanych przez powiatowe urzędy pracy ilustruje poniższy wykres.

AKTYWNE FORMY POMOCY OSOBOM ZAREJESTROWANYM W POWIATOWYCH URZĘDACH PRACY WEDŁUG PŁCI W 2006 R.

Istotną formą programów aktywizujących jest poradnictwo zawodowe. Pomaga i ułatwia ono bezrobotnym oraz poszukującym pracy w odnalezieniu się na rynku pracy, natomiast pracodawcom umożliwia prawidłowy dobór kandydata do pracy. Powiatowe urzędy pracy w ramach poradnictwa zawodowego organizowały **porady indywidualne i grupowe**.

W ramach porad przeprowadzonych w formie indywidualnej w 2006 r. odbyło się 17,4 tys. wizyt, czyli o 5,0 tys. więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Poradami indywidualnymi objęto 13,0 tys. osób, w tym 12,5 tys. bezrobotnych. W porównaniu z 2005 r. ich liczba zwiększyła się o 43,1%, a bezrobotnych, którym udzielono porady o 45,0%. Spośród bezrobotnych, korzystających z poradnictwa ponad połowę – 54,8% stanowiły kobiety, 39,6% – bezrobotni do 25 roku życia, 59,0% – osoby pozostające bez pracy do 6 miesięcy oraz 39,0% – bezrobotni zamieszkali na wsi.

W 2006 r. zorganizowano, identycznie jak przed rokiem 256 spotkań grupowych dla 2,3 tys. osób (w 2005 r. – 2,5 tys.). Bezrobotni stanowili 94,2% wobec 92,9% w 2005 r. Szczególną rolę w poradnictwie zawodowym spełnia **informacja zawodowa**, która obejmuje informacje z zakresu edukacji i zatrudnienia, systemu szkoleń oraz charakterystyki pracy w poszczególnych zawodach. W 2006 r. z informacji zawodowej skorzystało 3,5 tys. klientów indywidualnych, tj. o 1,1 tys. więcej niż w 2005 r. W spotkaniach grupowych uczestniczyło 3,6 tys. osób, czyli o 1,7 tys. więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Powiatowe urzędy pracy województwa opolskiego w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu organizowały również **szkolenia i zajęcia aktywizujące w klubach pracy**. Celem tych programów było przygotowanie bezrobotnych oraz osób poszukujących pracy do poruszania się po rynku pracy, uświadomienie im szans na podjęcie zatrudnienia, a także poznanie przez nich metod i dróg umożliwiających zatrudnienie.

W 2006 r. w zajęciach klubów pracy uczestniczyło 1,6 tys. osób, w tym 96,6% stanowili bezrobotni. W porównaniu z 2005 r. liczba bezrobotnych biorących udział w szkoleniach i zajęciach aktywizujących zwiększyła się o 0,8 tys. Zatrudnienie po zajęciach w klubach pracy znalazło 0,4 tys. bezrobotnych, a 0,3 tys. rozpoczęło szkolenie zawodowe.

Kolejną aktywną formą przeciwdziałania bezrobociu są **szkolenia zawodowe**. Głównym ich celem jest zwiększenie szans na uzyskanie pracy przez bezrobotnych, wzrost ich aktywności na rynku pracy, zdobycie kwalifikacji zawodowych, podwyższenie już posiadanych lub zmiana dotychczasowych w związku z brakiem odpowiedniego zatrudnienia.

W 2006 r. szkolenie rozpoczęło 4,1 tys. osób, tj. o 26,3% więcej niż w 2005 r. Spośród ogółu odbywających szkolenie w województwie bezrobotni stanowili 99,4% (w 2005 r. – 99,7%). Szkolenia ukończyło 3,8 tys., w tym 99,4% bezrobotnych. Pracę w trakcie lub po ukończeniu szkolenia podjęło 1,6 tys. osób.

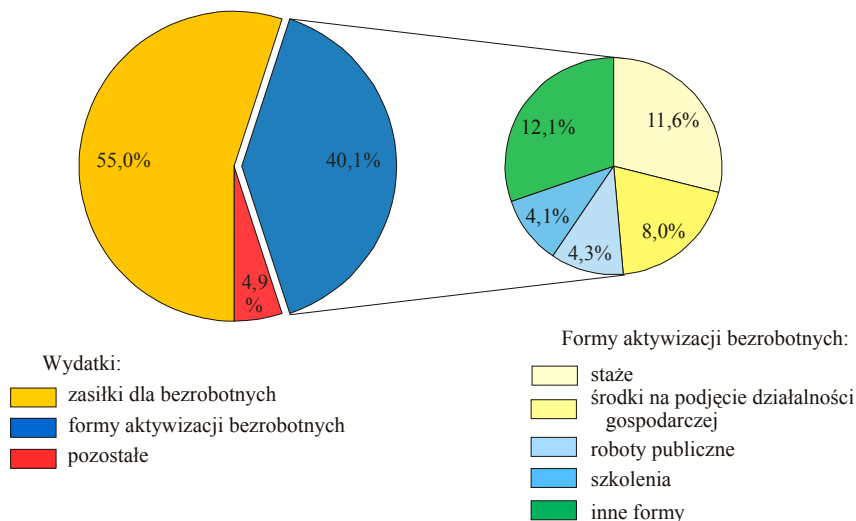
Analogicznie jak w 2005 r. najwięcej osób, które ukończyły szkolenia było w wieku 25–34 lata (31,8%) oraz legitymujących się wykształceniem zasadniczym zawodowym (29,7%). Długotrwale bezrobotni stanowili 27,3%, a bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych – 16,1%. W 2006 r. najwięcej osób ukończyło szkolenie zawodowe w dziedzinie usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy (0,7 tys.), rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna oraz informatyka i wykorzystanie komputerów (po 0,2 tys.).

Inną aktywną formą przeciwdziałania bezrobociu organizowaną przez urzędy pracy jest **staż i przygotowanie zawodowe w miejscu pracy**. Staż w 2006 r. rozpoczęło 4,5 tys. bezrobotnych, a przygotowanie zawodowe w miejscu pracy – 1,1 tys. W trakcie lub po ukończeniu stażu i przygotowania zawodowego pracę podjęło odpowiednio: 1,6 tys. i 0,3 tys. bezrobotnych.

Powiatowe urzędy pracy w ramach przeciwdziałania bezrobociu przyznawały również **środki na podjęcie działalności gospodarczej**. W 2006 r. z tej formy pomocy skorzystało 0,9 tys. osób, w tym 0,6 tys. mężczyzn. W porównaniu z 2005 r. liczba osób, którym udzielono dotacji zwiększyła się o 0,4 tys. osób, tj. o 71,7%.

Podstawowym instrumentem ekonomicznego łagodzenia skutków bezrobocia jest **Fundusz Pracy**. W 2006 r. wydatковано ze środków Funduszu Pracy 125,4 mln zł, tj. o 6,6% mniej niż w 2005 r. Ponad połowę (55,0%) wszystkich środków Funduszu Pracy w województwie przeznaczono na zasiłki dla bezrobotnych. Na ten cel wydatkowano 68,9 mln zł, tj. o 4,1 mln zł mniej niż przed rokiem. Strukturę wydatków Funduszu Pracy ilustruje poniższy wykres.

STRUKTURA WYDATKÓW FUNDUSZU PRACY W 2006 R.

Spośród wydatków dla przeciwdziałania bezrobociu najczęściej przeznaczono na staże (14,5 mln zł) oraz na podjęcie działalności gospodarczej (10,0 mln zł). Na roboty publiczne wydatkowano 5,3 mln zł, tj. o 47,5% mniej niż przed rokiem. Również mniej (o 10,4%) niż w 2005 r. wydano na prace interwencyjne. Wydatki na ten cel wyniosły 2,8 mln zł. Więcej środków pieniężnych niż w 2005 r. przeznaczono na szkolenia zawodowe (o 35,1%) i przygotowanie zawodowe w miejscu pracy (o 23,3%). Wydatki na te formy działalności w 2006 r. wyniosły odpowiednio: 5,1 mln zł i 3,2 mln zł.

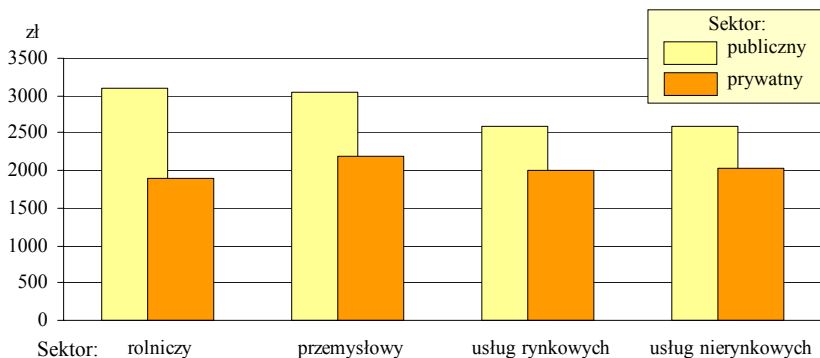
3. Wynagrodzenia

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2006 r. w województwie opolskim wynosiło 2367,74 zł (w kraju – 2636,81 zł) i było wyższe o 5,2% (o 117,85 zł) niż w 2005 r. oraz o 30,7% (o 555,88 zł) w porównaniu z 2000 r.

Średnie roczne tempo wzrostu przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w latach 2000–2006 wynosiło 4,6%. Najwyższe odnotowano w ochronie zdrowia i pomocy społecznej – 6,7%, natomiast najniższe w transporcie, gospodarce magazynowej i łączności – 0,8%.

Poziom przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w 2006 r. był zróżnicowany w poszczególnych sektorach ekonomicznych gospodarki województwa opolskiego. W sektorze usług nierynkowych płace przewyższały o 8,8% średnią płacę w województwie, w pozostałych sektorach były niższe, najniższe (o 10,2%) w sektorze usług rynkowych. W porównaniu z 2005 r. najwyższą dynamiką wzrostu wynagrodzeń charakteryzował się sektor przemysłowy (o 6,3%) oraz usług nierynkowych (o 6,1%), najniższą natomiast sektor usług rynkowych (o 1,5%). Poziom przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w poszczególnych sektorach własności oraz sektorach ekonomicznych ilustruje poniższy wykres.

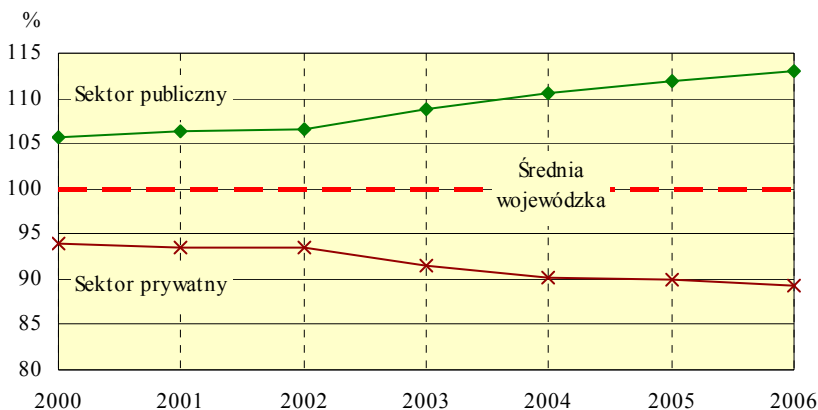
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI I SEKTORÓW EKONOMICZNYCH W 2006 R.

Zgodnie z podziałem PKD pracownicy zatrudnieni w jednostkach prowadzących działalność w zakresie pośrednictwa finansowego osiągnęli płace najwyższe, tj. średnio – 3600,84 zł. Ponadto przeciętne miesięczne wynagrodzenia wyższe od przeciętnego w województwie odnotowano w sekcjach: administracja publiczna i obrona narodowa;

obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, edukacja oraz przemysł. W pozostałych sekcjach płace były niższe od średniej miesięcznej płacy, najniższe w sekcji hotele i restauracje – 1288,45 zł. W stosunku do 2005 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wzrosło prawie we wszystkich sekcjach, z wyjątkiem sekcji: transport, gospodarka magazynowa i łączność – spadek o 6,1% oraz obsługa nieruchomości i firm – spadek o 0,3%. Najwyższy wzrost wynagrodzeń odnotowano w budownictwie – o 13,9%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto według sektorów własności w relacji z przeciętnym wynagrodzeniem w województwie ilustruje poniższy wykres.

ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO OD ŚREDNIEJ W WOJEWÓDZTWIE

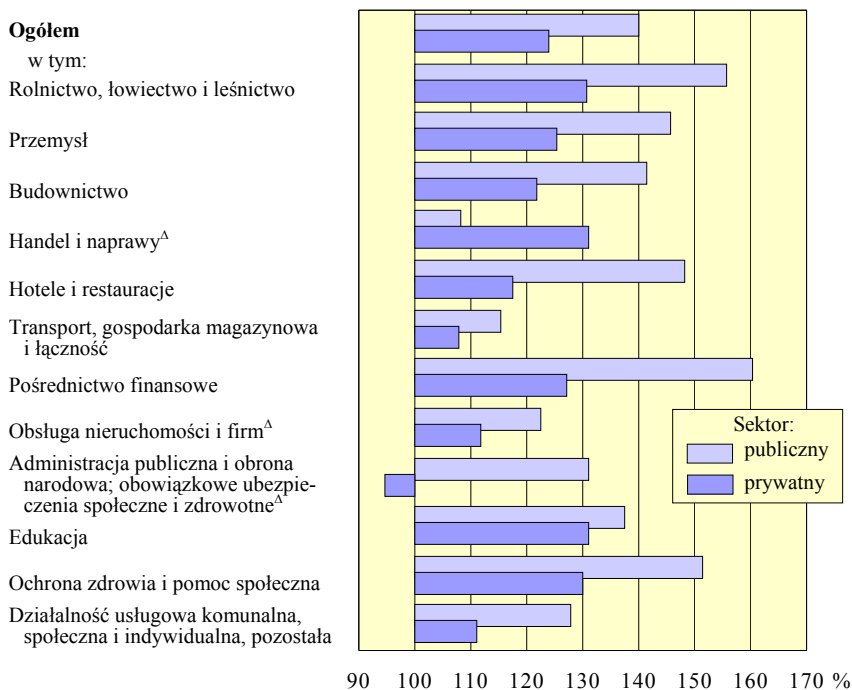
W sektorze publicznym przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wynosiło 2678,43 zł i było o 13,1% wyższe niż średnia płaca w tym sektorze w województwie. W porównaniu z 2005 r. wzrosło o 161,96 zł (o 6,4%), a w stosunku do 2000 r. o 764,99 zł (o 40,0%). Średnie roczne tempo wzrostu płac w sektorze publicznym, w okresie ostatnich 6 lat kształtowało się na poziomie 5,7%.

W stosunku do 2005 r. najwyższy wzrost wynagrodzeń odnotowano w budownictwie – o 16,9%, ochronie zdrowia i pomocy społecznej – o 10,9% oraz w transporcie, gospodarce magazynowej i łączności – o 8,1%, natomiast najniższy w rolnictwie, łowiectwie i leśnictwie – o 0,1%.

Podobnie jak w ub. roku najwyższe płace otrzymywali pracownicy zatrudnieni w pośrednictwie finansowym – 4537,03 zł. Przeciętne wynagrodzenie w tej sekcji

stanowiło 169,4% średniej w województwie w sektorze publicznym. Wyższe wynagrodzenia niż średnia w województwie tego sektora odnotowano również w rolnictwie, łowiectwie i leśnictwie – 3086,53 zł, administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych ubezpieczeniach społecznych i zdrowotnych – 3071,80 zł oraz w przemyśle – 3052,05 zł. Wynagrodzenia poniżej przeciętnej w województwie, a jednocześnie najniższe w omawianym sektorze wystąpiły w sekcji hotele i restauracje – 2079,46 zł oraz działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała – 2237,68 zł. Pracownicy zatrudnieni w sektorze publicznym zarabiali przeciętnie więcej o 26,8% niż w sektorze prywatnym. Zmiany płac w porównaniu z 2000 r. w wybranych sekcjach według sektorów własności ilustruje poniższy wykres.

DYNAMIKA WZROSTU PŁAC WEDŁUG SEKCJI I SEKTORÓW WŁASNOŚCI W 2006 R.

W sektorze prywatnym przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wynosiło 2112,73 zł i było o 10,8% niższe od przeciętnej płacy w województwie. W stosunku do 2005 r. wzrosło o 91,10 zł (o 4,5%), a w porównaniu z 2000 r. o 410,30 zł (o 24,1%).

Średnie roczne tempo wzrostu płac w latach 2000–2006 było niższe niż w sektorze publicznym o 2,0 pkt i wynosiło 3,7%.

W porównaniu z 2005 r. w 4 sekcjach PKD odnotowano spadek przeciętnych wynagrodzeń; największy (o 13,4%) w transporcie, gospodarce magazynowej i łączności. W pozostałych sekcjach płace wzrosły w stosunku do 2005 r. Najwyższą dynamikę wzrostu odnotowano w budownictwie (o 13,9%), rolnictwie, łowiectwie i leśnictwie (o 10,3%) oraz w handlu i naprawach (o 6,5%). Płace wyższe niż średnia w województwie w omawianym sektorze wystąpiły w 3 sekcjach; najwyższe w edukacji – 3758,83 zł. W pozostałych sekcjach przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto kształtowały się poniżej średniej w województwie sektora prywatnego. Najmniej zarabiali pracownicy hoteli i restauracji – 1163,92 zł.

Analizując przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto pracowników zatrudnionych **na stanowiskach nierobotniczych i robotniczych** można stwierdzić, że podobnie jak w latach poprzednich, osoby zatrudnione na stanowiskach nierobotniczych zarabiały więcej niż zatrudnieni na stanowiskach robotniczych.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto pracowników na stanowiskach nierobotniczych wynosiło 3030,19 zł i było wyższe o 5,3% niż w 2005 r. Wzrost płac odnotowano prawie we wszystkich sekcjach z wyjątkiem transportu, gospodarki magazynowej i łączności oraz hoteli i restauracji, w których wynagrodzenia zmniejszyły się, tj. odpowiednio: o 6,5% i o 0,1%. Natomiast najwyższą dynamikę wzrostu płac odnotowano w budownictwie – o 29,6%, ochronie zdrowia i pomocy społecznej – o 10,6%, a także w handlu i naprawach – o 8,2%.

Wyższy niż przeciętny poziom wynagrodzeń na stanowiskach nierobotniczych odnotowano w 5 sekcjach, przy czym najwyższy wystąpił w przemyśle – o 24,0%.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na stanowiskach nierobotniczych stanowiło 170,8% (w 2005 r. – 170,9%) przeciętnej płacy pracowników na stanowiskach robotniczych. We wszystkich sekcjach osoby na stanowiskach nierobotniczych otrzymywały wyższe wynagrodzenia niż na stanowiskach robotniczych. Największe różnice w poziomie płac między tymi grupami pracowników występowały w edukacji (o 107,5%), rolnictwie, łowiectwie i leśnictwie (o 105,6%) oraz w obsłudze nieruchomości i firm (o 105,2%).

Wynagrodzenia na stanowiskach nierobotniczych różniły się w poszczególnych sekcjach w zależności od sektora własności. W sektorze prywatnym płace były wyższe o 6,0% niż w sektorze publicznym. Wyższe wynagrodzenia otrzymywali pracownicy zatrudnieni w edukacji (o 45,2%) oraz w budownictwie (o 9,9%). W pozostałych sekcjach osoby zatrudnione na stanowiskach nierobotniczych w sektorze prywatnym otrzymywały niższe

wynagrodzenia niż w sektorze publicznym. Największe różnice wystąpiły w hotelach i restauracjach (mniej o 38,1%), a także w rolnictwie, łowiectwie i leśnictwie (o 27,6%). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie pracowników na stanowiskach robotniczych w 2006 r. wynosiło 1773,60 zł i było o 5,3% wyższe niż w 2005 r. W porównaniu z 2005 r. najwyższy wzrost płac odnotowano w sekcji administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne – o 14,7%. Natomiast spadek poziomu przeciętnych wynagrodzeń odnotowano w transporcie, gospodarce magazynowej i łączności – o 1,4% oraz w obsłudze nieruchomości i firm – o 1,1%. We wszystkich sekcjach płace robotników kształtowały się poniżej średniej płacy (2367,74 zł) w województwie. Natomiast wyższe wynagrodzenia niż przeciętna płaca na stanowiskach robotniczych odnotowano w pośrednictwie finansowym – 2081,94 zł, w przemyśle – 1969,44 zł oraz w transporcie, gospodarce magazynowej i łączności – 1914,65 zł. W sekcji hotele i restauracje wystąpił najniższy poziom wynagrodzeń – 1091,25 zł i stanowił 61,5% przeciętnego wynagrodzenia na stanowiskach robotniczych. Wynagrodzenia robotników, tak samo jak w ub. roku stanowiły 58,5% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto osób zatrudnionych na stanowiskach nierobotniczych. Robotnicy sektora publicznego zarabiali więcej o 18,6% od robotników zatrudnionych w sektorze prywatnym. Największe różnice w poziomie płac wystąpiły w pośrednictwie finansowym (więcej o 94,9%), przemyśle (o 45,6%) oraz w obsłudze nieruchomości i firm (o 43,7%). Płace robotników w sektorze publicznym wahały się od 3249,62 zł w pośrednictwie finansowym do 1376,40 zł w edukacji, natomiast w sektorze prywatnym od 1819,46 zł w przemyśle do 1059,60 zł w hotelach i restauracjach.

W województwie opolskim w 2006 r., podobnie jak w latach poprzednich nadal utrzymywało się duże **terytorialne zróżnicowanie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia**. Analogicznie jak w ub. roku najwyższe wynagrodzenia otrzymywali zatrudnieni w powiecie krapkowickim – 2931,64 zł (123,8% przeciętnej płacy w województwie, w 2005 r. – 124,0%), w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim – 2636,85 zł (111,4%, w 2005 r. – 106,1%) oraz w Opolu (mieście na prawach powiatu) – 2595,37 zł (109,6%, w 2005 r. – 109,9%). W pozostałych powiatach wynagrodzenia były niższe od średniej w województwie. Najniższy ich poziom wystąpił podobnie jak w poprzednim roku, w powiecie prudnickim – 2032,48 zł (w 2005 r. – 1909,73 zł).

W porównaniu z 2005 r. prawie we wszystkich powiatach, oprócz namysłowskiego, w którym odnotowano spadek (o 0,5%), wystąpił wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Największą dynamiką wzrostu płac charakteryzował się powiat kędzierzyńsko-kozielski (o 10,4%), głubczycki (o 7,9%) oraz kluczborski (o 7,2%). Poziom najniższych i najwyższych przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w poszczególnych sekcjach PKD przedstawia tablica nr 3.1.

Tabl. 3.1. **Najniższe i najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji i powiatów w 2006 r.**

Sekcje	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto			
	najniższe w zł	powiat	najwyższe w zł	powiat
Ogółem	2032,48	prudnicki	2931,64	krapkowicki
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	1756,60	krapkowicki	3171,84	strzelecki
Przemysł	1674,01	prudnicki	3367,11	krapkowicki
Budownictwo	1193,74	oleski	2527,60	kędzierzyńsko-kozielski
Handel i naprawy ^Δ	1423,51	kluczborski	3064,92	kędzierzyńsko-kozielski
Hotele i restauracje	1094,71	brzeski	2061,04	strzelecki
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	1711,07	kluczborski	2522,07	kędzierzyńsko-kozielski
Pośrednictwo finansowe	2225,02	kędzierzyńsko-kozielski	4203,80	m. Opole
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	1604,30	m. Opole	2842,61	kędzierzyńsko-kozielski
Administracja publiczna i obrona narodu; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	2689,47	namysłowski	3366,63	opolski
Edukacja	2230,67	głubczycki	3082,34	m. Opole
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna ...	1847,32	oleski	2484,97	m. Opole
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	1773,83	brzeski	2560,46	krapkowicki

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiatach województwa opolskiego było zróżnicowane w poszczególnych sekcjach. W powiecie kędzierzyńsko-kozielskim było najwięcej sekcji (4), w których pracownicy otrzymywali najwyższe płace w województwie. Natomiast w powiecie brzeskim, kluczborskim i oleskim wystąpiły po 2 sekcje, w których odnotowano najniższe płace w województwie.

Najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie w województwie opolskim było w Opolu (mieście na prawach powiatu) w pośrednictwie finansowym i stanowiło 384,0% najniższej płacy w powiecie brzeskim w hotelach i restauracjach.

Wyższe płace od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze publicznym odnotowano w powiecie krapkowickim – o 17,0%, w Opolu (mieście na prawach powiatu) – o 13,3% i w powiecie opolskim – o 9,2%, a niższe w pozostałych powiatach, przy czym najniższe w powiecie głubczyckim – o 16,0% oraz prudnickim – o 12,9%.

We wszystkich powiatach wystąpił wzrost płac w sektorze publicznym w stosunku do 2005 r. Najwyższy wzrost (o 11,8%) odnotowano w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim,

a najniższy (o 2,0%) w powiecie opolskim. We wszystkich powiatach wynagrodzenia w sektorze publicznym były wyższe niż w sektorze prywatnym. Największą różnicę (o 58,3%) odnotowano w powiecie opolskim, a najmniejszą (o 0,7%) w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim.

Wyższe płace od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze prywatnym odnotowano w 3 powiatach: krakowickim – o 29,9%, kędzierzyńsko-kozielskim – o 24,4% i w Opolu (mieście na prawach powiatu) – o 5,1%. W pozostałych powiatach płace były niższe; największa różnica wystąpiła w powiecie prudnickim (mniej o 17,3%) oraz nyskim (o 16,6%). W porównaniu z 2005 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze prywatnym wzrosło prawie we wszystkich powiatach, z wyjątkiem powiatu namysłowskiego (spadek o 7,9%). Największą dynamikę wzrostu płac odnotowano w powiecie głubczyckim (o 13,3%) i kluczborskim (o 10,1%).

4. Aktywność ekonomiczna ludności

Informacje o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowane zostały na podstawie reprezentacyjnego kwartalnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**.

Na przestrzeni kilku ostatnich lat w województwie opolskim w grupie osób objętych badaniem najistotniejsze zmiany zaszły wśród bezrobotnych. Zbiorowość ta systematycznie zmniejszała się i w IV kwartale 2006 r. osiągnęła poziom 54 tys. osób, tj. o 11,5% mniej niż w analogicznym okresie 2005 r.

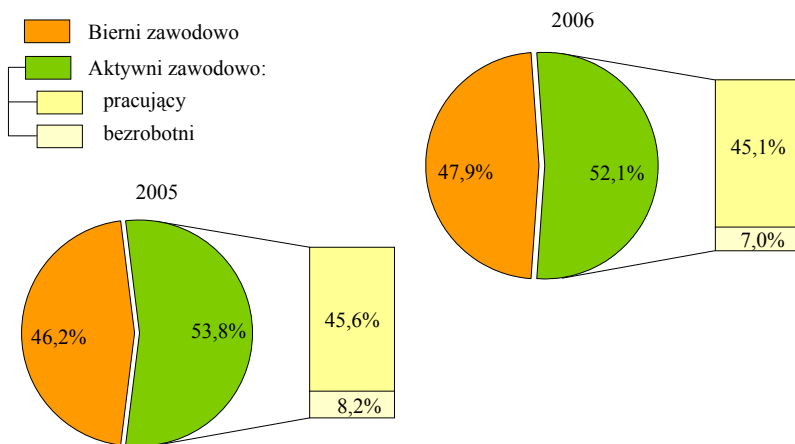
Stopa bezrobocia wynosiła 13,4% i była wyższa od średniej w kraju o 1,2 pkt, a w porównaniu z IV kwartałem 2005 r. zmniejszyła się o 1,9 pkt. Tempo spadku zarówno liczby bezrobotnych, jak i stopy bezrobocia było wyraźnie mniejsze niż w kraju, gdzie w omawianym okresie odnotowano spadki odpowiednio: o 28,2% i o 4,5 pkt.

Ludność w wieku produkcyjnym stanowiąca potencjał zasobów pracy wynosiła 73,6% badanej populacji. W IV kwartale 2006 r. w województwie opolskim było 403 tys. osób aktywnych zawodowo oraz 370 tys. biernych zawodowo. W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku odnotowano wzrost liczebności obu omawianych grup odpowiednio: o 1,0% (w kraju spadek o 1,7%) i o 8,2% (w kraju – o 2,4%). W analizowanym okresie liczba ludności w wieku 15 lat i więcej wzrosła o 4,3% (w kraju – o 0,2%), osoby pracujące stanowiły 86,6% ogółu aktywnych zawodowo, a bezrobotni 13,4%. W porównaniu z 2005 r. zwiększył się – o 1,9 pkt udział pracujących, natomiast bezrobotnych zmniejszył o – 1,9 pkt.

W IV kwartale 2006 r. **współczynnik aktywności zawodowej** wynosił 52,1%. W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku udział aktywnych zawodowo

w ogólnej liczbie ludności, która ukończyła 15 lat zmniejszył się o 1,7 pkt (w kraju – o 1,1 pkt). W dalszym ciągu wśród ogółu aktywnych zawodowo najliczniejszą grupą były osoby w wieku 45–54 lata, które stanowiły 27,5% ogółu. W porównaniu z IV kwartałem 2005 r. udział tej grupy wzrósł o 0,6 pkt. Istotna zmiana zaszła wśród najstarszej grupy aktywnych zawodowo (osoby w wieku 55 lat i więcej). W grupie tej w porównaniu z IV kwartałem 2005 r. odnotowano wzrost liczebności o 17,9%, a jej udział wśród ogółu aktywnych zawodowo wzrósł o 1,6 pkt. Zmiany struktury aktywności ekonomicznej ludności w porównaniu z 2005 r. ilustruje poniższy wykres.

STRUKTURA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ W IV KWARTALE

Podobnie jak przed rokiem mężczyźni charakteryzowali się większym poziomem aktywności zawodowej niż kobiety. Spośród mężczyzn ponad połowa (62,2%) była aktywna zawodowo, podczas gdy wśród kobiet tylko 43,6%. W omawianym okresie poziom aktywności zawodowej mężczyzn wzrósł o 1,1 pkt, natomiast kobiet zmniejszył się o 3,7 pkt.

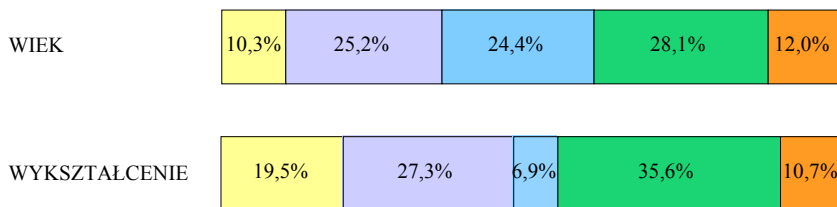
Wśród ogółu omawianej zbiorowości ludność aktywna zawodowo w miastach stanowiła 51,8%, a na wsi 52,6%. W porównaniu z IV kwartałem 2005 r. nastąpił nieznaczny spadek liczby aktywnych zawodowo w miastach, tj. o 0,9% (o 2 tys. osób), podczas gdy na wsi odnotowano wzrost o 3,4% (o 6 tys. osób). Zmiany współczynnika aktywności ekonomicznej ludności w poszczególnych kwartałach przedstawia tablica nr 4.1.

Tabl. 4.1. **Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej**

Wyszczególnienie	2005	2006					+/- w porównaniu z IV kw. 2005
	kwartały						
	IV	I	II	III	IV		
	współczynnik aktywności zawodowej w %						
Ogółem	53,8	51,9	54,2	52,8	52,1	-1,7	
mężczyźni	61,1	59,9	64,1	63,8	62,2	1,1	
kobiety	47,3	44,1	44,7	43,0	43,6	-3,7	
Miasta	55,3	51,8	53,7	52,2	51,8	-3,5	
Wieś	52,2	51,8	54,9	53,5	52,6	0,4	

W IV kwartale 2006 r. w województwie opolskim **pracowało** 349 tys. osób, tj. o 3,3% więcej niż przed rokiem (w kraju o 3,6%). Pracujący stanowili 45,1% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej. W omawianym okresie wzrosła liczba pracujących mężczyzn (o 6,4%), natomiast liczba pracujących kobiet pozostała na poziomie z IV kwartału 2005 r. W porównaniu z poprzednim rokiem wzrosła zarówno liczba pracujących mieszkańców miast – o 1,1%, jak i mieszkańców wsi – o 6,1%. Strukturę pracujących według wieku i poziomu wykształcenia ilustruje poniższy wykres.

STRUKTURA PRACUJĄCYCH WEDŁUG WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2006 R.

Wiek: Wykształcenie:

15–24 wyższe

25–34 policealne i średnie zawodowe

35–44 średnie ogólnokształcące

45–54 zasadnicze zawodowe

55 lat i więcej gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe

W IV kwartale 2006 r. wśród ogółu pracujących najwięcej, tj. 35,6% posiadało **wykształcenie** zasadnicze zawodowe (spadek o 0,6 pkt w stosunku do IV kwartału 2005 r.), najmniej średnie ogólnokształcące – 6,9% (wzrost o 1,0 pkt).

Podobnie jak w latach poprzednich najliczniejszą (28,1%) grupę pracujących stanowiły **osoby w wieku** 45–54 lata. Ich udział w stosunku do IV kwartału 2005 r. zmniejszył się o 1,2 pkt. Najmniej liczną grupę stanowiły osoby w wieku 15–24 lata – 10,3% ogółu pracujących.

W IV kwartale 2006 r. według **statusu zatrudnienia** z ogółu pracujących większość (75,4%) stanowili pracownicy najemni, ich liczba nieznacznie zmalała, tj. o 0,4% w stosunku do IV kwartału 2005 r. W porównaniu z analogicznym kwartałem 2005 r. odnotowano wzrost liczby pracujących na własny rachunek (o 15,4%), w tym pracodawców (o 7,1%). W nieco mniejszym stopniu, wzrosła liczba osób pracujących w charakterze pomagających członków rodzin (o 13,0%), z czego ponad połowę (69,2%) stanowiły kobiety (o 20,0% więcej niż przed rokiem). Udział osób pracujących w sektorze prywatnym w IV kwartale 2006 r. wzrósł o 2,1 pkt w odniesieniu do analogicznego okresu 2005 r. i ukształtował się na poziomie 72,8%. Ponad połowę tego sektora (61,0%) stanowili mężczyźni. Zmiany w strukturze pracujących w porównaniu z 2005 r. przedstawia poniższa tablica.

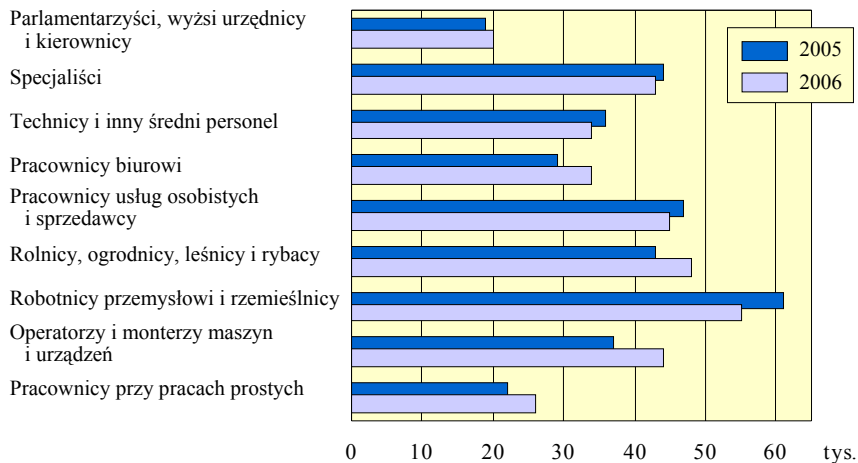
Tabl. 4.2. **Struktura pracujących według sektorów i statusu zatrudnienia**

Wyszczególnienie	2005	2006			
	kwartały				
	IV	I	II	III	IV
	w odsetkach				
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
sektor: publiczny	29,3	26,6	27,2	27,3	27,2
prywatny	70,7	73,4	72,8	72,7	72,8
Pracownicy najemni	78,1	74,9	77,2	77,5	75,4
Pracujący na własny rachunek (łącznie z pracodawcami)	15,2	17,1	15,5	14,9	17,2
Pomagający członkowie rodzin	6,7	8,0	7,3	7,6	7,4

Rozpatrując zbiorowość pracujących według **grup zawodów** zauważyć należy, iż najliczniejszą grupę (15,8%) stanowili zatrudnieni jako „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”. Ich udział w ogóle pracujących w porównaniu z IV kwartałem 2005 r. zmniejszył się o 2,2 pkt. Drugą co do wielkości grupą byli „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” (13,8%), a ich udział wzrósł o 1,1 pkt w omawianym okresie. Natomiast najwyższy przyrost liczbowy wystąpił w grupie „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” (o 6 tys. osób). Udział pracowników zatrudnionych na stanowiskach kierowniczych i specjalistycznych wynosił 18,3% i był niższy o 0,3 pkt w porównaniu z IV kwartałem 2005 r.

Pracujących według zawodów ilustruje poniższy wykres.

PRACUJĄCY WEDŁUG GRUP ZAWODÓW W IV KWARTALE

Wśród kobiet najwięcej było „specjalistów” oraz „pracowników usług osobistych i sprzedawców”. Ich udział ukształtował się na tym samym poziomie i wyniósł po 17,9%.

Miarą określającą rzeczywiste zaangażowanie ludności w procesie pracy jest **wskaźnik zatrudnienia**, który w IV kwartale 2006 r. wyniósł 45,1%, tj. o 0,5 pkt mniej niż przed rokiem. Dla mężczyzn wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 55,7% i był wyższy niż dla kobiet o 19,3 pkt. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania badanych osób, wśród mieszkańców wsi odnotowano wzrost (o 1,5 pkt), natomiast w miastach spadek (o 2,1 pkt).

Poziom zaangażowania zawodowego w większości grup wiekowych był wyższy niż w IV kwartale 2005 r. Jedynie w grupie osób w wieku 25–34 lata odnotowano spadek (o 0,6 pkt). Wskaźnik zatrudnienia analogicznie jak w poprzednich okresach był stosunkowo niski wśród osób młodych (w wieku 15–24 lata) i wyniósł 26,5%, tj. w stosunku do IV kwartału 2005 r. wzrósł o 5,7 pkt. Najwyższy poziom, podobnie jak przed rokiem osiągnął w grupie wiekowej 35–44 lata i wyniósł 78,7%, natomiast najniższy w grupie osób 55 lat i więcej – 16,0%.

W IV kwartale 2006 r. odnotowano 54 tys. bezrobotnych. Ich liczba zmniejszyła się zarówno w porównaniu z poprzednim kwartałem (o 10,0%), jak i w stosunku do IV kwartału 2005 r. (o 11,5%). Wśród bezrobotnych ponad połowę (55,6%) stanowiły **kobiety**, przy czym zauważyć należy, iż w ciągu roku jednakowo zmniejszyła się liczba

bezrobotnych mężczyzn i kobiet – po 3 tys. osób. Spadek w równym stopniu dotyczył mieszkańców **miast i wsi** – po 3 tys.

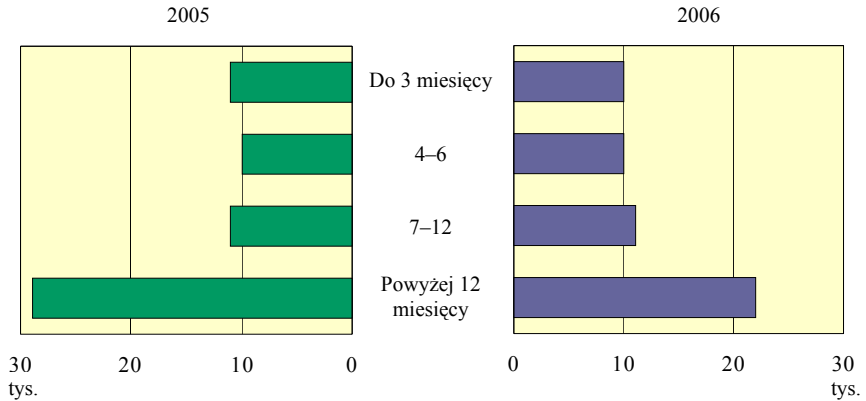
W IV kwartale 2006 r. **stopa bezrobocia wynosiła** 13,4% i zmniejszyła się w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku o 1,9 pkt (w kraju o 4,5 pkt), jak i w stosunku do poprzedniego kwartału o 1,6 pkt (w kraju o 0,8 pkt). Zróżnicowanie stopy bezrobocia według płci i miejsca zamieszkania przedstawia poniższa tablica.

Tabl. 4.3. **Stopa bezrobocia według płci i miejsca zamieszkania**

Wyszczególnienie	2005		2006			
	kwartały					
	IV	I	II	III	IV	
	w %					
Ogółem	15,3	12,5	12,2	15,0	13,4	
mężczyźni	12,6	11,0	12,5	13,4	10,8	
kobiety	17,9	14,4	11,7	17,0	16,6	
Miasta	13,6	12,1	12,4	16,7	12,3	
Wieś	16,9	12,8	11,9	13,5	14,7	

Pomimo stopniowej poprawy sytuacji młodzieży na rynku pracy, stopa bezrobocia dla osób w **wieku** 15–24 lata nadal utrzymywała się na najwyższym poziomie i wynosiła 26,0% i była prawie 2-krotnie wyższa niż dla ludności ogółem w wieku 15 lat i więcej. W porównaniu z IV kwartałem 2005 r. najwyższy spadek (o 11,2 pkt) stopy bezrobocia wystąpił wśród osób w wieku 15–24 lata, najniższy (o 0,1 pkt) w grupie osób w wieku 35–44 lata. Natomiast wzrost stopy bezrobocia odnotowano wśród osób w wieku 45–54 lata (o 1,0 pkt).

Biorąc pod uwagę wykształcenie w dalszym ciągu największy udział wśród bezrobotnych miały osoby o najniższym poziomie wykształcenia (gimnazjalnym i niższym), dla których stopa bezrobocia wynosiła 22,9%, tj. o 1,5 pkt mniej niż przed rokiem. W analizowanym okresie znaczący spadek stopy bezrobocia odnotowano wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (o 7,1 pkt), natomiast największy wzrost, tj. o 2,5 pkt wśród osób z wykształceniem średnim zawodowym i policealnym. Istotnym czynnikiem wpływającym na sytuację osób bezrobotnych na rynku pracy jest okres poszukiwania pracy. W IV kwartale 2006 r. **przeciętny czas poszukiwania pracy** przez osoby bezrobotne był równy z wyznaczonym w analogicznym kwartale 2005 r. i wynosił 15 miesięcy (w kraju 18 miesięcy). Zmiany w strukturze bezrobotnych według okresu poszukiwania pracy w porównaniu z 2005 r. ilustruje wykres na str. 69.

BEZROBOTNI WEDŁUG OKRESU POSZUKIWANIA PRACY W IV KWARTALE

Kryterium płci nie miało decydującego wpływu na długość czasu poszukiwania pracy, w podobnym stopniu dotyczyło kobiet i mężczyzn. Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby mieszkające w mieście w IV kwartale 2006 r. wyniósł – 12 miesięcy (14 przed rokiem). Natomiast na wsi przeciętny czas poszukiwania pracy wyniósł 19 miesięcy (16 w 2005 r.).

W IV kwartale 2006 r. odnotowano 370 tys. **biernych zawodowo**, co stanowiło 47,9% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (w kraju 45,9% ogółu), podczas gdy przed rokiem udział ten wynosił 46,2%. W porównaniu z IV kwartałem 2005 r. liczba osób biernych zawodowo zwiększyła o 8,2%, w tym w miastach – o 14,0%. Wśród biernych zawodowo ponad połowę (63,2%) stanowiły kobiety. W miastach mieszkało więcej osób biernych zawodowo niż na wsi (55,1% wobec 44,9%). Biorąc pod uwagę kryterium wieku nadal najliczniejszą grupę biernych zawodowo stanowiły osoby w wieku 55 lat i więcej – 58,6%, których udział wzrósł o 3,9 pkt w porównaniu z IV kwartałem 2005 r. Najmniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 35–44 lata (3,5%).

Wśród biernych zawodowo według poziomu wykształcenia w IV kwartale 2006 r. – 46,5% stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym. W porównaniu z sytuacją sprzed roku ich udział zmniejszył się o 1,2 pkt. Natomiast odsetek osób z wykształceniem wyższym, którzy stanowili najmniej liczną grupę wśród biernych zawodowo nieznacznie wzrósł o 0,1 pkt.

W IV kwartale 2006 r. wśród biernych zawodowo 99,2% nie poszukiwało pracy. Jako główne przyczyny bierności podawano: emeryturę (45,9%), naukę i uzupełnianie kwalifikacji (20,5%) oraz chorobę, niepełnosprawność (11,6%).

5. Warunki pracy. Wypadki przy pracy

Warunki pracy są ważnym zagadnieniem z punktu widzenia zdrowia społeczeństwa oraz realizacji zobowiązań pracodawców do zapewnienia odpowiednich warunków pracy. Za zagrażające zdrowiu uważa się te stanowiska pracy, na których występuje działanie czynników szkodliwych w stężeniu przekraczającym najwyższe dopuszczalne wartości, określone w obowiązujących normach higienicznych. Ocena stanu oraz zmian w zakresie zagrożeń na stanowiskach pracy daje podstawę do podejmowania działań profilaktycznych i prowadzenia odpowiedniej polityki w dziedzinie poprawy warunków pracy.

W województwie opolskim w 2006 r. w jednostkach objętych badaniem warunków pracy zatrudnionych było 110,3 tys. osób. Spośród tej grupy 15,7% zatrudnionych było w warunkach zagrożenia. Ich liczba zwiększyła się zarówno w porównaniu z 2005 r. (o 11,3%), jak i 2000 r. (o 1,5%). Średnie roczne tempo wzrostu liczby zatrudnionych w warunkach zagrożenia w latach 2000–2006 wynosiło 0,1%.

Warunki pracy kobiet uległy pogorszeniu w stosunku do warunków pracy w latach ubiegłych. Spośród ogółu zatrudnionych w warunkach zagrożenia, kobiety stanowiły 28,8% (5,0 tys.) i było ich o 3,1% więcej w porównaniu z 2005 r. Liczbę zatrudnionych w warunkach zagrożenia przedstawia poniższa tablica.

Tabl. 5.1. **Zatrudnieni^a w warunkach zagrożenia według sektorów własności**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2006		
		w osobach	2000=100	2005=100
Ogółem	15528	17281	101,5	111,3
w tym kobiety	4820	4970	155,1	103,1
Sektor: publiczny	4358	4868	69,2	111,7
prywatny	11170	12413	124,2	111,1

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.

W 2006 r. wzrosła liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia w stosunku do 2005 r. zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym, tj. odpowiednio: o 11,7% i o 11,1%. Najwięcej zatrudnionych w warunkach zagrożenia było w przemyśle – 68,2% (spadek o 5,5 pkt), transporcie, gospodarce magazynowej i łączności – 12,4% (wzrost o 2,9 pkt) oraz budownictwie – 9,1% (wzrost o 3,8 pkt).

Analizując zagrożenie dla zdrowia mierzone wskaźnikiem „liczba zatrudnionych na 1000 zatrudnionych w zbiorowości objętej badaniem” można stwierdzić, że największe zagrożenie dla zdrowia w pracy na koniec 2006 r. wystąpiło w transporcie, gospodarce magazynowej i łączności – 270,7 (w 2005 r. – 189,9), budownictwie – 217,5 (w 2005 r. – 118,9) oraz w przemyśle – 185,5 (w 2005 r. – 184,7). Wysoki wskaźnik odnotowano również w niektórych działach przetwórstwa przemysłowego, m.in. w produkcji wyrobów chemicznych – 548,3, produkcji metali – 411,7, produkcji drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny – 382,4 oraz produkcji pozostałego sprzętu transportowego – 365,7.

Zdrowie kobiet było najbardziej narażone w przypadku zatrudnionych przy produkcji wyrobów chemicznych – 417,1 oraz przy produkcji wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych – 146,2.

Zagrożenia na stanowiskach pracy związane są ze środowiskiem pracy, z uciążliwością pracy i z czynnikami mechanicznymi.

Na koniec 2006 r. w województwie opolskim w warunkach zagrożenia związanych ze **środowiskiem pracy** zatrudnionych było 8,3 tys. osób. Stanowili oni prawie połowę (48,0%, o 9,3 pkt mniej niż w kraju) ogółu zatrudnionych objętych badaniem. Ich liczba wzrosła w stosunku do 2005 r. o 3,1%, a w porównaniu z 2000 r. zmniejszyła się o 28,6 %. Większość (77,3%) omawianej grupy zatrudniona była w sektorze prywatnym. W tej grupie zagrożeń, analogicznie jak w latach poprzednich dominował przemysł (73,0%). Największe zagrożenie dla zdrowia na 1000 zatrudnionych występowało w produkcji metali – 378,7, produkcji drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny – 247,2 oraz w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej – 211,7. Liczbę zatrudnionych w warunkach zagrożenia według grup zagrożeń przedstawia poniższa tablica.

Tabl. 5.2. **Zatrudnieni^a w warunkach zagrożenia według grup zagrożeń**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2006		
		w osobach	2000=100	2005=100
Ogółem	15528	17281	101,5	111,3
zagrożenia związane:				
Ze środowiskiem pracy	8045	8291	71,4	103,1
Z uciążliwością pracy	6191	7572	192,5	122,3
Z czynnikami mechanicznymi	1292	1418	95,3	109,8

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.

Na zagrożenia związane z **uciążliwością pracy** na koniec 2006 r. narażonych było 7,6 tys. osób, co stanowiło 43,8% wszystkich zatrudnionych w warunkach zagrożenia (w kraju – 30,4%). W porównaniu z 2005 r. ich liczba wzrosła o 22,3%, a stosunku do 2000 r. o 92,5%.

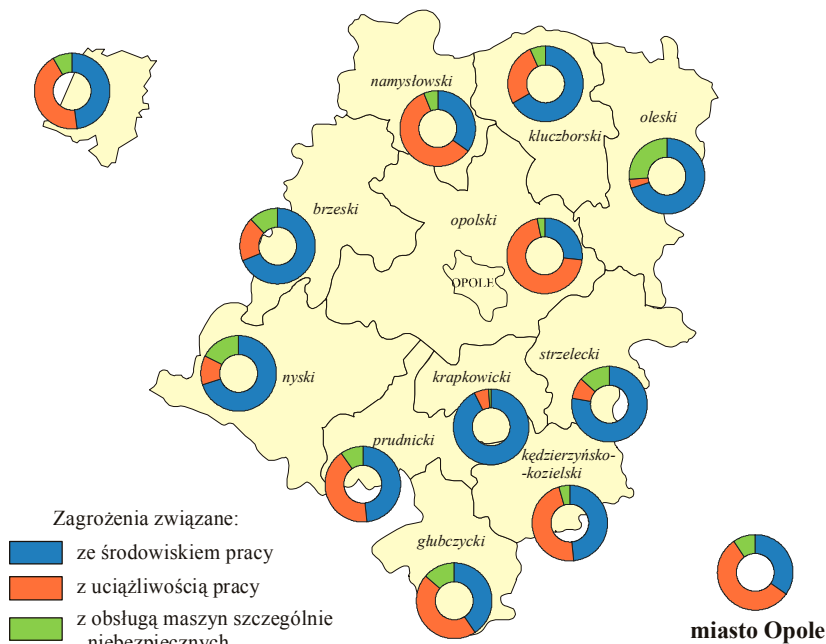
Ponad połowę (64,6%) tej grupy zatrudnionych stanowiły osoby pracujące w sektorze prywatnym. Również w tej grupie zagrożeń dominował przemysł (62,8%). Największe zagrożenia dla zdrowia na 1000 zatrudnionych podobnie jak w 2005 r., występowały w produkcji wyrobów chemicznych – 518,1 w transporcie lądowym i rurociągowym – 253,4 oraz w produkcji wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych – 150,6.

Kolejną grupą zagrożeń na stanowiskach pracy są zagrożenia związane z **czynnikami mechanicznymi**. Na stanowiskach pracy, na których występowały zagrożenia związane z maszynami szczególnie niebezpiecznymi na koniec 2006 r. zatrudnionych było 1,4 tys. osób, tj. 8,2 % ogółu zatrudnionych w warunkach zagrożenia (w kraju – 12,3%). Liczba tych osób zwiększyła się o 9,8% w porównaniu z 2005 r., natomiast w stosunku do 2000 r. uległa zmniejszeniu o 4,7%. Tendencje charakterystyczne dla poprzednich grup wystąpiły również w tej grupie zagrożeń, tzn. większość zatrudnionych w warunkach zagrożenia związanych z czynnikami mechanicznymi pracowała w sektorze prywatnym – 78,2%. W tej grupie zagrożeń także dominował przemysł (68,3 %). Największe zagrożenia dla zdrowia na 1000 zatrudnionych odnotowano w produkcji drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny – 122,5, w produkcji pozostałego sprzętu transportowego – 75,6 oraz produkcji sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych – 51,3.

Przestrzenne rozmieszczenie zagrożeń stanowisk pracy oraz stopień natężenia zagrożeń czynnikami szkodliwymi dla zdrowia wiąże się z infrastrukturą i stopniem koncentracji zakładów pracy o określonych rodzajach działalności.

Na koniec 2006 r. największy odsetek osób zatrudnionych w warunkach zagrożeniach odnotowano w powiecie opolskim – 26,1% (w 2005 r. – 26,7%) oraz w Opolu (mieście na prawach powiatu) – 24,6% (w 2005 r. – 22,9%). W porównaniu z 2005 r. w 6 powiatach odnotowano spadek liczby zatrudnionych w warunkach zagrożenia, największy w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim – o 13,8%, a najmniejszy w powiecie kluczborskim – o 3,5%. Zróżnicowanie przestrzenne zatrudnionych w warunkach zagrożenia ilustruje mapka na str. 73.

ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA WEDŁUG GRUP ZAGROŻEŃ I POWIATÓW W 2006 R.

Istotnym elementem w badaniu warunków pracy są zmiany zachodzące w ciągu danego roku na stanowiskach pracy, takie jak likwidacja lub ograniczenie zagrożeń do poziomu zgodnego z normą oraz ujawnienia zagrożeń istniejących lub nowo powstałych. W 2006 r. zlikwidowano lub ograniczono 3,7 tys. osobozagrożeń, w tym 2,3 tys. do poziomu zgodnego z normą. W stosunku do 2005 r. liczba zlikwidowanych lub ograniczonych osobozagrożeń zmniejszyła się o 10,8% oraz o 9,9% w porównaniu z 2000 r. Jednocześnie ujawniono (łącznie z zagrożeniami nowo powstałymi) 4,4 tys. osobozagrożeń, tj. więcej o 18,6% niż w 2005 r., a o 24,5% niż w 2000 r.

W grupie zagrożeń związanych ze środowiskiem pracy w 2006 r. zlikwidowano lub ograniczono 2,8 tys. osobozagrożeń, w tym 1,6 tys. do poziomu zgodnego z normą (w 2005 r. – również 1,6 tys.). Równocześnie odnotowano 3,2 tys. zagrożeń nowo powstałych lub nowo ujawnionych (w 2005 r. – 2,6 tys.). Na koniec 2006 r. liczba osobozagrożeń związanych ze środowiskiem pracy wyniosła 10,4 tys. i była wyższa o 12,0% niż w 2005 r., a niższa o 10,8% niż w 2000 r. W grupie zagrożeń związanych ze środowiskiem pracy na koniec 2006 r., analogicznie jak w 2005 r. najwyższy udział stanowiły: hałas – 52,4% wszystkich osobozagrożeń (w 2005 r. – 57,3%), inne pyły

przemysłowe – 14,0 % (w 2005 r. – 11,9%) oraz wibracja – 7,8% (w 2005 r. – 4,3%). Liczbę osobozagrożeń i zagrożeń zlikwidowanych lub ograniczonych oraz ujawnionych przedstawia poniższa tablica.

Tabl. 5.3. **Osobozagrożenia według grup zagrożeń**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2006		
	ogółem	zlikwidowane lub ograniczone ^a	ujawnione ^a	
Ogółem	18559	20498	3687	4367
zagrożenia związane:				
Z e środowiskiem pracy	9237*	10350	2803	3186
w tym:				
Substancje chemiczne	486	646	234	324
Inne pyły przemysłowe	1097	1446	333	533
Hałas	5297	5426	993	1037
Wibracja	396	808	351	378
Mikroklimat gorący	523	528	179	302
Mikroklimat zimny	339	403	219	215
Z uciążliwością pracy	7616*	8484	603	822
W tym nadmierne obciążenie fizyczne	1312	1483	256	110
Z maszynami szczególnie niebezpiecznymi	1706	1664	281	359

a W ciągu roku.

W ramach zagrożeń związanych z uciążliwością pracy w ciągu 2006 r. zlikwidowano lub ograniczono 0,6 tys. osobozagrożeń, w tym 0,5 tys. do poziomu zgodnego z normą (o 28,5% mniej w porównaniu z 2005 r.). Jednocześnie odnotowano 0,8 tys. ujawnionych i nowo powstałych osobozagrożeń, tj. o 1,1% więcej niż w roku poprzednim. W 2006 r. zlikwidowano lub ograniczono 0,3 tys. osobozagrożeń dotyczących nadmiernego obciążenia fizycznego, przy nieznacznym zmniejszeniu liczby nowo ujawnionych lub nowo powstałych osobozagrożeń w tej kategorii. Na koniec 2006 r. liczba osobozagrożeń związanych z uciążliwością pracy wyniosła 8,5 tys. i była wyższa o 11,4% niż w 2005 r., a o 54,9% w porównaniu z 2000 r.

W grupie zagrożeń związanych z obsługą maszyn szczególnie niebezpiecznych w okresie I–XII 2006 r. zlikwidowano lub ograniczono 0,3 tys. osobozagrożeń, w tym 0,2 tys. do poziomu zgodnego z normą (w 2005 r. – również 0,2 tys.), równocześnie zarejestrowano 0,4 tys. ujawnionych i nowo powstałych osobozagrożeń (w 2005 r. – 0,3 tys.). Na koniec 2006 r. odnotowano 1,7 tys. osobozagrożeń, tj. mniej o 2,5% w porównaniu z 2005 r. i o 11,7% w stosunku do 2000 r.

Na podstawie badania warunków pracy uzyskuje się informacje z przeprowadzonych w danym roku działań profilaktycznych związanych z oceną ryzyka zawodowego. W 2006 r. dokonano oceny ryzyka zawodowego dla 13,8 tys. stanowisk pracy, na których zatrudnionych było 50,3 tys. osób (w 2005 r. odpowiednio: 11,4 tys. i 48,8 tys.). Spośród badanych stanowisk, 71,8% dotyczyło zakładów sektora prywatnego. Poprzez zastosowanie środków technicznych, organizacyjnych i ochrony indywidualnej wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe na 6,1 tys. stanowiskach pracy, na których pracowało 21,6 tys. osób (w 2005 r. odpowiednio: 6,1 tys. i 21,7 tys. osób). Wśród ogółu dokonanych ocen najczęściej przeprowadzono w przemyśle – 7,2 tys. (52,0%) stanowisk pracy, wśród których wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe dla 3,2 tys. stanowisk.

Badanie warunków pracy dostarcza również informacji z zakresu świadczeń wypłacanych z tytułu pracy w warunkach szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia oraz z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Liczbę oraz kwotę wypłaconych świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych przedstawia poniższa tablica.

Tabl. 5.4. Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych

Wyszczególnienie	2005	2006		2005	2006	
	liczba świadczeń		2000= =100	w tys. zł		2000= =100
Ogółem	481	507	73,7	1158,6	1414,8	66,5
w tym:						
Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych	467	447	67,5	1116,0	1152,8	56,3
Zasiłki wyrównawcze z tytułu odbywania rehabilitacji zawodowej	9	58	290,0	18,7	257,9	724,4

W 2006 r. zakłady pracy wypłaciły 0,4 tys. odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (w 2005 r. – 0,5 tys.) na kwotę 1152,8 tys. zł. Najwięcej wypłacono w przemyśle (64,4%) i budownictwie (11,9%). Średni koszt odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wynosił 2,6 tys. zł (w 2005 r. – 2,4 tys. zł), świadczenia wyrównawczego – 2,1 tys. zł (w 2005 r. – 2,2 tys. zł), a koszt zasiłku wyrównawczego z tytułu odbywania rehabilitacji zawodowej wynosił 4,4 tys. zł (w 2005 r. – 2,1 tys. zł).

W zakładach pracy zatrudniających pracowników w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych w 2006 r. (stan w połowie grudnia) najwięcej osób, tj. 45,1 tys. korzystało z napojów, czyli o 12,0% więcej niż w 2005 r., a o 5,7% mniej w porównaniu z 2000 r. Liczba osób, które otrzymały dodatki pieniężne z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych wynosiła 12,1 tys. (mniej o 6,9% w stosunku do 2005 r. i o 55,9% w odniesieniu do 2000 r.). Z posiłków profilaktycznych oraz regeneracyjnych

wzmacniających skorzystało 11,6 tys. osób, tj. mniej o 8,4% niż w 2005 r. oraz o 37,5% niż w 2000 r. Liczba korzystających z uprawnień wynikających z pracy w szczególnych warunkach wynosiła 10,1 tys. osób i w porównaniu z 2005 r. wzrosła o 5,9%, a w stosunku do 2000 r. zmniejszyła się o 48,5%.

* * *

W 2006 r. w województwie opolskim odnotowano większą niż przed rokiem zarówno liczbę wypadków przy pracy, jak i osób poszkodowanych w wypadkach. Wzrost ten wyniósł po 12,4%. Natomiast w porównaniu z 2000 r. liczba wypadków i poszkodowanych w wypadkach zmniejszyła się po 13,7%. Średnie roczne tempo spadku liczby poszkodowanych w wypadkach przy pracy w latach 2000–2006 wynosiło 2,4%.

Prawie 2,5-krotnie więcej wypadków miało miejsce w jednostkach sektora prywatnego. Podobnie jak w latach poprzednich największą liczbę wypadków odnotowano w jednostkach zakwalifikowanych do sekcji przemysł (44,2%) i budownictwo (12,5%). Liczbę poszkodowanych w wypadkach przy pracy z podziałem na sektory własności przedstawia poniższa tablica.

Tabl. 6.1. **Poszkodowani w wypadkach przy pracy według sektorów własności**

Wyszczególnienie	2005	2006		
		w osobach	2000=100	2005=100
Ogółem	2418	2717	86,3	112,4
Sektor: publiczny	700	792	71,5	113,1
prywatny	1718	1925	94,3	112,0
W tym kobiety	607	715	91,9	117,8
Sektor: publiczny	299	382	84,1	127,8
prywatny	308	333	102,8	108,1

W wypadkach przy pracy w 2006 r. **poszkodowanych** zostało 2,7 tys. osób, w tym 70,9% w sektorze prywatnym. Podobnie jak w latach poprzednich ponad 70% poszkodowanych stanowili mężczyźni. Wypadkom ulegały najczęściej osoby w wieku 45–54 lata. Udział tej grupy wynosił 29,3% ogółu poszkodowanych i był o 0,6 pkt wyższy niż przed rokiem. Następną co do wielkości grupą były osoby w wieku 35–44 lata, których udział wynosił 25,9% i w porównaniu z 2005 r. wzrósł o 2,1 pkt. Ze względu na staż pracy na zajmowanym stanowisku najliczniejszą grupę wśród poszkodowanych stanowiły osoby ze stażem 1 rok i mniej (35,5%), a ich liczba w stosunku do 2005 r. wzrosła o 12,6%.

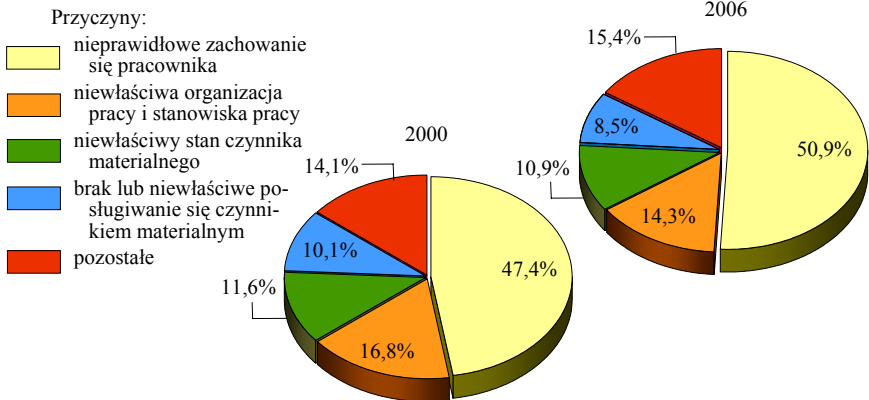
Najwięcej poszkodowanych odnotowano w Opolu (mieście na prawach powiatu) – 36,3%, w powiecie opolskim – 11,5% oraz kędzierzyńsko-kozielskim – 10,7%. Natomiast najmniej osób ulegało wypadkom przy pracy w powiecie oleskim – 2,3%.

W 2006 r. podobnie jak rok wcześniej, najbardziej niebezpieczną okazała się praca wykonywana w zawodach: robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń – 21,3% ogólnej liczby poszkodowanych (przed rokiem – 20,3%) oraz górnicy i robotnicy budowlani – 12,9% (w 2005 r. – 11,2%). Najwięcej osób (31,1%) ulegało wypadkom w procesie pracy związanym z produkcją, przetwarzaniem i magazynowaniem. Poszkodowani w chwili wypadku najczęściej przebywali w miejscach produkcji przemysłowej (49,7%) oraz w biurach, placówkach naukowych i szkołach, zakładach usługowych (14,4%).

W celu dokonania szczegółowej analizy wypadków przy pracy niezbędna jest identyfikacja przyczyn, wydarzeń, czynności oraz czynników powodujących niebezpieczne zdarzenia.

W 2006 r. w województwie opolskim odnotowano 5,6 tys. **przyczyn**, które spowodowały wypadki przy pracy, tj. o 11,1% więcej niż przed rokiem, a o 11,3% mniej w porównaniu z 2000 r. Zmiany w udziale przyczyn wywołujących wypadki przy pracy w porównaniu z 2000 r. ilustruje poniższy wykres.

PRZYCZYNY POWODUJĄCE WYPADKI PRZY PRACY

Najczęstszą przyczyną powodującą wypadki przy pracy było „nieprawidłowe zachowanie się pracownika” (2,9 tys.) spowodowane m.in. nieznanymi zagrożeniami, lekceważeniem poleceń przełożonych czy niedostateczną koncentracją uwagi na wykonywanej czynności. Drugą co do wielkości przyczyną wypadków przy pracy była „niewłaściwa organizacja pracy i stanowiska pracy” (0,8 tys.).

Wydarzenia powodujące wypadki przy pracy można podzielić na 2 grupy: wydarzenia będące odchyleniem od stanu normalnego i wydarzenia powodujące uraz. Wydarzenia będące odchyleniem od stanu normalnego dotyczą niezgodnego z właściwym przebiegiem procesu pracy, który wywołał wypadek. Natomiast wydarzenia powodujące uraz opisują

w jaki sposób poszkodowany doznał urazu spowodowanego przez czynnik materialny. W 2006 r. w pierwszej grupie najwięcej osób ulegało wypadkom przy pracy na skutek „poślizgnięcia, upadku” – 26,8% (tak samo jak w ub. roku), następnie „uszkodzenia, rozerwania, pęknięcia, ześlizgnięcia, upadku lub załamania czynnika materialnego” – 22,7% (w 2005 r. – 21,0%) oraz „utruty kontroli nad maszyną” – 17,5% (w 2005 r. – 17,2%). Wśród wydarzeń powodujących uraz podobnie jak przed rokiem najczęściej wymieniano „uderzenia przez obiekt w ruchu” – 26,0% (w 2005 r. – 24,5%) oraz „zderzenia z nieruchomym obiektem” – 22,6% (w 2005 r. – 22,1%).

Wykonywanymi **czynnościami** przez pracowników w chwili wypadku najczęściej było „poruszanie się” – 31,9% (w 2005 r. – 31,1%), „operowanie przedmiotami” – 21,2% (w 2005 r. – 17,5%) i „transport ręczny” – 13,9% (w 2005 r. – 12,1%).

Oprócz przyczyn, wydarzeń i czynności źródłami wypadków przy pracy są **czynniki materialne**. Czynniki te zostały podzielone na trzy grupy: czynniki związane z czynnością wykonywaną przez poszkodowanego w chwili wypadku, związane z odchyleniem oraz będące źródłem urazu. W pierwszej grupie głównymi czynnikami powodującymi wypadki przy pracy były „budyńki, konstrukcje i ich elementy, powierzchnie – na poziomie gruntu” oraz „materiały, przedmioty, wyroby, części maszyn”. W wypadkach spowodowanych tymi czynnikami poszkodowanych zostało po 0,4 tys. osób (w 2005 r. – po 0,3 tys.). W drugiej i trzeciej grupie najczęściej poszkodowanych zostało w wyniku działania czynnika „materiały, przedmioty, wyroby, części maszyn” wynosiła – po 0,5 tys. osób (w 2005 r. – po 0,4 tys.).

W 2006 r. w wyniku wypadków przy pracy śmierć poniosło 13 osób, a w 2005 r. – 15 osób. Ciężkiego uszkodzenia ciała doznało 30 osób (przed rokiem – 28), a lżejszego uszkodzenia – 2,7 tys. (rok wcześniej – 2,4 tys.). Najwięcej osób doznało urazów kończyn górnych (40,5%) i dolnych (35,6%). Najczęstszymi urazami były rany i powierzchowne urazy (35,3%), przemieszczenia, zwichnięcia, skręcenia i naderwania (23,4%) oraz złamania kości (19,0%).

W wyniku wypadków przy pracy zwolnienia lekarskie otrzymało 2,7 tys. osób, co stanowiło 99,5 % ogółu poszkodowanych. Liczba dni niezdolności do pracy wynosiła 117,0 tys. i była o 17,1 tys. wyższa niż w 2005 r. Na jednego poszkodowanego przypadało ok. 43 dni niezdolności do pracy. Na zwolnieniu lekarskim trwającym od 4 do 20 dni przebywało 0,9 tys. osób. Natomiast zwolnienia trwające powyżej 21 dni otrzymało 1,7 tys. osób poszkodowanych.

W 2006 r. wypadki przy pracy spowodowały (szacunkowo) stratę czasu 771 roboczogodzin osób nie poszkodowanych w wypadkach (w 2005 r. – 727). Straty materialne wywołane wypadkami przy pracy (szacunkowo – bez strat związanych z czasem pracy) wynosiły 1140,4 tys. zł i w porównaniu z 2005 r. wzrosły o 228,3 tys. zł.

PODSUMOWANIE

W publikacji przedstawiono w sposób wszechstronny istotne zmiany, jakie wystąpiły w 2006 r. na rynku pracy w województwie opolskim. W analizie w celach porównawczych zastosowano m.in. wskaźniki natężenia, dynamiki i tempa wzrostu lub spadku, z których wynika, że większość zmian, jakie zaszły w 2006 r. można ocenić jako pozytywne dla lokalnego rynku pracy. Przede wszystkim zwiększyła się liczba pracujących, stworzono więcej nowych miejsc pracy, zmniejszyło się bezrobocie i wzrosło przeciętne miesięczne wynagrodzenie. Pogorszyła się jednak sytuacja w kwestii warunków pracy oraz wypadków przy pracy, jak również obniżył się współczynnik aktywności zawodowej i wskaźnik zatrudnienia. Uległo zmniejszeniu także przeciętne zatrudnienie.

W 2006 r. w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku wystąpiły m.in. następujące zmiany:

- wzrosła liczba pracujących, najwyższy wzrost wystąpił w budownictwie oraz obsłudze nieruchomości i firm; zwiększyła się także liczba pracujących w sektorze prywatnym oraz wśród mężczyzn,
- wzrosła liczba wolnych miejsc pracy, przede wszystkim w sektorze prywatnym; najwięcej wolnych miejsc pracy przeznaczonych było dla pracowników z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz wyższym; zwiększyła się nieznacznie liczba nowo utworzonych miejsc pracy, przy jednoczesnym wyższym wzroście zlikwidowanych miejsc pracy,
- zmniejszyło się przeciętne zatrudnienie, zarówno na stanowiskach robotniczych i nierobotniczych; największy procentowy spadek odnotowano w transporcie, gospodarce magazynowej i łączności oraz w rolnictwie, łowiectwie i leśnictwie,
- spadła liczba bezrobotnych oraz obniżyła się stopa bezrobocia, chociaż nadal pozostała na wyższym poziomie niż średnio w kraju; wśród bezrobotnych nadal przeważały kobiety; większość zarejestrowanych bezrobotnych to w dalszym ciągu osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia, najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym; poprawiła się sytuacja wybranych kategorii bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zmniejszył się m.in. udział długotrwale bezrobotnych oraz osób młodych do 25 roku życia,
- wzrosło przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto; procentowo najwyższy wzrost odnotowano w budownictwie oraz ochronie zdrowia i pomocy społecznej; jednocześnie pogłębiły się dysproporcje między wynagrodzeniami pracowników sektora publicznego i prywatnego, na korzyść sektora publicznego,
- w IV kwartale 2006 r. zwiększyła się liczba aktywnych oraz biernych zawodowo przy równoczesnym wzroście liczby ludności w wieku 15 lat i więcej; zmniejszył się współczynnik aktywności zawodowej i wskaźnik zatrudnienia,
- zwiększyła się liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia, najwięcej zagrożeń związanych było ze środowiskiem pracy; najwięcej zatrudnionych w warunkach zagrożenia było w przemyśle, transporcie, gospodarce magazynowej i łączności oraz budownictwie; zmniejszyła się liczba zlikwidowanych lub ograniczonych osobozagrożeń przy jednoczesnym zwiększeniu liczby ujawnionych osobozagrożeń; zwiększyła się liczba wypadków przy pracy oraz liczba osób poszkodowanych w wyniku tych wypadków; więcej wypadków miało miejsce w jednostkach sektora prywatnego; największą liczbę wypadków odnotowano w przemyśle i budownictwie.

TABLICE

TABL. 1(1). WYBRANE DANE MAJĄCE WPŁYW NA SYTUACJĘ NA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	
			województwo	kraj
Ludność ^a ogółem	1070598	1047407	1041941	38125479
z ogółem w % w wieku:				
przedprodukcyjnym	24,0	19,6	18,9	20,1
produkcyjnym	61,5	64,7	65,0	64,2
mobilnym	40,9	41,1	41,0	40,0
niemobilnym	20,6	23,6	24,0	24,2
poprodukcyjnym	14,5	15,7	16,1	15,7
Ludność ^a w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	63	55	54	56
Napływ ^b	11180	10389	11971	484350
Odpływ ^c	14912	13574	16769	520484
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-3,5	-3,0	-4,6	-0,9
Podmioty ^{ad} gospodarki narodowej	76898	90597	92846	3636039
sektor: publiczny	3946	5256	5246	138769
prywatny	72952	85341	87600	3497270
na 1000 ludności	72	86	89	95
Pracujący ^{ae}	211284	188352	192237	8038145
sektor: publiczny	104985	84851	84406	3320765
prywatny	106299	103501	107831	4717380
w tym kobiety	99726	89360	90333	3854173
Bezrobotni zarejestrowani ^a	69311	69396	60058	2309410
w tym kobiety	40246	38725	35445	1305704
Stopa bezrobocia ^a rejestrowanego w % ..	15,7	18,7	16,3	14,9
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	1811,86	2249,89	2367,74	2636,81
sektor: publiczny	1913,44	2516,47	2678,43	2823,49
prywatny	1702,43	2021,63	2112,73	2495,10
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia ^{af} ...	17028	15528	17281	590528
sektor: publiczny	7031	4358	4868	207101
prywatny	9997	11170	12413	383427
Poszkodowani w wypadkach przy pracy ^g	3149	2418	2717	95462
sektor: publiczny	1108	700	792	30553
prywatny	2041	1718	1925	64909

a Stan w dniu 31 XII. *b* Zameldowania na pobyt stały. *c* Wymeldowania z pobytu stałego. *d* Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. *e* Według faktycznego miejsca pracy i w latach 2005–2006 według faktycznego rodzaju działalności. *f* Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy. *g* Zgłoszone w danym roku; bez wypadków w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

PracującyTABL. 1(2). **PRACUJĄCY¹ WEDŁUG PŁCI I SEKTORÓW WŁASNOŚCI**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE o – ogółem m – mężczyźni k – kobiety	2005	2006			
	w osobach		2000=100	2005=100	
OGÓLEM	o	172120	172613	85,7	100,3
	m	90256	91807	87,5	101,7
	k	81864	80806	83,8	98,7
Sektor publiczny	o	75504	74118	73,0	98,2
	m	28596	28276	66,3	98,9
	k	46908	45842	77,8	97,7
własność:					
Państwowa	o	26575	25386	49,7	95,5
	m	14571	14336	52,5	98,4
	k	12004	11050	46,5	92,1
Jednostek samorządu terytorialnego	o	47370	47302	100,7	99,9
	m	12988	12934	98,7	99,6
	k	34382	34368	101,5	99,9
Mieszana	o	1559	1430	40,0	91,7
	m	1037	1006	44,6	97,0
	k	522	424	32,2	81,2
Sektor prywatny	o	96616	98495	98,8	101,9
	m	61660	63531	102,0	103,0
	k	34956	34964	93,4	100,0
własność:					
Prywatna krajowa	o	71737	73806	101,4	102,9
	m	45914	47870	105,6	104,3
	k	25823	25936	94,3	100,4
Zagraniczna	o	17199	17779	179,5	103,4
	m	10184	10751	187,6	105,6
	k	7015	7028	168,3	100,2
Mieszana	o	7680	6910	40,6	90,0
	m	5562	4910	43,7	88,3
	k	2118	2000	34,7	94,4

¹ Według siedziby zarządu zakładów.

TABL. 2(3). PRACUJĄCY¹ WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI, SEKCJI I DZIAŁÓW

Stan w dniu 31 XII

SEKCJE I DZIAŁY a – ogółem b – w tym sektor prywatny	2005	2006			
		w osobach	2000=100	2005=100	
OGÓŁEM	a	172120	172613	85,7	100,3
	b	96616	98495	98,8	101,9
w tym:					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	a	6696	6500	62,9	97,1
	b	5179	5002	70,4	96,6
Przemysł	a	62053	61562	85,5	99,2
	b	50349	49812	99,0	98,9
Górnictwo	a	909	887	70,3	97,6
	b	849	829	70,1	97,6
Przetwórstwo przemysłowe	a	56735	56118	88,5	98,9
	b	49306	48772	99,8	98,9
w tym:					
produkcja artykułów spożywczych i na- pojów	a	10147	8990	99,2	88,6
	b	9838	8852	118,9	90,0
włókiennictwo	a	1030	948	36,8	92,0
	b	1030	948	41,6	92,0
produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich	a	1688	1211	48,9	71,7
	b	1688	1211	53,4	71,7
produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich ^Δ	a	664	709	30,5	106,8
	b	303	310	22,1	102,3
produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ	a	1784	1676	78,5	93,9
	b	1747	1639	78,5	93,8
produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ ..	a	867	865	74,9	99,8
	b	867	865	74,9	99,8
produkcja wyrobów chemicznych	a	5842	5720	183,6	97,9
	b	3957	3833	337,1	96,9
produkcja wyrobów z pozostałych surow- ców niemetalicznych	a	3693	3614	66,1	97,9
	b	3693	3614	66,1	97,9
produkcja metali	a	2316	2435	78,8	105,1
	b	1681	1771	369,7	105,4
produkcja wyrobów z metali ^Δ	a	6471	6922	110,6	107,0
	b	5803	6278	116,6	108,2
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	a	6377	6939	94,4	108,8
	b	6103	6732	131,0	110,3
produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ	a	1594	1512	52,7	94,9
	b	1594	1512	55,1	94,9
produkcja mebli; pozostała działalność pro- dukcyjna ^Δ	a	5347	5525	92,9	103,3
	b	5254	5452	99,2	103,8

¹ Według siedziby zarządu zakładów.

TABL. 2(3). PRACUJĄCY¹ WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI, SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)

Stan w dniu 31 XII

SEKCJE I DZIAŁY a – ogółem b – w tym sektor prywatny		2005	2006		
		w osobach		2000=100	2005=100
Przemysł (dok.)					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	a	4409	4557	61,7	103,4
	b	194	211	76,2	108,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	a	2655	2736	48,4	103,1
	b	194	211	76,2	108,8
popór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody	a	1754	1821	105,2	103,8
	b	–	–	–	–
Budownictwo	a	8606	9402	68,3	109,2
	b	8434	9273	70,9	109,9
Handel i naprawy ^Δ	a	14321	14484	98,2	101,1
	b	14278	14442	100,4	101,1
w tym:					
Handel hurtowy i komisowy ^Δ	a	5490	5638	87,0	102,7
	b	5490	5638	88,3	102,7
Handel detaliczny; naprawa artykułów użytku osobistego i domowego ^Δ	a	6296	6281	93,6	99,8
	b	6296	6281	97,1	99,8
Hotele i restauracje	a	1674	1588	97,1	94,9
	b	1445	1391	103,3	96,3
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	a	7020	6522	50,8	92,9
	b	3933	4549	203,2	115,7
W tym transport lądowy; rurociągowy	a	4408	5158	91,0	117,0
	b	2689	3506	202,2	130,4
Pośrednictwo finansowe	a	3458	3425	76,7	99,0
	b	2593	2674	88,6	103,1
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	a	8997	9765	109,9	108,5
	b	7352	8112	132,2	110,3
w tym:					
Obsługa nieruchomości	a	2259	2349	78,6	104,0
	b	1519	1608	106,7	105,9
Działalność gospodarcza pozostała	a	6092	6642	131,9	109,0
	b	5520	6065	142,3	109,9
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	a	14286	14338	116,8	100,4
	b	34	35	94,6	102,9
Edukacja	a	25998	25708	116,0	98,9
	b	268	280	107,3	104,5
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	a	14596	14801	61,8	101,4
	b	1884	1959	168,9	104,0
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	a	4360	4469	106,7	102,5
	b	862	964	150,4	111,8

¹ Według siedziby zarządu zakładów.

TABL. 3(4). PRACUJĄCY¹ WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI I POWIATÓW

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE a – ogółem b – sektor publiczny c – sektor prywatny		2005		2006	
		w osobach		2000=100	2005=100
		WOJEWÓDZTWO	a	188352	192237
	b	84851	84406	80,4	99,5
	c	103501	107831	101,4	104,2
powiaty:					
Brzeski	a	13800	14500	86,4	105,1
	b	5359	5441	73,9	101,5
	c	8441	9059	96,2	107,3
Głubczycki	a	8451	8708	90,9	103,0
	b	4253	4235	74,5	99,6
	c	4198	4473	114,9	106,6
Kędzierzyńsko-kozielski	a	20289	20316	89,1	100,1
	b	10154	10020	84,6	98,7
	c	10135	10296	94,0	101,6
Kluczborski	a	10167	10304	87,3	101,3
	b	5058	4954	67,8	97,9
	c	5109	5350	118,9	104,7
Krapkowicki	a	13884	14799	107,9	106,6
	b	5737	5795	84,7	101,0
	c	8147	9004	131,0	110,5
Namysłowski	a	5978	6250	92,5	104,6
	b	2551	2529	77,1	99,1
	c	3427	3721	107,0	108,6
Nyski	a	22451	22501	77,5	100,2
	b	9907	9665	77,8	97,6
	c	12544	12836	77,2	102,3
Oleski	a	9490	9646	87,4	101,6
	b	3725	3636	77,8	97,6
	c	5765	6010	94,4	104,2
Opolski	a	17938	18069	93,9	100,7
	b	6499	6527	73,3	100,4
	c	11439	11542	111,6	100,9
Prudnicki	a	8377	8509	83,1	101,6
	b	3555	3478	68,8	97,8
	c	4822	5031	97,2	104,3
Strzelecki	a	10341	10806	85,5	104,5
	b	5838	5853	75,6	100,3
	c	4503	4953	101,1	110,0
Miasto na prawach powiatu – Opole	a	47186	47829	100,4	101,4
	b	22215	22273	93,3	100,3
	c	24971	25556	107,5	102,3

¹ Według faktycznego (stałego) miejsca pracy i rodzaju działalności.

TABL. 4(5). PRACUJĄCY^a WEDŁUG PŁCI, SEKTORÓW EKONOMICZNYCH, POWIATÓW I GMIN W 2006 R.

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym kobiety	Z ogółem sektor		
			przemysłowy	usługowy	
				rynkowy	nierynkowy
WOJEWÓDZTWO	192237	90333	74491	54610	55799
Powiat brzeski	14500	6918	5822	4011	4040
<i>Gminy miejskie:</i>					
Brzeg	8608	4295	3586	2467	2444
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Grodków	2882	1305	964	822	821
w tym miasto	2234	1016	900	723	581
Lewin Brzeski	1217	550	314	481	325
w tym miasto	772	324	250	346	173
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Lubsza	552	226	305	43	176
Olszanka	476	244	196	88	119
Skarbimierz	765	298	457	110	155
Powiat głubczycki	8708	3885	2804	1534	3206
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Baborów	567	287	73	121	193
w tym miasto	393	217	73	101	170
Głubczyce	5669	2268	2375	1136	1725
w tym miasto	4465	1894	1869	1132	1411
Kietrz	1233	610	278	193	378
w tym miasto	912	452	270	150	285
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Branice	1239	720	78	84	910
Powiat kędzierzyńsko-kozielski	20316	8649	8655	6448	4646
<i>Gminy miejskie:</i>					
Kędzierzyn-Koźle	17189	7380	7532	5719	3841
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Bierawa	1125	341	641	305	168
Cisek	417	224	#	158	134
Pawłowiczki	757	297	95	100	205
Polska Cerekiew	382	176	#	65	115
Reńska Wieś	446	231	142	101	183
Powiat kluczborski	10304	4772	3638	2845	3122
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Byczyna	917	469	304	106	320
w tym miasto	585	356	279	85	220

^a Według faktycznego (stałego) miejsca pracy i rodzaju działalności.

TABL. 4(5). PRACUJĄCY^a WEDŁUG PŁCI, SEKTORÓW EKONOMICZNYCH, POWIATÓW I GMIN W 2006 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym kobiety	Z ogółem sektor		
			przemysłowy	usługowy	
				rynkowy	nierynkowy
Powiat kluczborski (dok.)					
<i>Gminy miejsko-wiejskie (dok.):</i>					
Kluczbork	7663	3395	2840	2325	2218
w tym miasto	6924	3041	2649	2280	1929
Wolczyn	1400	700	433	349	425
w tym miasto	1043	511	418	310	280
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Lasowice Wielkie	324	208	61	65	159
Powiat krapkowicki	14799	5547	9366	2784	2470
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Gogolin	2179	809	1203	517	441
w tym miasto	729	396	251	209	267
Krapkowice	6176	2695	3696	1217	1196
w tym miasto	5985	2578	3687	1154	1114
Zdzieszowice	5403	1424	4225	725	444
w tym miasto	4844	1293	3847	613	383
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Strzeleczyki	555	307	125	115	252
Walce	486	312	117	210	137
Powiat namysłowski	6250	3145	2620	1247	1867
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Namysłów	5078	2566	2392	1082	1419
w tym miasto	4647	2354	2342	1043	1199
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Domaszowice	254	123	–	15	106
Pokój	479	246	149	118	152
Świerczów	178	97	37	14	83
Wilków	261	113	42	18	107
Powiat nyski	22501	11444	8199	5612	7118
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Głuchołazy	3999	2080	1787	677	1363
w tym miasto	3156	1747	1411	518	1210
Korfantów	1035	569	379	112	430
w tym miasto	764	434	346	90	326
Nysa	11520	5988	3614	3775	3833
w tym miasto	10339	5562	3140	3554	3629

^a Według faktycznego (stałego) miejsca pracy i rodzaju działalności.

TABL. 4(5). PRACUJĄCY^a WEDŁUG PŁCI, SEKTORÓW EKONOMICZNYCH, POWIATÓW I GMIN W 2006 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym kobiety	Z ogółem sektor		
			przemysłowy	usługowy	
				rynkowy	nierynkowy
Powiat nyski (dok.)					
<i>Gminy miejsko-wiejskie (dok.):</i>					
Otmuchów	1924	902	844	337	421
w tym miasto	1409	694	786	301	314
Paczków	2040	923	1008	325	525
w tym miasto	1607	771	855	303	441
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Kamiennik	224	110	–	85	105
Łambinowice	728	305	332	155	192
Pakosławice	331	160	44	84	106
Skoroszyce	700	407	191	62	143
Powiat olecki	9646	4497	4541	1967	2839
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Dobrodzień	1979	850	1313	282	360
w tym miasto	1406	644	858	263	275
Gorzów Śląski	767	348	335	123	206
w tym miasto	437	249	177	101	146
Olesno	3593	1865	1276	751	1455
w tym miasto	3349	1732	1252	724	1332
Praszka	2387	862	1395	545	429
w tym miasto	2147	768	1297	493	356
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Radłów	181	123	#	56	93
Rudniki	529	297	#	169	162
Zębowice	210	152	29	41	134
Powiat opolski	18069	8355	9760	3477	4137
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Niemodlin	1800	832	656	476	445
w tym miasto	1287	651	441	432	345
Ozimek	5538	2836	4162	765	602
w tym miasto	2912	991	1799	631	479
Prószków	1126	545	439	206	404
w tym miasto	655	362	181	126	306
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Chrzastowice	448	314	114	119	213
Dąbrowa	610	303	52	269	247
Dobrzeń Wielki	3498	1239	2070	667	719

^a Według faktycznego (stałego) miejsca pracy i rodzaju działalności.

TABL. 4(5). PRACUJĄCY^a WEDŁUG PŁCI, SEKTORÓW EKONOMICZNYCH, POWIATÓW I GMIN W 2006 R. (dok.)

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym kobiety	Z ogółem sektor		
			przemysłowy	usługowy	
				rynkowy	nierynkowy
Powiat opolski (dok.)					
<i>Gminy wiejskie (dok.):</i>					
Komprachcice	485	286	122	129	218
Lubniany	790	360	401	138	213
Murów	777	316	500	108	129
Popielów	433	255	89	40	208
Tarnów Opolski	1275	480	704	270	287
Tułowice	485	236	149	96	181
Turawa	804	353	302	194	271
Powiat prudnicki	8509	4657	3120	2092	2684
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Biała	876	444	252	185	344
w tym miasto	582	280	235	131	214
Głogówek	1649	831	520	483	473
w tym miasto	1255	641	451	446	331
Prudnik	5617	3211	2270	1387	1768
w tym miasto	5368	3090	2247	1352	1677
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Lubrza	367	171	78	37	99
Powiat strzelecki	10806	5135	4157	2589	3836
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Kolonowskie	739	291	482	117	133
w tym miasto	587	204	415	74	94
Leśnica	526	314	100	107	286
w tym miasto	362	253	#	91	233
Strzelce Opolskie	6022	2999	1915	1577	2476
w tym miasto	5267	2544	1676	1520	2044
Ujazd	658	329	347	105	185
w tym miasto	315	222	121	73	115
Zawadzkie	2249	811	1224	537	451
w tym miasto	1889	697	1161	316	382
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Izbicko	296	179	#	102	135
Jemielnica	316	212	#	44	170
Miasto na prawach powiatu – Opole	47829	23329	11809	20004	15834

^a Według faktycznego (stałego) miejsca pracy i rodzaju działalności.

TABL. 5(6). **WOLNE MIEJSCA PRACY^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI I SEKCJI**

Stan w dniu 31 XII

SEKCJE	2005			2006		
	ogółem	sektor		ogółem	sektor	
		publiczny	prywatny		publiczny	prywatny
OGÓŁEM	1163	326	837	2331	425	1906
w tym:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	14	2	12	24	8	16
Przemysł	607	89	518	1207	91	1116
w tym przetwórstwo przemysłowe	600	84	516	1199	84	1115
Budownictwo	111	1	110	383	–	383
Handel i naprawy ^Δ	63	–	63	127	4	123
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	45	8	37	93	16	77
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ ...	85	4	81	147	15	132
Edukacja	15	15	–	54	54	–
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	62	61	1	80	79	1
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	22	19	3	46	29	17

^a W jednostkach lokalnych.TABL. 6(7). **WOLNE I NOWO UTWORZONE MIEJSCA PRACY^a WEDŁUG POWIATÓW**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2005	2006
	miejsca pracy			
	wolne		nowo utworzone ^b	
WOJEWÓDZTWO	1163	2331	7399	7444
powiaty:				
Brzeski	45	80	584	776
Głubczycki	6	21	162	147
Kędzierzyńsko-kozielski	108	254	490	505
Kluczborski	21	93	469	442
Krapkowicki	143	167	561	1144
Namysłowski	29	47	194	140
Nyski	116	157	1058	832
Oleski	26	79	213	275
Opolski	141	386	977	626
Prudnicki	12	19	172	153
Strzelecki	76	74	238	316
Miasto na prawach powiatu – Opole	440	954	2281	2088

^a W jednostkach lokalnych. ^b W ciągu roku.

TABL. 7(8). **WOLNE MIEJSCA PRACY^a WEDŁUG WYBRANYCH ZAWODÓW I SEKCJI**

Stan w dniu 31 XII

SEKCJE LATA	Ogółem	W tym w zawodach				
		specjaliści	technicy i inny średni personel	pracownicy biurowi	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń
OGÓLEM	2005 1163	207	84	63	439	211
2006	2331	291	117	76	1011	504
w tym:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	2005 14	1	4	1	–	2
2006	24	4	1	–	–	11
Przemysł	2005 607	37	26	23	340	152
2006	1207	68	45	12	666	351
w tym przetwórstwo przemysłowe	2005 600	36	23	23	337	152
2006	1199	65	45	12	664	349
Budownictwo	2005 111	1	4	7	73	12
2006	383	4	9	3	282	27
Handel i naprawy ^A	2005 63	7	5	9	10	9
2006	127	12	10	22	38	12
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	2005 45	1	7	2	1	31
2006	93	2	3	–	3	85
Obsługa nieruchomości i firm ^A	2005 85	14	4	1	13	3
2006	147	13	8	7	15	7
Edukacja	2005 15	4	1	3	–	–
2006	54	30	2	1	3	1
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	2005 62	49	8	2	–	1
2006	80	57	15	3	–	–
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	2005 22	8	5	1	1	–
2006	46	13	9	3	2	10

^a W jednostkach lokalnych.

Bezrobocie rejestrowaneTABL. 1(9). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI ORAZ STOPA BEZROBOCIA**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006			
	w osobach		w % ogółem	2000=100	2005=100
OGÓLEM	69396	60058	100,0	86,7	86,5
mężczyźni	30671	24613	41,0	84,7	80,2
kobiety	38725	35445	59,0	88,1	91,5
z ogółem:					
Mieszkający na wsi	31557	27885	46,4	88,9	88,4
Niepełnosprawni	1744	1790	3,0	157,2	102,6
Posiadający prawo do zasiłku	9289	7732	12,9	57,1	83,2
Poprzednio pracujący	56091	48050	80,0	87,8	85,7
w tym zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1760	1348	2,2	26,0	76,6
Pozostający bez pracy powyżej 1 roku	33055	27938	46,5	97,4	61,4
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	18,7	16,3	x	x	x

TABL. 2(10). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2005	2006
	ogółem		w tym kobiety	
Nowo zarejestrowani ogółem	77016	78208	36637	38289
po raz: pierwszy	17183	15302	8758	7892
kolejny	59833	62906	27879	30397
z ogółem:				
Zamieszkali na wsi	31418	33464	14748	16198
Niepełnosprawni	1879	2209	844	1011
Nie posiadający prawa do zasiłku	60011	62594	29602	31796
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładów pracy	1275	1172	640	553
Dotychczas niepracujący	20260	19992	11462	11615
Wyrejestrowani ogółem	82173	87546	38876	41569
z ogółem:				
Bezrobotni, którzy podjęli pracę	36053	37261	16511	17025
Nie potwierdzili gotowości do pracy	27941	21897	12072	9274
Rozpoczęły szkolenie lub staż	7195	8596	4178	4986
Dobrowolnie zrezygnowali ze statusu bezrobotnego	4245	4889	2710	3120
Nabyli prawa emerytalne lub rentowe	599	508	330	301
Podjęli naukę	286	306	181	211

TABL. 3(11). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY, WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA ORAZ STAŻU PRACY W 2006 R.**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE o – ogółem m – w tym mężczyźni	Ogółem	Według czasu pozostawania bez pracy ^{1,2}					
		do 1 miesiąca	1–3	3–6	6–12	powyżej 12 mie- sięcy	
OGÓLEM	o	60058	5172	9632	8136	9180	27938
	m	24613	2830	4849	3368	3996	9570
Według wieku:							
24 lata i mniej	o	11811	1284	2842	2366	2179	3140
	m	4598	665	1325	926	814	868
25–34	o	15570	1439	2568	2223	2603	6737
	m	5202	753	1219	803	916	1511
35–44	o	11979	1012	1679	1452	1635	6201
	m	4307	512	822	520	718	1735
45–54	o	15812	1155	2034	1672	2176	8775
	m	7016	659	1054	769	1079	3455
55 lat i więcej	o	4886	282	509	423	587	3085
	m	3490	241	429	350	469	2001
Według poziomu wykształcenia:							
Wyższe	o	3218	333	722	599	565	999
	m	1143	135	277	192	196	343
Policealne i średnie zawodowe	o	12371	1053	2189	1908	2085	5136
	m	3774	463	897	608	652	1154
Średnie ogólnokształcące	o	4679	430	933	848	806	1662
	m	1141	153	283	215	200	290
Zasadnicze zawodowe	o	18306	1541	2757	2271	2713	9024
	m	8437	967	1618	1112	1395	3345
Gimnazjalne i niższe	o	21484	1815	3031	2510	3011	11117
	m	10118	1112	1774	1241	1553	4438
Według stażu pracy²:							
Bez stażu pracy	o	12008	944	2138	1887	1892	5147
	m	3920	452	881	660	668	1259
1 rok i mniej	o	6771	702	1202	902	1007	2958
	m	2409	331	522	314	357	885
1– 5	o	12208	1158	2061	1838	1916	5235
	m	5069	667	1096	825	804	1677
5–10	o	8196	714	1252	1070	1264	3896
	m	3137	388	650	418	507	1174
10–20	o	10820	848	1510	1187	1425	5850
	m	4302	476	802	467	655	1902
20–30	o	8263	662	1174	955	1292	4180
	m	4385	404	680	479	715	2107
30 lat i więcej	o	1792	144	295	297	384	672
	m	1391	112	218	205	290	566

1 / Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. 2 Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–3 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 1 miesiąc i 1 dzień do 3 miesięcy.

TABL. 4(12). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WYBRANYCH KATEGORII, POWIATÓW I GMIN W 2006 R.**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z ogółem			
		kobiety	nie posiadający prawa do zasiłku	długotrwale bezrobotni	zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy
WOJEWÓDZTWO	60058	35445	52326	39005	1348
Powiat brzeski	7927	4600	6556	5226	217
<i>Gminy miejskie:</i>					
Brzeg	3035	1704	2552	2007	87
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Grodków	1975	1194	1616	1320	57
w tym miasto	766	454	634	498	16
Lewin Brzeski	1177	708	954	767	31
w tym miasto	487	301	386	304	14
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Lubsza	798	427	648	528	16
Olszanka	383	245	316	255	6
Skarbimierz	559	322	470	349	20
Powiat głubczycki	3305	2030	3059	2357	88
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Baborów	356	222	332	235	9
w tym miasto	176	116	165	117	4
Głubczyce	1722	1051	1600	1264	39
w tym miasto	959	570	893	693	16
Kietrz	816	508	745	573	24
w tym miasto	467	289	425	322	8
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Branice	411	249	382	285	16
Powiat kędzierzyńsko-kozielski	4925	3133	4472	3245	56
<i>Gminy miejskie:</i>					
Kędzierzyn-Koźle	3418	2176	3073	2210	36
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Bierawa	400	261	370	273	5
Cisek	205	123	186	138	2
Pawłowiczki	391	242	369	269	2
Polska Cerekiew	207	131	283	138	6
Reńska Wieś	304	200	191	217	5
Powiat kluczborski	3731	2303	3364	2385	135
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Byczyna	741	496	669	495	23
w tym miasto	253	171	223	168	6

TABL. 4(12). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WYBRANYCH KATEGORII, POWIATÓW I GMIN W 2006 R. (cd.)**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z ogółem			
		kobiety	nie posiadający prawa do zasiłku	długo-trwale bezrobotni	zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy
Powiat kluczborski (dok.)					
<i>Gminy miejsko-wiejskie (dok.):</i>					
Kluczbork	1665	1018	1459	967	70
w tym miasto	1181	712	1017	658	53
Wolczyn	1124	663	1056	797	31
w tym miasto	460	270	429	317	15
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Lasowice Wielkie	201	126	180	126	11
Powiat krapkowicki	2644	1773	2381	1547	136
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Gogolin	486	322	441	289	21
w tym miasto	282	183	255	171	9
Krapkowice	1049	673	916	602	72
w tym miasto	811	511	701	452	59
Zdzieszowice	618	427	564	334	13
w tym miasto	471	322	427	252	10
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Strzeleczyki	320	217	300	208	20
Walce	171	134	160	114	10
Powiat namysłowski	3807	2340	3179	2644	98
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Namysłów	2079	1273	1673	1362	75
w tym miasto	1166	696	919	745	40
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Domaszowice	369	227	318	272	3
Pokój	517	301	451	362	10
Świerczów	357	226	316	279	3
Wilków	485	313	421	369	7
Powiat nyski	12488	6735	9954	7867	208
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Głuchołazy	2079	1100	1588	1234	51
w tym miasto	1220	651	913	697	28
Korfantów	932	463	773	614	5
w tym miasto	183	89	151	123	–
Nysa	4693	2624	3716	2908	102
w tym miasto	3558	1985	2843	2202	73

TABL. 4(12). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WYBRANYCH KATEGORII, POWIATÓW I GMIN W 2006 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z ogółem			
		kobiety	nie posiadający prawa do zasiłku	długo-trwale bezrobotni	zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy
Powiat nyski (dok.)					
<i>Gminy miejsko-wiejskie (dok.):</i>					
Otmuchów	1026	530	778	597	2
w tym miasto	336	171	241	187	–
Paczków	1545	837	1306	1099	44
w tym miasto	974	552	824	703	24
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Kamiennik	355	196	284	220	–
Łambinowice	857	452	736	585	3
Pakosławice	367	196	287	235	–
Skoroszyce	634	337	486	375	1
Powiat oleski	2368	1443	2093	1424	73
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Dobrodzień	241	152	215	127	7
w tym miasto	95	59	86	54	2
Gorzów Śląski	242	147	210	141	12
w tym miasto	83	47	72	48	–
Olesno	531	324	482	301	16
w tym miasto	329	193	296	188	10
Praszka	808	522	716	531	24
w tym miasto	560	380	500	363	16
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Radłów	145	81	132	96	4
Rudniki	310	157	257	176	10
Zębowice	91	60	81	52	–
Powiat opolski	5812	3606	5360	3883	40
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Niemodlin	1049	624	946	677	11
w tym miasto	555	325	498	351	3
Ozimek	529	329	462	252	3
w tym miasto	287	178	244	123	2
Prószków	286	184	260	195	1
w tym miasto	92	61	83	60	–
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Chrzastowice	236	157	215	147	1
Dąbrowa	510	309	476	354	5
Dobrzeń Wielki	520	335	489	350	3

TABL. 4(12). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WYBRANYCH KATEGORII, POWIATÓW I GMIN W 2006 R. (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z ogółem			
		kobiety	nie posiadający prawa do zasiłku	długo-trwale bezrobotni	zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy
Powiat opolski (dok.)					
<i>Gminy wiejskie (dok.):</i>					
Komprachcice	442	269	417	312	1
Łubniany	311	197	294	215	–
Murów	302	177	288	221	1
Popielów	437	249	401	307	2
Tarnów Opolski	439	297	409	314	6
Tułowice	369	238	348	265	4
Turawa	382	241	355	274	2
Powiat prudnicki	4141	2153	3750	2723	122
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Biała	559	340	517	397	11
w tym miasto	195	113	157	133	5
Głogówek	828	486	769	563	33
w tym miasto	444	258	391	320	18
Prudnik	2432	1166	2274	1563	70
w tym miasto	1938	916	1771	1244	60
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Lubrza	322	161	190	200	8
Powiat strzelecki	3105	1938	2866	1906	152
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>					
Kolonowskie	184	116	172	111	6
w tym miasto	114	69	107	69	4
Leśnica	284	195	270	175	8
w tym miasto	107	81	102	69	3
Strzelce Opolskie	1461	883	1333	918	81
w tym miasto	958	564	870	593	47
Ujazd	266	180	247	164	10
w tym miasto	90	56	82	51	3
Zawadzkie	485	294	443	262	21
w tym miasto	318	193	286	172	9
<i>Gminy wiejskie:</i>					
Izbicko	193	117	183	123	14
Jemielnica	232	153	218	153	12
Miasto na prawach powiatu – Opole	5805	3391	5292	3798	23

TABL. 5(13). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POWIATÓW I GMIN W 2006 R.

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W wieku				
		24 lata i mniej	25–34	35–44	45–54	55 lat i więcej
WOJEWÓDZTWO	60058	11811	15570	11979	15812	4886
Powiat brzeski	7927	1446	2064	1606	2188	623
<i>Gminy miejskie:</i>						
Brzeg	3035	467	756	611	937	264
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Grodków	1975	396	544	406	479	150
w tym miasto	766	138	198	158	222	50
Lewin Brzeski	1177	228	334	230	300	85
w tym miasto	487	98	136	93	123	37
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Lubsza	798	170	182	152	231	63
Olszanka	383	92	92	77	99	23
Skarbimierz	559	93	156	130	142	38
Powiat głubczycki	3305	815	801	646	785	258
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Baborów	356	108	68	83	76	21
w tym miasto	176	57	28	40	41	10
Głubczyce	1722	397	412	325	429	159
w tym miasto	959	208	231	182	250	88
Kietrz	816	192	213	172	191	48
w tym miasto	467	98	127	107	111	24
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Branice	411	118	108	66	89	30
Powiat kędzierzyńsko-kozielski	4925	902	1200	1004	1406	413
<i>Gminy miejskie:</i>						
Kędzierzyn-Koźle	3418	572	879	678	993	296
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Bierawa	400	79	84	90	127	20
Cisek	205	48	48	42	45	22
Pawłowiczki	391	86	91	80	108	26
Polska Cerekiew	207	46	40	41	56	24
Reńska Wieś	304	71	58	73	77	25
Powiat kluczborski	3731	728	949	788	970	296
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Byczyna	741	165	169	159	192	56
w tym miasto	253	53	62	48	67	23

TABL. 5(13). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POWIATÓW
I GMIN W 2006 R. (cd.)**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W wieku				
		24 lata i mniej	25–34	35–44	45–54	55 lat i więcej
Powiat kluczborski (dok.)						
<i>Gminy miejsko-wiejskie (dok.):</i>						
Kluczbork	1665	306	445	324	450	140
w tym miasto	1181	208	304	221	340	108
Wolczyn	1124	218	284	258	275	89
w tym miasto	460	84	111	125	107	33
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Lasowice Wielkie	201	39	51	47	53	11
Powiat krapkowicki	2644	543	686	553	660	202
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Gogolin	486	95	124	112	122	33
w tym miasto	282	48	69	67	80	18
Krapkowice	1049	192	267	213	283	94
w tym miasto	811	141	211	153	225	81
Zdzieszowice	618	143	174	107	153	41
w tym miasto	471	109	133	73	119	37
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Strzeleczyki	320	75	84	80	61	20
Walce	171	38	37	41	41	14
Powiat namysłowski	3807	757	1007	785	955	303
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Namysłów	2079	409	525	421	545	179
w tym miasto	1166	219	265	226	341	115
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Domaszowice	369	86	108	65	88	22
Pokój	517	117	149	103	107	41
Świerczów	357	61	103	85	82	26
Wilków	485	84	122	111	133	35
Powiat nyski	12488	2265	3365	2530	3404	924
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Glucholazy	2079	383	564	452	548	132
w tym miasto	1220	214	318	271	336	81
Korfantów	932	207	252	197	221	55
w tym miasto	183	38	49	42	42	12
Nysa	4693	737	1258	932	1407	359
w tym miasto	3558	560	929	686	1111	272

TABL. 5(13). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POWIATÓW
I GMIN W 2006 R. (cd.)**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W wieku				
		24 lata i mniej	25–34	35–44	45–54	55 lat i więcej
Powiat nyski (dok.)						
<i>Gminy miejsko-wiejskie (dok.):</i>						
Otmuchów	1026	193	274	205	277	77
w tym miasto	336	54	96	52	100	34
Paczków	1545	295	416	312	409	113
w tym miasto	974	185	257	200	274	58
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Kamiennik	355	84	96	71	75	29
Łambinowice	857	146	216	176	236	83
Pakosławice	367	85	114	67	74	27
Skoroszyce	634	135	175	118	157	49
Powiat oleski	2368	586	582	405	593	202
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Dobrodzień	241	64	50	35	70	22
w tym miasto	95	21	18	12	32	12
Gorzów Śląski	242	59	64	40	57	22
w tym miasto	83	19	24	12	23	5
Olesno	531	123	123	111	132	42
w tym miasto	329	63	76	73	92	25
Praszka	808	184	210	127	215	72
w tym miasto	560	115	139	92	164	50
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Radłów	145	47	27	24	34	13
Rudniki	310	96	82	48	61	23
Zębowice	91	13	26	20	24	8
Powiat opolski	5812	1151	1613	1197	1409	442
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Niemodlin	1049	216	272	200	263	98
w tym miasto	555	113	130	108	154	50
Ozimek	529	119	177	85	109	39
w tym miasto	287	66	104	45	53	19
Prószków	286	49	80	52	85	20
w tym miasto	92	17	23	15	30	7
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Chrzastowice	236	44	67	61	46	18
Dąbrowa	510	104	132	106	132	36
Dobrzeń Wielki	520	99	136	135	114	36

TABL. 5(13). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POWIATÓW I GMIN W 2006 R. (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W wieku				
		24 lata i mniej	25–34	35–44	45–54	55 lat i więcej
Powiat opolski (dok.)						
<i>Gminy wiejskie (dok.):</i>						
Komprachcice	442	76	138	89	99	40
Łubniany	311	62	82	67	76	24
Murów	302	57	71	74	77	23
Popielów	437	100	116	81	103	37
Tarnów Opolski	439	81	120	97	116	25
Tułowice	369	69	112	71	98	19
Turawa	382	75	110	79	91	27
Powiat prudnicki	4141	962	989	795	1019	376
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Biała	559	120	122	128	141	48
w tym miasto	195	42	44	45	39	25
Głogówek	828	225	196	174	179	54
w tym miasto	444	97	119	96	103	29
Prudnik	2432	541	581	431	638	241
w tym miasto	1938	417	456	366	508	191
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Lubrza	322	76	90	62	61	33
Powiat strzelecki	3105	777	716	624	765	223
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Kolonowskie	184	48	49	36	43	8
w tym miasto	114	29	30	24	26	5
Leśnica	284	80	71	63	53	17
w tym miasto	107	26	37	19	20	5
Strzelce Opolskie	1461	328	341	262	395	135
w tym miasto	958	206	225	146	284	97
Ujazd	266	79	57	67	47	16
w tym miasto	90	22	26	16	18	8
Zawadzkie	485	139	122	96	101	27
w tym miasto	318	90	73	63	73	19
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Izbicko	193	47	37	48	51	10
Jemielnica	232	56	39	52	75	10
Miasto na prawach powiatu – Opole	5805	879	1598	1046	1658	624

TABL. 6(14). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, POWIATÓW I GMIN W 2006 R.**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z wykształceniem				
		wyższym	police- alnym i średnim zawodo- wym	średnim ogólno- kształcą- cym	zasadni- czym zawodo- wym	gimna- zjalnym, podsta- wowym i niepeł- nym podsta- wowym
WOJEWÓDZTWO	60058	3218	12371	4679	18306	21484
Powiat brzeski	7927	322	2094	416	2542	2553
<i>Gminy miejskie:</i>						
Brzeg	3035	183	903	182	886	881
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Grodków	1975	55	513	111	616	680
w tym miasto	766	30	232	47	243	214
Lewin Brzeski	1177	29	237	47	430	434
w tym miasto	487	16	110	29	159	173
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Lubsza	798	28	196	30	281	263
Olszanka	383	8	98	22	141	114
Skarbimierz	559	19	147	24	188	181
Powiat głubczycki	3305	86	626	316	1040	1237
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Baborów	356	7	73	37	129	110
w tym miasto	176	4	35	24	61	52
Głubczyce	1722	53	346	165	461	697
w tym miasto	959	37	191	120	242	369
Kietrz	816	19	117	85	305	290
w tym miasto	467	16	69	58	169	155
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Branice	411	7	90	29	145	140
Powiat kędzierzyńsko-kozielski	4925	223	927	306	1422	2047
<i>Gminy miejskie:</i>						
Kędzierzyn-Koźle	3418	178	675	233	934	1398
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Bierawa	400	14	62	24	132	168
Cisek	205	4	39	10	73	79
Pawłowiczki	391	11	66	18	124	172
Polska Cerekiew	207	8	28	5	52	114
Reńska Wieś	304	8	57	16	107	116
Powiat kluczborski	3731	157	864	235	1019	1456
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Byczyna	741	24	166	33	210	308
w tym miasto	253	14	71	16	67	85

TABL. 6(14). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, POWIATÓW I GMIN W 2006 R. (cd.)**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z wykształceniem				
		wyższym	policealnym i średnim zawodowym	średnim ogólnokształcącym	zasadniczym zawodowym	gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym
Powiat kluczborski (dok.)						
<i>Gminy miejsko-wiejskie (dok.):</i>						
Kluczbork	1665	93	453	136	419	564
w tym miasto	1181	76	352	107	278	368
Wolczyn	1124	35	213	58	319	499
w tym miasto	460	22	99	34	114	191
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Lasowice Wielkie	201	5	32	8	71	85
Powiat krapkowicki	2644	132	388	224	776	1124
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Gogolin	486	16	52	42	160	216
w tym miasto	282	8	32	21	89	132
Krapkowice	1049	59	192	81	284	433
w tym miasto	811	52	156	69	200	334
Zdzieszowice	618	39	78	58	169	274
w tym miasto	471	31	62	44	125	209
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Strzeleczyki	320	13	39	29	99	140
Walce	171	5	27	14	64	61
Powiat namysłowski	3807	136	759	305	1290	1317
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Namysłów	2079	90	489	185	688	627
w tym miasto	1166	69	314	123	366	294
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Domaszowice	369	13	67	23	138	128
Pokój	517	10	74	37	195	201
Świerczów	357	7	75	18	105	152
Wilków	485	16	54	42	164	209
Powiat nyski	12488	557	2559	912	3995	4465
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Głucholazy	2079	69	416	140	646	808
w tym miasto	1220	43	266	95	357	459
Korfantów	932	21	140	51	345	375
w tym miasto	183	6	46	13	63	55
Nysa	4693	318	1228	368	1360	1419
w tym miasto	3558	281	986	311	983	997

TABL. 6(14). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, POWIATÓW I GMIN W 2006 R. (cd.)**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z wykształceniem				
		wyższym	policealnym i średnim zawodowym	średnim ogólnokształcącym	zasadniczym zawodowym	gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym
Powiat nyski (dok.)						
<i>Gminy miejsko-wiejskie (dok.):</i>						
Otmuchów	1026	36	195	86	366	343
w tym miasto	336	19	63	37	121	96
Paczków	1545	43	188	163	550	601
w tym miasto	974	28	132	111	337	366
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Kamiennik	355	12	58	30	118	137
Łambinowice	857	27	129	35	260	406
Pakosławice	367	15	77	21	143	111
Skoroszyce	634	16	128	18	207	265
Powiat oleski	2368	175	563	228	715	687
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Dobrodzień	241	15	53	23	72	78
w tym miasto	95	8	19	11	27	30
Gorzów Śląski	242	15	49	18	74	86
w tym miasto	83	8	22	8	24	21
Olesno	531	39	126	39	177	150
w tym miasto	329	30	84	25	100	90
Praszka	808	71	224	99	222	192
w tym miasto	560	50	159	79	147	125
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Radłów	145	4	21	6	52	62
Rudniki	310	28	77	38	85	82
Zębówce	91	3	13	5	33	37
Powiat opolski	5812	296	1093	448	2064	1911
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Niemodlin	1049	58	210	85	313	383
w tym miasto	555	35	121	53	153	193
Ozimek	529	44	108	56	155	166
w tym miasto	287	31	64	37	74	81
Prószków	286	10	58	21	114	83
w tym miasto	92	3	19	12	29	29
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Chrzastowice	236	12	58	14	78	74
Dąbrowa	510	19	106	31	184	170
Dobrzeń Wielki	520	32	92	46	200	150

TABL. 6(14). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, POWIATÓW I GMIN W 2006 R. (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z wykształceniem				
		wyższym	police- alnym i średnim zawodo- wym	średnim ogólno- kształcą- cym	zasadni- czym zawodo- wym	gimna- zjalnym, podsta- wowym i niepeł- nym podsta- wowym
Powiat opolski (dok.)						
<i>Gminy wiejskie (dok.):</i>						
Komprachcice	442	28	101	34	157	122
Lubniany	311	15	35	16	136	109
Murów	302	4	35	18	117	128
Popielów	437	17	77	31	162	150
Tarnów Opolski	439	17	79	35	187	121
Tułowice	369	25	75	30	112	127
Turawa	382	15	59	31	149	128
Powiat prudnicki	4141	184	714	348	1286	1609
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Biała	559	12	67	30	188	262
w tym miasto	195	4	28	16	58	89
Głogówek	828	26	128	62	287	325
w tym miasto	444	19	67	23	155	180
Prudnik	2432	124	472	224	715	897
w tym miasto	1938	106	382	181	554	715
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Lubrza	322	22	47	32	96	125
Powiat strzelecki	3105	128	544	232	865	1336
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>						
Kolonowskie	184	9	28	17	57	73
w tym miasto	114	2	16	11	36	49
Leśnica	284	7	43	18	104	112
w tym miasto	107	3	17	7	31	49
Strzelce Opolskie	1461	68	270	101	353	669
w tym miasto	958	54	182	71	200	451
Ujazd	266	5	57	8	84	112
w tym miasto	90	4	15	4	32	35
Zawadzkie	485	28	87	52	130	188
w tym miasto	318	21	53	32	74	138
<i>Gminy wiejskie:</i>						
Izbicko	193	5	31	12	65	80
Jemielnica	232	6	28	24	72	102
Miasto na prawach powiatu – Opole	5805	822	1240	709	1292	1742

TABL. 7(15). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG STAŻU PRACY, POWIATÓW I GMIN W 2006 R.**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Ze stażem pracy ^a						Bez stażu pracy
		1 rok i mniej	1-5	5-10	10-20	20-30	powyżej 30 lat	
WOJEWÓDZTWO	60058	6771	12208	8196	10820	8263	1792	12008
Powiat brzeski	7927	835	1654	1134	1417	1033	169	1685
<i>Gminy miejskie:</i>								
Brzeg	3035	329	554	381	557	466	76	672
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>								
Grodków	1975	192	486	335	355	234	36	337
w tym miasto	766	70	190	130	145	108	15	108
Lewin Brzeski	1177	123	258	176	221	131	25	243
w tym miasto	487	58	114	68	94	61	7	85
<i>Gminy wiejskie:</i>								
Lubsza	798	92	156	104	133	106	16	191
Olszanka	383	40	76	49	58	47	6	107
Skarbimierz	559	59	124	89	93	49	10	135
Powiat głubczycki	3305	342	702	451	603	412	72	723
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>								
Baborów	356	25	73	59	76	40	9	74
w tym miasto	176	13	31	26	38	20	7	41
Głubczyce	1722	186	368	206	299	221	39	403
w tym miasto	959	93	202	121	169	134	28	212
Kietrz	816	82	178	132	169	103	8	144
w tym miasto	467	41	105	85	105	57	4	70
<i>Gminy wiejskie:</i>								
Branice	411	49	83	54	59	48	16	102
Powiat kędzierzyńsko-kozielski	4925	562	1007	606	856	657	173	1064
<i>Gminy miejskie:</i>								
Kędzierzyn-Koźle	3418	420	722	417	582	467	110	700
<i>Gminy wiejskie:</i>								
Bierawa	400	41	78	53	74	56	14	84
Cisek	205	15	43	27	28	24	7	61
Pawłowiczki	391	40	85	42	60	52	16	96
Polska Cerekiew	207	24	32	22	42	24	11	52
Reńska Wieś	304	22	47	45	70	34	15	71
Powiat kluczborski	3731	591	724	504	628	441	72	771
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>								
Byczyna	741	123	140	91	118	74	13	182
w tym miasto	253	47	56	27	44	22	7	50

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1-5 uwzględniono osoby, które pracowały 1 rok i 1 dzień do 5 lat.

TABL. 7(15). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG STAŻU PRACY, POWIATÓW I GMIN W 2006 R. (cd.)**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Ze stażem pracy ^a						Bez stażu pracy
		1 rok i mniej	1-5	5-10	10-20	20-30	powyżej 30 lat	
Powiat kluczborski (dok.)								
<i>Gminy miejsko-wiejskie (dok.):</i>								
Kluczbork	1665	253	323	226	296	233	42	292
w tym miasto	1181	178	216	153	222	186	36	190
Wolczyn	1124	188	221	160	182	106	11	256
w tym miasto	460	66	95	66	87	42	5	99
<i>Gminy wiejskie:</i>								
Lasowice Wielkie	201	27	40	27	32	28	6	41
Powiat krapkowicki	2644	320	518	347	471	355	78	555
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>								
Gogolin	486	63	100	69	95	68	13	78
w tym miasto	282	38	60	40	51	45	7	41
Krapkowice	1049	124	202	139	184	174	47	179
w tym miasto	811	94	158	105	136	147	36	135
Zdzieszowice	618	85	129	71	96	62	10	165
w tym miasto	471	70	97	49	73	49	8	125
<i>Gminy wiejskie:</i>								
Strzeleczyki	320	30	67	44	63	28	5	83
Walce	171	18	20	24	33	23	3	50
Powiat namysłowski	3807	512	814	607	635	472	86	681
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>								
Namysłów	2079	256	433	331	357	286	66	350
w tym miasto	1166	135	237	184	222	173	49	166
<i>Gminy wiejskie:</i>								
Domaszowice	369	72	79	51	59	28	4	76
Pokój	517	62	122	87	80	65	8	93
Świerczów	357	46	78	60	54	38	3	78
Wilków	485	76	102	78	85	55	5	84
Powiat nyski	12488	1445	2557	1744	2304	1864	378	2196
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>								
Gluchołazy	2079	292	417	277	385	296	57	355
w tym miasto	1220	186	230	172	228	183	38	183
Korfantów	932	78	206	157	200	109	27	155
w tym miasto	183	15	48	26	41	22	6	25
Nysa	4693	505	933	606	909	792	182	766
w tym miasto	3558	388	673	440	704	617	148	588

^a Przedziały zostały dokonane prawostronnie, np. w przedziale 1-5 uwzględniono osoby, które pracowały 1 rok i 1 dzień do 5 lat.

TABL. 7(15). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG STAŻU PRACY, POWIATÓW I GMIN W 2006 R. (cd.)**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Ze stażem pracy ^a						Bez stażu pracy
		1 rok i mniej	1-5	5-10	10-20	20-30	powyżej 30 lat	
Powiat nyski (dok.)								
<i>Gminy miejsko-wiejskie (dok.):</i>								
Otmuchów	1026	117	221	171	183	145	25	164
w tym miasto	336	32	74	47	64	64	14	41
Paczków	1545	232	315	222	223	220	44	289
w tym miasto	974	141	193	136	143	142	30	189
<i>Gminy wiejskie:</i>								
Kamiennik	355	45	67	50	62	34	3	94
Łambinowice	857	76	155	123	161	122	20	200
Pakosławice	367	42	86	51	72	42	9	65
Skoroszyce	634	58	157	87	109	104	11	108
Powiat oleski	2368	222	503	317	423	304	73	526
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>								
Dobrodzień	241	24	44	30	39	44	7	53
w tym miasto	95	10	14	16	17	22	1	15
Gorzów Śląski	242	23	50	32	47	28	11	51
w tym miasto	83	7	20	11	17	10	3	15
Olesno	531	46	116	72	94	62	18	123
w tym miasto	329	23	80	40	64	44	11	67
Praszka	808	86	188	101	143	99	22	169
w tym miasto	560	61	118	71	100	81	17	112
<i>Gminy wiejskie:</i>								
Radłów	145	7	30	20	24	25	6	33
Rudniki	310	29	65	43	51	36	7	79
Zębowice	91	7	10	19	25	10	2	18
Powiat opolski	5812	546	1199	823	1230	806	194	1014
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>								
Niemodlin	1049	66	230	138	221	142	28	224
w tym miasto	555	34	123	67	111	89	16	115
Ozimek	529	65	114	87	94	73	18	78
w tym miasto	287	40	57	48	55	33	10	44
Prószków	286	26	46	41	67	42	16	48
w tym miasto	92	10	16	8	21	16	6	15
<i>Gminy wiejskie:</i>								
Chrzastowice	236	8	57	40	46	28	13	44
Dąbrowa	510	62	95	71	114	67	11	90
Dobrzeń Wielki	520	45	95	89	119	65	16	91

^a Przedziały zostały dokonane prawostronnie, np. w przedziale 1-5 uwzględniono osoby, które pracowały 1 rok i 1 dzień do 5 lat.

TABL. 7(15). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG STAŻU PRACY, POWIATÓW I GMIN W 2006 R. (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Ze stażem pracy ^a						Bez stażu pracy
		1 rok i mniej	1–5	5–10	10–20	20–30	powyżej 30 lat	
Powiat opolski (dok.)								
<i>Gminy wiejskie (dok.):</i>								
Komprachcice	442	49	88	64	104	52	15	70
Łubniany	311	26	71	41	67	47	14	45
Murów	302	22	64	42	68	38	11	57
Popielów	437	53	89	49	85	46	18	97
Tarnów Opolski	439	41	89	59	112	66	14	58
Tułowice	369	39	82	37	66	82	6	57
Turawa	382	44	79	65	67	58	14	55
Powiat prudnicki	4141	476	850	519	700	551	145	900
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>								
Biała	559	52	122	77	103	63	22	120
w tym miasto	195	12	43	29	37	21	10	43
Głogówek	828	99	171	108	142	91	17	200
w tym miasto	444	50	99	57	75	58	8	97
Prudnik	2432	276	487	293	401	371	89	515
w tym miasto	1938	215	384	244	319	304	73	399
<i>Gminy wiejskie:</i>								
Lubrza	322	49	70	41	54	26	17	65
Powiat strzelecki	3105	248	629	407	472	375	91	883
<i>Gminy miejsko-wiejskie:</i>								
Kolonowskie	184	9	39	27	25	27	5	52
w tym miasto	114	6	23	18	11	19	3	34
Leśnica	284	19	60	38	34	26	5	102
w tym miasto	107	11	21	14	14	9	–	38
Strzelce Opolskie	1461	121	284	188	220	202	53	393
w tym miasto	958	85	181	120	137	153	40	242
Ujazd	266	26	52	41	39	16	8	84
w tym miasto	90	10	19	16	12	8	5	20
Zawadzkie	485	46	103	60	75	56	8	137
w tym miasto	318	37	71	32	51	40	5	82
<i>Gminy wiejskie:</i>								
Izbicko	193	12	46	22	33	22	4	54
Jemielnica	232	15	45	31	46	26	8	61
Miasto na prawach powiatu – Opole	5805	672	1051	737	1081	993	261	1010

a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–5 uwzględniono osoby, które pracowały 1 rok i 1 dzień do 5 lat.

TABL. 8(16). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY WEDŁUG POWIATÓW W 2006 R.**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE o – ogółem k – w tym kobiety	Ogółem	Z ogółem					
		do 25 roku życia	do 27 roku życia, którzy ukończy- li szkołę wyższą	powyżej 50 roku życia	długo- trwale bezro- botni	bez kwali- fikacji zawodo- wych	
WOJEWÓDZTWO	o	60058	11811	448	12670	39005	20481
	k	35445	7213	286	5570	24540	12147
powiaty:							
Brzeski	o	7927	1446	37	1723	5226	1686
	k	4600	867	22	771	3219	984
Głubczycki	o	3305	815	15	646	2357	943
	k	2030	525	9	298	1540	592
Kędzierzyńsko-kozielski	o	4925	902	36	1087	3245	1775
	k	3133	605	28	519	2187	1150
Kluczborski	o	3731	728	27	750	2385	1419
	k	2303	489	16	344	1564	880
Krapkowicki	o	2644	543	28	519	1547	1093
	k	1773	366	19	252	1132	711
Namysłowski	o	3807	757	14	753	2644	1130
	k	2340	434	12	344	1770	678
Nyski	o	12488	2265	90	2573	7867	4653
	k	6735	1278	63	1020	4586	2500
Oleski	o	2368	586	35	516	1424	586
	k	1443	374	22	234	902	381
Opolski	o	5812	1151	46	1127	3883	2028
	k	3606	693	26	497	2600	1276
Prudnicki	o	4141	962	24	869	2723	1583
	k	2153	537	14	298	1440	779
Strzelecki	o	3105	777	19	588	1906	1446
	k	1938	513	13	274	1287	878
Miasto na prawach powiatu – Opole	o	5805	879	77	1519	3798	2139
	k	3391	532	42	719	2313	1338

WynagrodzeniaTABL. 1(17). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG STANOWISK I SEKCJI**

SEKCJE	2005		2006			
	ogółem		na stanowiskach		2006= =100	2005= =100
			robotni- czych	nierobot- niczych		
w złotych						
OGÓŁEM	2249,89	2367,74	1773,60	3030,19	130,7	105,2
w tym:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo ...	2202,35	2331,36	1711,18	3517,45	138,0	105,9
Przemysł	2243,52	2370,53	1969,44	3758,68	127,0	105,7
Budownictwo	1777,92	2024,25	1676,81	3271,41	121,9	113,9
Handel i naprawy ^Δ	1885,75	2007,16	1465,40	2870,47	129,9	106,4
Hotele i restauracje	1268,12	1288,45	1091,25	2067,75	121,3	101,6
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	2292,20	2152,22	1914,65	2710,07	104,8	93,9
Pośrednictwo finansowe	3447,98	3600,84	2081,94	3641,23	134,5	104,4
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	1870,03	1864,49	1299,99	2666,95	110,0	99,7
Edukacja	2420,69	2524,77	1376,09	2854,97	137,6	104,3
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	1977,82	2181,36	1510,06	2394,30	148,0	110,3
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	2091,16	2167,17	1761,47	2484,19	124,4	103,6

TABL. 2(18). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI I SEKCJI**

SEKCJE	2005			2006		
	ogółem	sektor		ogółem	sektor	
		publi- czny	pry- watny		publi- czny	pry- watny
w złotych						
OGÓŁEM	2249,89	2516,47	2021,63	2367,74	2678,43	2112,73
w tym:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo ...	2202,35	3082,50	1722,52	2331,36	3086,53	1899,56
Przemysł	2243,52	2851,69	2096,95	2370,53	3052,05	2206,35
Budownictwo	1777,92	2099,68	1768,95	2024,25	2454,61	2015,69
Handel i naprawy ^Δ	1885,75	2454,17	1883,95	2007,16	2460,16	2005,78
Hotele i restauracje	1268,12	1960,67	1149,46	1288,45	2079,46	1163,92
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	2292,20	2245,08	2338,04	2152,22	2428,05	2024,55
Pośrednictwo finansowe	3447,98	4273,18	3146,48	3600,84	4537,03	3301,35
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	1870,03	2381,25	1750,22	1864,49	2546,82	1713,61
Edukacja	2420,69	2405,99	3836,05	2524,77	2510,93	3758,83
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	1977,82	2020,94	1646,41	2181,36	2240,49	1745,29
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	2091,16	2131,88	1919,64	2167,17	2237,68	1893,23

TABL. 3(19). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG SEKCJI I POWIATÓW W 2006 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym					
		rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	przemysł	budownictwo	handel i naprawy ^Δ	transport, gospodarka magnazynowa i łączność	ochrona zdrowia i pomoc społeczna

W ZŁOTYCH

WOJEWÓDZTWO	2367,74	2331,36	2370,53	2024,25	2007,16	2152,22	2181,36
powiaty:							
Brzeski	2109,13	2313,28	2097,36	1542,56	1578,06	1787,90	1931,31
Głubczycki	2148,49	2450,40	2039,50	2028,09	1541,77	#	1894,46
Kędzierzyńsko-kozielski	2636,85	2740,80	2754,61	2527,60	3064,92	2522,07	2287,70
Kluczborski	2167,54	2067,18	2244,64	1621,04	1423,51	1711,07	1922,26
Krapkowicki	2931,64	1756,60	3367,11	2228,01	1852,96	2505,74	2130,72
Namysłowski	2180,72	1948,64	2017,76	#	1446,10	#	2200,85
Nyski	2050,28	1805,63	1847,61	1740,18	1474,14	1797,14	2201,02
Oleski	2159,31	2453,42	2185,19	1193,74	1646,25	1827,05	1847,32
Opolski	2210,40	3002,47	2220,69	1865,47	1787,40	1936,09	2010,64
Prudnicki	2032,48	2319,08	1674,01	#	1589,72	1718,25	1891,50
Strzelecki	2221,78	3171,84	2085,57	1844,16	1662,12	1913,75	1900,88
Miasto na prawach powiatu – Opole	2595,37	2965,89	2557,52	2172,42	2301,32	2306,66	2484,97

2005=100

WOJEWÓDZTWO	105,2	105,9	105,7	113,9	106,4	93,9	110,3
powiaty:							
Brzeski	104,4	106,0	105,1	112,7	107,6	96,0	104,9
Głubczycki	107,9	107,5	114,0	118,5	107,5	x	102,8
Kędzierzyńsko-kozielski	110,4	114,7	112,7	114,1	111,6	110,3	113,7
Kluczborski	107,2	103,6	109,1	108,2	107,4	99,6	109,5
Krapkowicki	105,1	111,4	105,2	133,4	98,4	92,7	113,9
Namysłowski	99,5	101,2	88,6	x	101,0	x	109,2
Nyski	105,7	107,5	104,9	115,7	105,1	91,2	113,2
Oleski	106,1	107,3	106,1	102,8	100,8	x	108,4
Opolski	100,9	105,4	99,9	110,1	97,1	102,0	101,9
Prudnicki	106,4	104,2	109,3	x	97,7	107,5	109,3
Strzelecki	105,6	102,0	109,2	114,7	96,5	94,2	101,6
Miasto na prawach powiatu – Opole	105,0	96,3	106,6	109,8	111,0	90,1	113,8

*Aktywność ekonomiczna ludności*TABL. 1(20). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT
I WIĘCEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006			
	kwartały				
	IV	I	II	III	IV
Ludność w tys.	741	773	802	760	773
W tym mężczyźni	352	379	398	362	357
Aktywni zawodowo	399	401	435	401	403
W tym mężczyźni	215	227	255	231	222
Pracujący	338	350	382	341	349
w tym mężczyźni	187	201	223	199	199
Bezrobotni	61	50	53	60	54
w tym mężczyźni	27	25	32	31	24
Bierni zawodowo	342	373	367	358	370
W tym mężczyźni	137	152	144	131	135
Współczynnik aktywności zawodowej w %	53,8	51,9	54,2	52,8	52,1
Wskaźnik zatrudnienia w %	45,6	45,3	47,6	44,9	45,1
Stopa bezrobocia w %	15,3	12,5	12,2	15,0	13,4

TABL. 2(21). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT
I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
W IV KWARTALE 2006 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodo- wo
		razem	pracujący	bezro- botni	
OGÓLEM w tys.	773	403	349	54	370
z wykształceniem:					
Wyższym	93	74	68	.	19
Policealnym i średnim zawodo- wym	177	111	95	15	67
Średnim ogólnokształcącym	69	28	24	.	41
Zasadniczym zawodowym	214	143	124	19	71
Gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego	220	48	37	11	172

Warunki pracy. Wypadki przy pracyTABL. 1(22) **ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA WEDŁUG SEKCJI**

Stan w dniu 31 XII

SEKCJE LATA	Ogółem		W tym zagrożenie związane				
			ze środowiskiem pracy		z uciążliwością pracy		
	razem	w tym przez jedną grupę czyn- ników	razem	w tym przez jedną grupę czyn- ników	razem	w tym przez jedną grupę czyn- ników	
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości							
OGÓLEM	2005	143,9	125,2	74,6	59,5	57,4	54,8
	2006	156,7	134,6	75,2	59,8	68,6	64,7
w tym:							
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	2005	156,7	126,9	79,8	56,2	49,1	45,8
	2006	151,3	120,0	69,9	48,9	49,9	44,4
Przemysł	2005	184,7	162,7	102,8	82,3	66,3	66,1
	2006	185,5	163,6	95,4	77,6	74,9	73,9
Budownictwo	2005	118,9	99,1	66,8	48,7	41,2	39,8
	2006	217,5	176,1	155,7	119,6	48,1	44,4
Handel i naprawy ^Δ	2005	37,9	34,3	25,4	23,2	9,7	8,5
	2006	36,7	35,1	17,4	16,0	16,2	15,9
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	2005	189,9	154,6	12,7	3,5	167,5	142,6
	2006	270,7	202,1	40,4	19,9	212,6	173,9
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	2005	34,9	34,9	26,2	26,2	8,7	8,7
	2006	51,7	51,7	25,8	25,8	25,8	25,8
Edukacja	2005	3,2	0,8	3,2	0,8	–	–
	2006	5,4	5,4	3,1	3,1	–	–
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	2005	42,2	40,0	40,1	37,9	2,1	2,1
	2006	43,7	40,3	21,3	17,9	22,4	22,4
Działalność usługowa komu- nalna, społeczna i indywi- dualna, pozostała	2005	159,7	121,4	30,0	21,7	107,2	80,2
	2006	166,2	146,7	33,7	28,4	101,0	90,6

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.

TABL. 2(23). ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA WEDŁUG POWIATÓW

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Zagrożenia związane		
		ze środowiskiem pracy	z uciążliwością pracy	z czynnikami mechanicznymi
WOJEWÓDZTWO	2005 15528	8045	6191	1292
	2006 17281	8291	7572	1418
powiaty:				
Brzeski	2005 764	581	90	93
	2006 867	598	161	108
Głubczycki	2005 628	381	164	83
	2006 563	230	256	77
Kędzierzyńsko-kozielski	2005 1341	797	418	126
	2006 1156	558	545	53
Kluczborski	2005 490	337	111	42
	2006 473	314	127	32
Krapkowicki	2005 752	697	40	15
	2006 1564	1452	96	16
Namysłowski	2005 529	201	263	65
	2006 564	199	332	33
Nyski	2005 1036	676	176	184
	2006 1234	866	154	214
Oleski	2005 623	415	19	189
	2006 574	401	22	151
Opolski	2005 4147	1224	2840	83
	2006 4514	1198	3173	143
Prudnicki	2005 720	315	366	39
	2006 633	306	266	61
Strzelecki	2005 946	746	54	146
	2006 887	687	81	119
Miasto na prawach powiatu – Opole	2005 3552	1675	1650	227
	2006 4252	1482	2359	411

a Liczenie tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.

TABL. 3(24). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)

SEKCJE LATA	Ogółem	W wypadkach			Z ogółem w wypad- kach po- wodują- cych nie- zdolność do pracy 1 dzień i więcej
		śmier- telnych	ciężkich	lekkich	
OGÓLEM	2005 2418	15	28	2375	2289
	2006 2717	13	30	2674	2581
w tym:					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	2005 107	1	–	106	106
	2006 112	–	5	107	109
Przemysł	2005 1107	6	18	1083	1074
	2006 1198	6	10	1182	1165
Budownictwo	2005 283	6	5	272	273
	2006 339	4	5	330	328
Handel i naprawy ^Δ	2005 194	–	1	193	179
	2006 227	1	4	222	216
Transport, gospodarka maga- zynowa i łączność	2005 143	–	2	141	129
	2006 149	2	3	144	138
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	2005 153	1	1	151	146
	2006 137	–	2	135	129
Edukacja	2005 113	–	–	113	99
	2006 149	–	–	149	140
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	2005 137	–	–	137	120
	2006 210	–	1	209	176
Działalność usługowa komu- nalna, społeczna i indywi- dualna, pozostała	2005 47	1	–	46	44
	2006 74	–	–	74	72

^a Zgłoszone w danym roku.

TABL. 4(25). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY¹ ORAZ LICZBA DNI NIEZDOLNOŚCI DO PRACY SPOWODOWANYCH WYPADKAMI WEDŁUG POWIATÓW W 2006 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE o – ogółem m – w tym mężczyźni	Poszkodowani				Liczba dni niezdolności do pracy		
	ogółem	w wypadkach			ogółem w tys.	na 1 poszkodowanego ²	
		śmiertelnych	ciężkich	lekkich			
WOJEWÓDZTWO	o	2717	13	30	2674	117,0	43,3
	m	2002	13	25	1964	90,5	45,5
powiaty:							
Brzeski	o	167	1	6	160	6,8	41,2
	m	117	1	4	112	4,9	42,0
Głubczycki	o	84	–	2	82	3,9	46,9
	m	49	–	2	47	2,5	50,6
Kędzierzyńsko-kozielski	o	290	1	5	284	13,0	45,1
	m	203	1	3	199	9,5	47,0
Kluczborski	o	91	–	–	91	3,5	37,9
	m	72	–	–	72	3,1	43,5
Krapkowicki	o	256	1	2	253	10,0	39,3
	m	227	1	2	224	8,8	38,7
Namysłowski	o	69	–	–	69	2,5	36,0
	m	50	–	–	50	1,6	31,6
Nyski	o	186	1	4	181	9,5	51,3
	m	132	1	4	127	7,6	58,3
Oleski	o	63	–	3	60	3,8	60,0
	m	49	–	2	47	3,0	62,3
Opolski	o	312	2	1	309	13,0	41,9
	m	250	2	1	247	10,9	44,0
Prudnicki	o	106	–	1	105	4,3	40,2
	m	66	–	1	65	2,4	35,8
Strzelecki	o	107	–	1	106	5,0	46,8
	m	89	–	1	88	4,1	46,5
Miasto na prawach powiatu – Opole	o	986	7	5	974	41,7	42,6
	m	698	7	5	686	32,1	46,4

¹ Zgłoszone w danym roku; bez wypadków w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie. ² Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.